

H. de Roos

Kameleon helpt altijd!

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

DE KAMELEON HELPT ALTIJD

door

H. DE ROOS

Geïllustreerd door

GERARD VAN STRAATEN

8e **DRUK**

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

HOOFDSTUK I

De praktische schippers

Hielke en Sietse Klinkhamer, de zonen van een smid, voeren met hun boot, de Kameleon, over het grote meer, dat vlak bij hun dorp lag. Zij waren een tweeling van veertien jaar oud en leken op elkaar als twee druppels water. In hun doen en laten waren ze daarentegen heel verschillend, want zo kalm en rustig als Hielke was, zo opvliegend en bedrijvig was Sietse. Toch konden ze samen heel goed opschieten en ze waren dan ook altijd bij elkaar.

Hun boot was een zogenaamde opduwer. Hij deed vroeger dienst bij het duwen van een groot vrachtschip en daarom had hij een stompe snuit. Er zat een krachtige motor in en hoewel de boot lomp en zwaar gebouwd was, kon hij reuze snel varen. Maar nu hadden de jongens geen haast en voeren met een rustig gangetje over het meer.

Twee heren in een gloednieuwe, houten boot met buitenboordmotor, haalden de Kameleon in en voeren hem voorbij. Dat was voor Sietse de aanleiding om meer gas te geven waardoor de snelheid van de Kameleon veel groter

werd. In een ommezien haalden onze twee vrienden de beide heren in en voeren hen voorbij. Maar de heren begonnen nu ook sneller te varen, waarbij zich iets voordeed, waarnaar de Klinkhamertjes verrast keken. De buitenboordmotor spoot door het snellere draaien een fontein van water omhoog, terwijl de boot nauwelijks harder ging.

De jongens vonden het grappig, de buitenboordmotor bromde luid, maar hij gaf de boot geen snelheid.

„Dat klopt niet!” zei Sietse. „De schroef geeft te weinig weerstand!”

De heren hadden ook reeds ontdekt, dat er iets niet in orde was en zij stuurden hun boot naar de kant van de polderdijk. De Kameleon legde ook aan.

„Uw schroef gaat niet diep genoeg in het water!” riep Sietse tegen één van de heren.

„Zo jongeman,” vond de meneer. „Denk jij, dat je meer verstand van boten hebt dan een ingenieur?”

„Welnee,” antwoordde Sietse, „maar de schroef van onze boot spuit geen water omhoog, omdat hij op de juiste diepte zit!”

De ingenieur lachte een beetje spottend en zei: „Als de boot van achteren dieper ligt, gaat de schroef ook dieper! Dus is

het euvel eenvoudig te verhelpen, door enige ballast achter in de boot te leggen!”

„Hoe meer ballast hoe zwaarder de boot gaat varen,” vond Sietse. „Ik zou liever de schroef wat lager zetten!”

„Och jongen,” sprak de ingenieur, „daar heb jij toch geen verstand van.”

Dat vond Sietse geen leuke opmerking, want hij was er van overtuigd, dat hij wel degelijk gelijk had. Maar hij zei niets meer en keek samen met Hielke toe hoe de heren de hoogte van de bootrand boven het wateroppervlak gingen meten.

Over de dijk naderde een jongeman op een fiets. Het was Gerben, de knecht van boer Jellema. Gerben stond bekend als een eersteklas grappenmaker, hij kon geweldig fantaseren en vertelde vaak de gekste verhalen. Hielke en Sietse kenden Gerben goed, hij was hun grote vriend, waarmee ze al een paar maal een kampeertocht hadden gemaakt. Bij de voor de wal liggende boten stapte Gerben af en vroeg: „Wat zag ik, heren? Heeft uw boot last van cavitatie?”

De ingenieur keek hem verrast aan en vroeg: „Wat bedoelt u?”

„Ik vroeg of uw boot last heeft van cavitatie,” herhaalde Gerben, „of weet u niet wat cavitatie is?”

„Weet u het zelf wel?” vroeg de ingenieur spottend.

„Wanneer een schroef doorslipt, noemt men dat cavitatie,” antwoordde Gerben. „Daarvoor moet...”

„Stop maar Gerben!” lachte Sietse. „De heren zijn er niet op gesteld, dat je raad geeft. Het zijn ingenieurs, die weten zelf alles!”

„Aha! Waait de wind uit die hoek?” spotte Gerben. „Dan heb ik niets gezegd! Nog veel geluk met de fonteinspuiter!”

Gerben fietste verder in de richting van het dorp en Hielke en Sietse voeren ook naar huis. Op volle snelheid ging de Kameleon naar de brug. Daar voer hij onderdoor en ze kwamen terecht in de vaart, die naar het dorp liep. Ongeveer vijftig meter voorbij de brug stond de smederij van Klinkhamer en daar stuurde Sietse de Kameleon het boothuis binnen. De jongens stapten uit, maakten de deur vast en holden over een grasveldje naar de smederij waar ook Gerben zojuist was aangekomen.

„Zeg jongens,” vroeg Gerben, „wat was er met die twee heren? Mochten wij hen niet vertellen, dat hun schroef te hoog zit?”

„Ze willen hem niet lager zetten,” antwoordde Sietse. „Ze vinden het beter om de boot van achteren dieper in het water te laten zakken door extra ballast in te nemen!”

„Welja,” knikte Gerben. „Waarom moet je het op een

gemakkelijke manier doen, als het moeilijk kan. Ik heb een man gekend, die kon niet goed bij de trappers van zijn fiets. Maar in plaats van het zadel te laten zakken ging hij de trappers dikker maken met houten blokken. Toen men hem vroeg waarom hij het zadel niet vijf centimeter had laten zakken, antwoordde hij, dat hij dan minder uitzicht had gekregen omdat hij dan lager zat!”

De twee ingenieurs waren intussen ook naar de brug gevaren en vroegen de brugwachter of er in het dorp ook ergens een stuk lood gekocht kon worden.

„Vraagt u dat maar aan smid Klinkhamer,” raadde de brugwachter aan. „Hij woont hier vlakbij!”

Zo verschenen even later de beide heren in de smederij. Gerben en de jongens hoorden vol belangstelling hoe één van de heren aan Klinkhamer om een stuk lood vroeg.

„Hoe groot moet het zijn?” vroeg Klinkhamer.

„Wij hadden gedacht een stuk van vijftig kilo!”

„Drommels,” merkte Klinkhamer op, „dat is een hele rol! Zoveel lood heb ik niet. Daarvoor moet u bij de timmerman zijn. Hij woont midden in het dorp!”

„Oké. Dan gaan we daar kijken! Welbedankt!”

De heren gingen naar de timmerman.

„Tjonge,” mompelde Gerben. „Die staan stijf in de

schoenen! Dat gaat vijftig kilo lood aan boord nemen om de schroef wat dieper in het water te laten zakken. Als het een beetje tegenzit, klapt het lood dwars door de bodem en is de boot goed stuk! Hoe vindt u zoiets, Klinkhamer?”

„Wel, het kan best zijn dat de heren succes hebben, Gerben! Als de boot van achteren dieper ligt, vaart hij misschien wel beter. Hoewel het laten zakken van de schroef veel goedkoper is.”

„Ik weet er nog van,” vertelde Gerben, „dat de vorige machinist van de boterfabriek een motorboot ging bouwen. Hij maakte een stalen kajuitjacht van flinke afmetingen met een dieselmotor erin. Het was een mooi stuk werk en iedereen vond dat de machinist veel eer van zijn ontwerp had. Maar toen de boot te water werd gelaten, bleef de schroef helemaal zichtbaar. Door de grote kajuit was de boot van voren zwaarder dan van achteren en daardoor lag de voorsteven te diep en de achtersteven veel te hoog. Pas toen er een betonmolen vol beton in het achterstuk was gestort, lag de boot goed, maar wel diep. Daardoor heeft hij nooit snel kunnen varen. Zo zie je maar hoe nauw het steekt om een goed varende boot te bouwen!”

De bus uit de stad stopte voor de smederij. Er kwam één passagier uit. Het was een kleine, magere man, die een

moment om zich heen keek, alsof hij niet goed wist, welke kant hij uit moest. Gerben stond door het raam naar hem te kijken en zei tegen de jongens: „Dat mannetje kan niet veel zijwind verdragen. Ik schat, dat hij nog geen negentig pond weegt!”

De man kwam naar de smederij.

„Goedemorgen!” begon hij. „Wie kan mij vertellen waar de Achterstraat is? Er staat daar een huis te huur en dat is misschien wel iets voor mij!”

„Wel,” reageerde Gerben, „dat treft u dan bijzonder goed, want ik woon in de Achterstraat en dat huis staat naast het mijne. We zouden dus burens kunnen worden. Gaat u maar met mij mee, ik ben juist op weg naar huis!”

De kleine, magere man liep met de fors gebouwde Gerben mee, naar het dorp.

Sietse keek hen na en peinsde: „Het lijkt wel, alsof Gerben een jonger broertje bij zich heeft. Als die man hier komt wonen en als zijn hele gezin zo mager is, merken wij het nauwelijks, dat er nieuwe bewoners in het dorp zijn gekomen!”

„Jij praat al net zoals Gerben,” lachte Hielke.

Vanaf de kant van het meer kwam een meneer wandelen. Hij droeg zijn hoed in de hand, want hij had het zichtbaar warm.

Bij de smederij ging hij naar binnen en riep: „Oef! Is me dat lopen! Ik ben het halve meer rondgewandeld, maar nu ben ik echt blij, dat ik hier ben. Hoe gaat het met u, meneer Klinkhamer? En jongens hebben jullie die motorboot nog?” „Ik ken u wel ergens van,” aarzelde Klinkhamer. „Maar ik herinner mij uw naam niet zo direct!”

„Ik ken u ook,” stelde Hielke vast, „maar de naam weet ik ook niet meer!”

„Het is meneer Rozemeier, de advocaat!” sprak Sietse.

„Ha!” knikte meneer. „Ik ben dus nog niet helemaal vergeten!”

„Ja! Nu herinner ik mij u weer heel goed!” antwoordde Klinkhamer. „U heeft een zomerhuisje bij de boerderij van Jellema!”

„Nee, nee,” zei meneer Rozemeier lachend. „Het is een woonwagen. Er zitten wielen onder!”

„Dat zijn fopwielen,” meende Klinkhamer, „want toen veldwachter Zwart het verbod om er een zomerhuisje te bouwen, maakte u er gauw een woonwagen van, die nauwelijks kan rijden. Maar het was wel slim bedacht! Nou ja, daarvoor bent u ook advocaat. Gaat u er weer een tijdje logeren?”

„Inderdaad! Met dit fraaie zomerweer zit ik liever niet in de

stad. Maar ik kreeg onderweg pech met mijn motorboot. Ze ligt halverwege het meer, de rest ben ik komen lopen.

Misschien willen de jongens mij helpen om de boot naar de boerderij van Jellema te brengen?”

„Met alle plezier, meneer,” reageerde Sietse. „Komt u maar mee naar onze Kameleon!”

Meneer Rozemeier vond dat fijn en hij ging met Hielke en Sietse in de Kameleon, die meteen vertrok naar het meer.

„Waar ligt uw boot ongeveer?” vroeg Sietse.

Meneer Rozemeier wees naar een plek, voorbij het Paviljoen en de Kameleon voer naar links. Met flinke snelheid gingen ze evenwijdig aan de polderdijk en naderden de grote windmolen, die de Woudaap heette.

Daarin woonde molenaar Dijkstra met zijn vrouw en zoon Kees. Kees zat aan de waterkant te vissen en stak een hand op toen zijn vrienden Hielke en Sietse passeerden. De Kameleon kwam daarna voorbij de boerderij van Jellema en vervolgens langs een betonnen brug, die over de ingang van de poldervaart lag. Het Paviljoen kwam nu in zicht. Dit was een restaurant met een groot terras, waarop onder kleurige parasols veel gasten zaten te genieten van het uitzicht over het meer. Langs de aanlegsteiger lagen vele fraaie boten gemeerd maar daar keken onze schippers niet naar, zij speurden reeds

naar de rietkragen voorbij het Paviljoen waar ergens de boot van meneer Rozemeier moest liggen.

En dan brulde Sietse: „Ja! Ik zie hem!”

Hij wees naar een kleine, witgelakte motorkruiser die met z’n steven in een rietkraag lag.

„Welnee, dat is mijn boot niet!” zei meneer Rozemeier. Maar toen ze dichterbij kwamen en Sietse er voorbij zou varen, riep meneer Rozemeier: „Stop! Het is mijn boot wel! Maar ik had haar langs de wal gelegd en nu ligt ze alleen maar van voren vast!”

„Dan is het achterste touw los geraakt,” vond Hielke meteen. Bij rietkragen is de bodem vaak drassig en raken pennen, die men in de grond steekt om er een boot aan vast te leggen, gemakkelijk los. En zo was het achterste touw losgegaan en bengelde de ijzeren pen naast de boot in het water. De Kameleon legde bij de kruiser aan en meneer Rozemeier ging aan boord van z’n vaartuig. Zonder enige inspanning kon hij ook het voorste touw lostrekken.

„We komen net op tijd!” zei hij. „Nog even en de boot was op drift geraakt!”

De Kameleon trok de kruiser uit de rietkraag en begon haar dan over het meer te duwen in de richting van de boerderij van Jellema. Hielke zag iets bijzonders bij de schroef van de

kruiser. Hij nam de vaarboom met de boothaak en tastte daarmee in het water, totdat de haak iets vasthield. Hij trok eraan en haalde een stuk staaldraad naar boven.

„Er zit staaldraad tussen de schroef, meneer Rozemeier!” ontdekte Hielke.

„Drommels! Hoe krijg ik dat eruit, jongens?”

„Dat zien we wel, als we aan de wal liggen,” meende Sietse.

De boerderij van Jellema was spoedig bereikt en de kruiser werd er stevig vastgelegd. De Kameleon ging dwars achter de kruiser liggen, zodat de jongens gemakkelijk bij de schroef konden komen. Sietse tastte met zijn handen onder water en riep: „Het is gelukkig geen al te dikke staaldraad. Mag ik even het contactsleuteltje, meneer Rozemeier?”

Wat Sietse met het sleuteltje moest doen, begreep meneer Rozemeier niet, maar hij gaf het toch maar. Sietse legde het in het kastje onder de achterbank van de Kameleon en zei: „Zo! Nu kunnen we veilig aan de schroef gaan werken!”

„Jij bent goed bij!” vond meneer Rozemeier met bewondering. „Het kan inderdaad gevaarlijk zijn als iemand het contact aanzet, terwijl jullie aan de schroef bezig zijn!”

„Dat hebben we van mijn vader geleerd,” vertelde Hielke.

„Bij alle soorten machines moet men eerst het starten onmogelijk maken, voor men er aan gaat werken!”

„Jullie worden eersteklas vaklui,” voorspelde meneer Rozemeier en dan keek hij vol belangstelling toe, hoe de jongens de staaldraad van de schroef afwikkelden. Het ging niet gemakkelijk, want staaldraad is veel stugger dan touw, maar toen onze schippers éénmaal een begin hadden, ging het afwikkelen steeds beter. Tenslotte trokken ze een draad van ongeveer anderhalve meter uit het water. Sietse voelde of de schroef nu helemaal vrij was en gaf dan het contactsleuteltje terug aan meneer Rozemeier. Die probeerde de motor te starten en dat lukte meteen. De versnelling werd ingeschakeld en de schroef maalde met zoveel kracht door het water dat de boot losgerukt dreigde te worden van zijn touwen. De motor werd gestopt en meneer Rozemeier zei: „Jullie hebben mij geweldig geholpen, jongens! Hoeveel ben ik jullie schuldig?”

„Schuldig?” vroeg Sietse verbaasd.

„Ja! Ik wil jullie graag belonen voor de hulp!”

„O? Bedoelt u dat?” lachte Sietse. „Wel meneer, wij sturen u de rekening wel!”

„Maar dan moeten we wel een heel grote envelop kopen,” deed Hielke vrolijk.

„Tot ziens, meneer!” riep Sietse en dan voeren de jongens naar huis.

Bij de Woudaap zat Kees te vissen.

„Heb je al wat gevangen, Kees?” vroeg Hielke.

„Ja! Twee dikke baarzen!” antwoordde Kees. „Maar sedert jullie hier voorbij voeren, heb ik geen beet meer gehad!”

„Er zit zeker geen aas aan de haak!” vond Sietse.

Kees haalde het snoer uit het water en zag dat de haak schoon leeg was.

„Hoe kan dat nou?” deed hij verbaasd.

„Het is eraf gespoeld door onze schroef!” vermoedde Sietse.

Dat de Kameleon een krachtige motor had, wist Kees wel, maar dat de schroef op een afstand van dertig meter het aas van de haak kon spoelen, geloofde Kees beslist niet en daarom riep hij: „Opscheppers!”

„Tot ziens!” riepen de schippers.

De Kameleon naderde de brug, toen een motorboot het meer opvoer.

„Kijk, daar heb je de ingenieurs met hun rol lood!” spotte Sietse. „We gaan ze achterna om te kijken hoe de boot nu vaart!”

Het motorbootje lag van achteren inderdaad dieper, maar het voer nog niet snel. De Kameleon haalde haar in en daarom lieten de heren hun motor sneller draaien. De schroef zat ver genoeg onder water, want er spoot geen fontein meer

omhoog. Ook voer de boot sneller.

„Het lood heeft wel geholpen,” vond Sietse, „maar het is nog lang geen raceboot!”

Uit tegengestelde richting naderde een groot vrachtschip.

Achter het schip rolden grote hekgolven mee, waar de motorboot van de ingenieurs en de Kameleon doorheen moesten varen. Dat was voor de Kameleon een peuleschilletje, maar de boot van de ingenieurs was zeker van veel minder kwaliteit, want toen ze door twee golven was gedobberd, liep hij plotseling vol water. De boot kon niet zinken omdat hij van hout was, maar de heren dreigden wel kletsnat te worden en riepen om hulp. Sietse stuurde de Kameleon vlug langs zij en de heren stapten bij de jongens aan boord. Sietse keek in de lekke boot en schreeuwde: „Ai, de bodem is van achteren helemaal open, hoe kan dat?” „Er lag een rol lood,” zei één van de heren. „Door het op en neer gaan bij de hekgolven, sloeg de rol de bodem los.” „Ik zie het lood nergens,” zei Hielke. „Dat ligt natuurlijk in het meer,” vond Sietse. „De rol had op de spanten moeten liggen en niet op de bodem!” De heren zeiden niets. Die kwajongens hadden nog gelijk ook. „Zullen wij uw boot naar de helling van Gastra brengen?”

vroeg Hielke.

„Als dat zou kunnen, heel graag jongens!”

De leuke boot werd aan de Kameleon gekoppeld en op volle snelheid liet Sietse hun boot terugvaren. De heren waren verbaasd dat het zo snel ging. Weldra voeren ze het dorp in naar de helling van Gaastra. Daar werd de kapotte boot uit het water gehesen en was het voor Hielke en Sietse hoog tijd om naar huis te gaan.

„Hebben jullie meneer Rozemeier nog kunnen helpen?”

vroeg Klinkhamer, toen de familie aan tafel zat.

„Er zat een staaldraad rond de schroef,” vertelde Hielke.

„Wij hebben het eraf getrokken en toen kon de motor weer draaien!”

Sietse vertelde hoe de rol lood hef bootje van de twee heren lek had gemaakt.

„Het wordt een dure reparatie,” vermoedde hij. „Ik had het zo niet gedaan! Het was heel eenvoudig geweest, als de motor tien centimeter dieper was gezakt!”

„Maar Sietse, jij bent een man van de praktijk!” ontdekte Klinkhamer lachend. „Een geleerd man heeft eens gezegd: De praktijk is de beste leermeester!”

Sietse knikte, hij was het er volledig mee eens.

HOOFDSTUK II

Een aanvaring Kees verrast zijn vader

's Middags kwam Gerben de smederij binnen en mopperde: „Is me dat wat? Kom ik door het dorp wielgerend en daar word ik plotsklaps aangehouden door veldwachter Zwart!”

„Wielgerend? Wat is dat voor onzin?” vroeg Sietse.

„Wel, ik fietste als een wielrenner,” legde Gerben uit. „Maar Zwart stak zijn hand omhoog en riep: „Stop!”

„Jij reed zeker te hard?” veronderstelde Hielke.

„Welnee. In het dorp mag je vijftig kilometer rijden! Nou en probeer dat maar eens op een fiets te halen. Dat red je nooit! Maar Zwart had mij gezien met die magere man en toen moest hij natuurlijk weten wie dat was. Zwart is altijd zo nieuwsgierig als een giraf!”

„Hoe weet jij dat giraffen nieuwsgierig zijn?” vroeg Sietse.

„En waarom hebben giraffen dan zulke lange halzen?” was Gerbens wedervraag. „Dat is toch alleen maar om alles beter te kunnen bekijken?”

„Nee Gerben, dat is omdat ze bladeren van bomen eten,” wist Hielke.

„Dacht je dat? Nou ik heb op een film gezien hoe een giraf iets ging eten, dat op de grond lag. Hij moest zijn voorbenen wel zes meter uit elkaar zetten voor hij met zijn kop bij de grond kon komen. Zijn lange nek bezorgde hem meer last dan voordeel! Nee hoor, voor zijn eten heeft de giraf zo'n lange nek niet nodig. Die dient alleen maar als uitkijktoren, omdat die dieren zo nieuwsgierig zijn. En hiermee heb ik jullie weer iets wijzer gemaakt op het gebied van de dierkunde!”

„En heb jij Zwart alle inlichtingen kunnen geven?” vroeg Klinkhamer.

„Ik heb verteld, dat de man Groen heette,” antwoordde Gerben, „en dat hij naast mij komt wonen. En toen zei Zwart: Groen? Juist! Dat ziet er donker uit! Ik vroeg wat bedoelt u en hij zei: Groen is niet wit. Groen is donkerder! Daarmee had hij alles gezegd en kon ik verder gaan. Toch geloof ik, dat Zwart iets anders bedoelde. Zou hij meer weten van die meneer Groen?”

„Dat zou ik je niet kunnen zeggen,” vond Klinkhamer.

„Dus meneer Groen komt bij jou in de straat wonen?”

„Ja! En hij gaat meteen aan zijn nieuwe woning verdienen,” wist Gerben, „want Groen is elektricien en alle leidingen in het huis moeten vernieuwd worden. U weet dat het huis van

meneer Siegerdsma is en die heeft hem opdracht gegeven om nog meer huizen van nieuwe leidingen te voorzien.”

„Tja, ik weet dat alle ijzeren leidingen door het elektriciteitsbedrijf zijn afgekeurd,” vertelde Klinkhamer. „Er moeten plastic pijpen voor in de plaats komen. De meeste huizen van het dorp hebben de ouderwetse leidingen nog dus is er voor Groen voorlopig genoeg werk te doen!”

Er kwam een jongen binnen die Louw Vrolijk heette.

„Hoi jongens!” riep hij naar Hielke en Sietse. „Ik heb vanmorgen wat moois gezien! Twee heren legden een zware rol lood in hun boot om de schroef dieper in het water te doen zinken. Timmerman Schaafsma waarschuwde hen, dat het lood op de spanten moest liggen, omdat de bodem anders losgedrukt kon worden. En nu ligt de boot op de helling, de bodem is van achteren helemaal open!”

Gerben, die hiervan nog niets wist, hoorde het verhaal met grote belangstelling aan.

„Heb ik het niet gezegd!” deed hij trots. „Het lood is dus toch door de bodem geklapt? Wel, dat vind ik prachtig! Die heren waren te eigenwijs om naar de raad van een eenvoudige boer, zoals ik, te willen luisteren, maar de hoogmoed kwam wel voor de val. Mensen uit de stad denken altijd dat boeren dom zijn. Maar ik geloof, dat er meer domme stadsmensen zijn!”

„Dat klopt,” was Sietse met hem eens. „In de steden wonen de meeste mensen, dus zal het aantal dommen er ook wel groter zijn!”

„Goed zo, Sietse! Jij en ik begrijpen elkaar!” beaamde Gerben.

„Dat is voor mij niet zo moeilijk,” ging Sietse verder, „want jij bent immers maar een eenvoudige boer!”

Hoewel het zijn eigen woorden waren, vond Gerben die opmerking lang niet leuk en hij wou Sietse grijpen. Maar onze vriend holde reeds de smederij uit waarop Hielke en Louw hem achternagingen.

De jongens gingen weer met de Kameleon uit varen. Er werd koers gezet naar de Woudaap om Kees af te halen. Kees kwam uit het schuurtje toen zijn vrienden aanlegden. Aan zijn armen had hij verlengstukken van ronde kartonnen kokers, die bijna twee meter lang waren. Onze schippers schoten in de lach, toen ze dat zagen en Louw riep: „Jij kunt wel verkeersagent worden!”

Kees deed net, alsof hij het verkeer regelde. Hij stak de koker aan zijn rechterhand omhoog en de koker aan de linkerhand opzij. Daardoor versperde hij een fietser de doorgang, want de kartonnen koker stak als een afsluitboom over de rijbaan, waardoor boer Jellema er pardoes tegenaan fietste. Jellema

kon niet meer sturen en botste met zijn fiets tegen de molen. Kees stond er met open mond naar te kijken. Maar zijn vader had het ook gezien en Dijkstra kwam uit de molen stormen, terwijl hij luid schreeuwde: „Ben je weer bezig, aap van een jongen? Ik zal je leren om steeds van die gekke fratsen uit te halen!”

Kees bleef niet wachten op wat zijn vader hem wou leren, maar verdween gauw naast de molen.

Dijkstra ging hem achterna en zo holden vader en zoon weer eens rond de Woudaap waarbij onze vrienden in de Kameleon dankbare toeschouwers waren. Louw lag dubbel van het lachen, omdat Kees de kokers niet van zijn armen kon verwijderen en nu met de armen omhoog voor zijn vader uitholde.

Jellema stond er hoofdschuddend naar te kijken.

Sietse wist uit ervaring hoe deze renpartij rond de molen af zou lopen en hij liet de motor draaien om meteen weg te kunnen varen. En daar kwam Kees! Hij holde de dijk over en sprong in de Kameleon die meteen vertrok. Op de wal stond Dijkstra nog allerlei dreigementen naar Kees te roepen, maar de brave zoon luisterde al niet meer. Hij deed verwoede pogingen om zijn armen uit de kokers los te trekken, maar zonder de hulp van Louw was het hem misschien niet gelukt.

„Jij was weer goed fout, Keesie!” zei Sietse. „Jij had maar aan één arm een koker moeten doen dan had je de andere hand vrij gehad om de koker weer los te kunnen trekken!”

„De pijpen gingen nog vaster zitten, doordat de mouwen van mijn overall mee omhoog waren gegleden,” zei Kees, „maar de operatie is goed gelukt en dus weg met de kunstarmen!” Hij slingerde de kokers zo ver mogelijk het meer in, maar Sietse stuurde de Kameleon er meteen op af om ze weer aan boord te nemen.

„Je weet toch, dat je geen afval in het meer mag gooien, Kees Dijkstra!” onderwees Hielke.

„Dat kan ik allemaal niet onthouden,” antwoordde Kees.

„Jij leert achteruit in plaats van er iets bij te leren!” vond Sietse.

Daar moest Louw weer om lachen.

Even later voer een groot motorjacht voorbij. De jongens keken er vol bewondering naar. „Clara Schiedam’ stond erop.

„Een duur bootje,” peinsde Kees. „In mijn familie is er niet één die zo’n kapitale boot bezit. Je kunt er best in wonen!”

„Hij is mij te groot,” verklaarde Sietse. „Hij heeft veel ruimte nodig om te kunnen keren!”

„Moet je nu eens kijken!” riep Hielke opeens. „Hij vaart regelrecht naar die zeilboten. Dat wordt zo meteen een

botsing!”

„De stuurman is vast dronken!” merkte Kees op.

De hoorn van het motorjacht begon luid te toeteren.

„Die is gek!” vond Sietse. „Hij wil iedereen uit de weg toeteren!”

De zeilboten probeerden weg te vluchten, maar het was al te laat. De motorboot ramde het ene zeiljacht en boorde zijn steven in de zijkant van een ander jacht. De schroef van de motorboot draaide op volle toeren en spoot een brede golf schuimend en kolkend water omhoog.

„Waarom stopt die schipper niet?” vroeg Louw zich af.

„Hij laat de motor achteruit draaien,” ontdekte Sietse.

„Kijk, nu ligt die zware boot eindelijk stil!”

De jongens voeren tot vlak bij de aangevaren boten om de schade te bekijken. De ene zeilboot had een deuk vlak naast de boeg, maar hij kon nog varen. Het andere zeiljacht was zinkende, doordat de zijkant totaal vernield was. De stuurlui stonden te schelden, maar de eigenaar van de Clara riep, dat zijn roer was gebroken en daardoor de aanvaring onmogelijk was te vermijden. Maar de schade werd vergoed, daar was de meneer voor verzekerd!

De politieboot kwam vanachter het eiland naar de plaats van het ongeluk varen. De brigadier noteerde de namen van de

boten en hun eigenaars en één van de agenten klom aan boord van de Clara om het roer te controleren. Hij draaide aan het stuurwiel, dat heel licht in het rond snorde.

„Het roer is inderdaad stuk, brigadier!” meldde hij.

„Dan is het een noodlottige samenloop van omstandigheden,” zei de brigadier. „We zullen de boten naar de helling brengen. Willen jullie een handje helpen, Kameleonschippers?”

„Met alle plezier, meneer!” antwoordde Sietse. „Wij brengen de Clara wel naar het dorp!”

„Maar dat kan die kleine motorboot toch niet doen?” vroeg de eigenaar van het jacht. „Ik wil liever niet nog meer aanvaringen meemaken!”

„De jongens brengen u zonder ongelukken naar de helling!” verzekerde de brigadier. „Zij doen dit werk vandaag niet voor het eerst!”

Sietse had de Kameleon reeds achter de Clara gestuurd. Een kleine, dikke man die een opvallend mager hoofd had, droeg een stootkussen aan om de schok van de Kameleon op te vangen. Maar Hielke hield reeds een autoband voor de boeg en zo kon de Kameleon meteen gaan duwen. Aan de man op het jacht reikte Hielke een touw aan met het verzoek om het stevig vast te binden. Zo voeren de Kameleon en de Clara

aaneen gekoppeld naar het dorp. De politiemannen hadden, het zinkende zeiljacht aan de patrouilleboot vastgebonden en ze namen het andere zeiljacht op sleeptouw. Zo voer het konvooi naar de brug. Sietse liet de hoorn klinken, maar de brugwachter begon juist de brug te openen. De eigenaar van de Clara zag vol bewondering hoe Sietse het grote motorjacht precies in het midden door de brugopening stuurde. Toen voeren ze verder door het dorp naar de helling van Gaastra. Toen daar drie boten tegelijk kwamen voor reparatie riep Gaastra: „Drommels, dat zijn er vandaag al vier. Als dat zo doorgaat, kom ik niet meer aan nieuwbouw toe!”

„Maar mijn boot is gauw gerepareerd,” zei de eigenaar van de Clara. „Het roer zit los, dat is alles!”

„Dan gaan we dat eerst verhelpen,” antwoordde Gaastra. „Als die grote boot van u weer kan vertrekken, geeft dat hier meer ruimte!”

De Clara moest van achteren omhoog worden gehesen en daarvoor duwde de Kameleon haar onder een hijskraan. Verder hoefden onze schippers geen hulp meer te verlenen. „Zeg jongens?!” vroeg de eigenaar van de Clara. „Hoeveel ben ik jullie schuldig.”

„Helemaal niets!” riep Sietse. „Wij hielpen voor ons plezier!” Sietse duwde de Kameleon van de wal en wilde weer gaan

varen. De heer had hen geen footje kunnen geven als Kees niet zo snugger was geweest om hem gauw een kartonnen koker toe te steken.

„Dat is handig!” riep de heer lachend en hij liet twee rijksdaalders in de koker glijden.

„Hartelijk dank!” riep Kees en hij stak het geld in z’n zak. Tegen z’n vrienden zei hij: „Zo’n koker is toch wel ergens goed voor! Laten we maar naar het dorp aan de overkant van het meer varen. Daar is een hele goede banketzaak!”

„Je kunt bij onze bakker ook goed terecht!” vond Sietse. „Het is helemaal niet nodig om het meer over te steken!”

„Maar ik ga niet naar onze bakker!” mopperde Kees. „Als vader dan te horen krijgt, dat ik snoep heb gekocht, zit ik weer goed in het schip! Hij was al kwaad vanwege die kokers. Dus Sietse, als jij naar onze bakker wilt gaan, vind ik het best. Hier is het geld!”

„Hou het maar!” zei Sietse. „We gaan het meer wel over!” Ze voeren terug en kwamen langs de smederij waar Hielke de kartonnen kokers op het erf wierp.

„Als we straks thuiskomen, ruimen wij ze wel op,” vertelde hij. „Anders gaat Kees er nog meer gekke dingen mee uithalen!”

Ze passeerden de brug en voeren het meer op. Sietse gaf

volgas en in een ommezien had de snelvarende Kameleon de brug ver achter zich gelaten. Hoewel het opspattende boegwater Louw en Kees om de oren vloog, genoten de jongens volop van de snelheid, waarmee de Kameleon alle andere boten inhaalde en voorbijging. De overkant van het meer was spoedig bereikt en daar voer de Kameleon een breed kanaal in. Even verder lag het dorp, waar volgens Kees porties ijs te koop waren, zo groot als de inhoud van een emmer.

„Ha!” deed Louw lachend. „De man een emmer ijs! Dan bevriezen we allemaal!”

„Nou ja,” zei Kees, „maar ze zijn wel groter dan die van onze bakker!”

Ze voeren het dorp binnen en legden bij een pleintje aan. Kees ging meteen aan wal en haastte zich naar de overkant van het plein waar de winkels waren. Zijn vrienden volgden hem, maar toen Kees de deur van een banketzaak wilde openen, bleek de zaak gesloten te zijn.

„Is dat even pech!” mopperde hij. „Ze zijn vandaag gesloten! Dat ik daar niet aan gedacht heb!”

„Moeten we dan toch naar onze bakker?” informeerde Louw.

„We kunnen het geld ook bewaren en er later iets voor kopen!” stelde Hielke voor.

„Bewaren?!” riep Kees en hij keek alsof zijn leven bedreigd werd. „Dat is onzin! Dan gaan we maar naar onze bakker!” „Als ik jou was,” begon Sietse, „kocht ik er een doosje sigaren voor en gaf die aan mijn vader, want kijk de sigarenwinkel is wel open!”

„Maar dan krijgen jullie niets,” meende Kees.

„Dat is voor onze gezondheid wel veel beter!” zei Hielke lachend. „Ga jij je vader maar eens verrassen! Ik heb nu al plezier om het verbaasde gezicht, dat je vader zal zetten!”

„Hij zal er inderdaad van opkijken,” antwoordde Kees en hij begon al bij voorbaat te lachen. „Goed!” zei hij dan. „Ik doe het!”

Ze gingen de winkel binnen en Kees nam één van de mooiste doosjes, die de winkelier hem liet zien. Op de grond naast de toonbank stonden lege kartonnen dozen.

„Mag ik er hier één van hebben?” vroeg Sietse.

De winkelier vond het goed.

„Doe je doos hier maar in Kees,” zei Sietse en hij hield hem de kartonnen doos voor. „We doen er kranten bij, dan kan je vader de verrassing gaan zoeken!”

De winkelier begreep wat de bedoeling van Sietse was en hij gaf ook nog een stapeltje oude kranten.

Toen gingen ze terug naar de Kameleon waar ze het cadeau

gingen inpakken. Kees wou de kranten tot proppen frommelen en daar het doosje sigaren tussen stoppen, maar Sietse vond het beter om het sigarendoosje eerst in kranten te wikkelen. Hoe meer kranten rond het doosje hoe langer Dijkstra werk zou hebben met het uitpakken. Dat vond Kees een pracht idee. In gedachten zag hij zijn vader al bezig met het afwikkelen van de kranten waarbij zijn nieuwsgierigheid steeds groter zou worden. Zo'n mooie verrassing kreeg zijn vader niet alle dagen en dus togen de vrienden vol ijver aan het werk, terwijl Sietse de Kameleon terug liet varen naar het meer. Ettelijke kranten werden rond het doosje gewikkeld, waarna het tussen proppen papier in de kartonnen doos werd gestopt. Een stevig touw rond de doos sloot alles af en Kees keek vol trots naar het geheimzinnige pak. Tjonge, wat zou dat straks bij de Woudaap een reuze feest worden. En dat werd het! Want toen de Kameleon bij de molen aanlegde en Kees met de kartonnen doos aan wal ging, kwam Dijkstra uit het schuurtje en vroeg bars: „Wat heb jij daar? Ga je weer een streek uithalen? Geef hier die doos!”

„Alstublieft vader! Ik heb een cadeautje voor u gekocht!” zei Kees.

„Als dat waar is, komt het in de krant!” riep Dijkstra. „Maar als het een flauwe grap blijkt te zijn, kom jij in vier weken de deur

niet meer uit!”

Hielke, Sietse en Louw kwamen kijken toen Dijkstra het touw losmaakte en de doos opende. Dan tastte hij tussen de proppen papier en haalde een dik pakket kranten te voorschijn.

„Wat stelt dit voor?” vroeg Dijkstra argwanend.

„Pakt u het maar verder uit!” raadde Kees hem aan.

„Ik dank je feestelijk!” mopperde Dijkstra. „Daar heb ik mijn mannetjes voor! Alstublieft Keesje Goochem, pak het zelf uit en vouw de kranten netjes op!”

Dat vond Kees helemaal niet leuk, hij had zich eraan willen verlustigen hoe zijn vader na geruime tijd zoeken het doosje sigaren zou vinden. Maar nu werden de rollen omgedraaid en ging Dijkstra kijken hoe zijn lieve zoon al de kranten afwikkelde.

Hielke wilde helpen door de kranten op te vouwen, maar dat mocht hij niet van Dijkstra.

„Kees vouwt zelf alles op!” waarschuwde hij. „En een beetje netjes, hè Keesie?”

Mopperend was Kees aan het werk. Telkens als hij een krant had afgewikkeld, moest hij het papier gladstrijken en dan netjes opvouwen. Louw begon te lachen maar Kees riep kwaad: „Het is jullie schuld, dat ik dit doen moet. Had ik maar

niet naar jullie geluisterd, dan had ik het doosje gewoon tussen de proppen papier gestopt!”

„Aha! Er zit dus een doosje in?” begreep Dijkstra.

Daar kwam Gerben ook aan. Hij stapte van zijn fiets en keek verwonderd naar wat Kees deed.

„Ja, ja Gerben,” sprak Dijkstra. „Kees wil mij een cadeautje geven, maar het is nog steeds zoek!”

„Is het een breekbaar voorwerp?” vroeg Gerben. „Er zit zoveel papier omheen?”

„Ik weet dat er een doosje inzit,” verklaarde Dijkstra, „maar wat er in dat doosje zit weet ik niet!”

„Bonbons natuurlijk!” bedacht Gerben. „Kees koopt alleen maar snoep, omdat hij het zelf zo graag lust!”

„Jij mag nooit meer raden!” spotte Kees.

„Wat?!” riep Dijkstra. „Heb jij bonbons gekocht, grote snoeper??? Hoe kwam jij aan dat geld? Vooruit! Vertel op!

Dat eeuwige gesnoep van jou begint me te vervelen!”

Dijkstra schudde zijn zoon door elkaar en toen viel het doosje sigaren uit de kranten.

„Nee maar!” bracht Gerben uit. „Wat zie ik daar?! Hij heeft nota bene een doosje geurwalmers voor zijn vader gekocht.

Wat een brave zoon!”

„Vlieg op!” riep Kees kwaad. „Ga maar bij de varkens in het

kot!”

„Maar Kees!” troostte zijn vader. „Ik vind het geweldig fijn wat je gedaan hebt! Het mag wel een wonder heten dat jij, in plaats van snoep, sigaren kocht! Hoe kwam je op dat idee?”

„Wel,” peinsde Kees. „U was vanmiddag nogal kwaad op mij en dat wou ik hiermee goedmaken!”

„Dat is heel mooi van je, mijn jongen,” sprak Dijkstra. „Zo zie je maar Gerben, dat Kees een goed hart heeft!”

„Hij ziet er inderdaad gezond uit!” antwoordde Gerben. „Zijn maag schijnt ook erg goed te zijn en als de sigaren ook zo goed zijn, is Kees een reuze peer!”

„Jij wilt zeker wel een sigaartje proeven?” vroeg Dijkstra en hij presenteerde er Gerben ééntje.

Onze grote vriend stak hem meteen aan en blies grote rookwolken de lucht in.

„Hm, prima, prima!” riep Gerben en Dijkstra zei: „Ja ja een best sigaartje! En Kees is een beste jongen!”

Kees glunderde. Hij deed de kranten in de kartonnen doos en bracht die in het schuurtje.

„Ga je nog mee, Kees?” vroeg Sietse.

„Nee! Ik blijf thuis!” riep Kees. „Het is al vier uur geweest!”

„Tot morgen!” riepen de vrienden terug en de Kameleon zette koers naar het dorp.

„Kees is een beste jongen!” lachte Louw.

„Maar hij vertelde niet dat de snoepwinkel gesloten was,” bracht Sietse uit.

„Zo dom is Kees niet!” merkte Hielke op en nog lachend om de brave molenaarszoon voeren ze naar huis.

HOOFDSTUK III

De familie Groen komt in het dorp De jongens pakken aardappeldieven

De volgende morgen reed met luid motorgeronk en veel gerammel een oude vrachtwagen voorbij de smederij. Hielke en Sietse holden naar buiten en keken de wagen na. Achter in de deuropening zagen ze een kleine, magere man zitten. Het was meneer Groen, de nieuwe buurman van Gerben.

„Als Zwart die wagen hoort, wordt de chauffeur aangehouden!” meende Sietse.

„Het is een oud vehikel,” vond Hielke. „Zulke karren zie je niet meer!”

„We gaan even kijken,” stelde Sietse voor.

Ze namen een ouderwetse, hoge herenfiets en reden erop naar het dorp. Sietse zat op het zadel en stuurde, terwijl Hielke op de bagagedrager zat te trappen. Bij het Raadhuisplein stond de vrachtwagen en veldwachter Zwart praatte met de chauffeur.

Hielke en Sietse gingen er natuurlijk bij kijken. De magere mijnheer Groen zat nog achter in de wagen en voor in de

cabine zaten zijn vrouw en hun dochtertje.

De jongens hoorden Zwart zeggen: „Ik wil u geen procesverbaal geven. Maar ik begrijp niet hoe de politie in de stad u zo kan laten rijden!”

„Meneer de veldwachter,” sprak de chauffeur, „dat lawaai ontstond halverwege de rit naar hier. Kijkt u maar onder de wagen. Ziet u dat die lange buis is gebroken? Daardoor wordt het geluid van de motor niet meer gedempt door de knalpot!”

„Dan moet u die breuk straks laten lassen bij de smederij van Klinkhamer!” adviseerde Zwart. „Als u dat doet, zal ik het verder door de vingers zien!”

„Ik zal ervoor zorgen, meneer,” beloofde de chauffeur. „En welbedankt voor uw medewerking!”

Lawaaiig reed de auto de Achterstraat in en stopte bij de leegstaande woning naast het huis van Gerben. Hielke en Sietse wilden wel helpen bij het lossen van het huisraad, maar meneer Groen en zijn vrouw bleken daar niet zo op gesteld te zijn, want hun bezittingen waren nogal schamel. Het dochtertje van de familie Groen was een lang, spichtig kind van ongeveer dezelfde leeftijd als Hielke en Sietse. Zij keek de jongens met een vijandige blik aan en verdween in de woning.

„Kom,” stelde Hielke voor. „We gaan terug!”

Ons tweetal fietste weer naar de smederij.

Daar vertelden ze hun vader, dat er straks een chauffeur zou komen die onder zijn auto een kapotte knalpijp had, die gelast moest worden.

„Zóóó?” verbaasde Klinkhamer zich. „Moet ik onder een auto gaan lassen? Dat trekt mij niet aan. Enfin we zullen wel zien!”

„Het moet van Zwart!” vertelde Sietse.

„Zwart kan mij nog meer vertellen!” deed Klinkhamer verontwaardigd. „Maar of er al of niet gelast wordt, beslis ik!”

„Sietse bedoelt, dat de chauffeur het moet laten lassen op bevel van Zwart,” verduidelijkte Hielke.

„Aha! Dat is andere taal. We zullen wel zien, hoe we de chauffeur kunnen helpen!”

Klinkhamer ging verder met zijn werk en Hielke en Sietse gingen de kartonnen kokers van Kees, die nog in het gras lagen, opruimen.

„We zullen ze breken en in de vuilniszak stoppen,” zei Hielke. Maar het karton was zo dik en stevig dat het zich niet liet breken en er zat voor de jongens niets anders op dan de kokers onder de zaagmachine in moten te zagen. De brokken werden in een vuilniszak gedaan en daarmee waren de attributen van Kees opgeruimd.

„Wat zijn wij toch goed, hè?” vond Sietse. „Kees maakt rommel en wij ruimen het netjes voor hem op!”

„Ja,” zei Hielke lachend. „En wij zorgen dat Dijkstra sigaren krijgt, maar Kees wordt ervoor bedankt!”

Louw kwam ook weer opdagen.

„Hé jongens, de nieuwe burens van Gerben zijn ook aangekomen.”

„Dat weten we,” antwoordde Sietse. „De vrachtwagen komt hier straks voor reparatie.”

„Ik hoor hem al komen!” zei Hielke.

Met knarsende remmen stopte de vrachtwagen voor de smederij en de chauffeur kwam vragen of Klinkhamer de uitlaatpijp kon lassen. De smid keek onder de wagen en schudde zijn hoofd.

„M’n beste man,” zei hij, „het ijzer van die pijp is half verteerd! Daar valt niets meer aan te lassen!”

„Drommels, dan loop ik straks een boete op als de politie mij weer controleert,” zei de chauffeur verontwaardigd.

„Schuif er een stuk pijp omheen,” raadde Sietse aan. „Achter de smederij liggen wel oude pijpen.”

„Dat is niet zo’n gek idee,” meende Klinkhamer. „De jongens helpen u wel verder!”

De chauffeur ging met onze vrienden achter de smederij en

vond daar een stuk pijp van een meter lang. Dat namen ze mee naar de wagen, waar de chauffeur het ene stuk van de gebroken uitlaatpijp overzij trok. Nu kon Sietse het meegebrachte stuk buis over het andere deel van de uitlaatpijp schuiven. Daarna liet de chauffeur het opzij getrokken stuk pijp teruggaan in z'n oude stand en kon Sietse het wijdere stuk buis daar ook overheen trekken. Zo was de gebroken pijp met een mof aan elkaar gekoppeld. Omdat de mof er nogal ruim omheen zat, haalde Sietse asbestkoord en stopte daar de uiteinden mee vol. Zo kwam de mof muurvast te zitten en kon de chauffeur de motor laten draaien.

Hij was zelf verrast van het resultaat.

„Het is fantastisch,” riep hij. „Zo geruisloos heeft de motor nog nooit gelopen!”

Hij ging naar Klinkhamer en vroeg: „Wat ben ik u schuldig?”

„Ik kan geen arbeidsloon rekenen,” zei Klinkhamer lachend.

„De jongens mogen nog niet werken. Kinderarbeid is verboden. En dat afgedankte stuk pijp kost niets. U mag dus, wat mij betreft, rustig naar huis rijden!”

„Dat vind ik geweldig van u!” zei de chauffeur. „Ik verdien namelijk geen cent aan deze rit. De familie Groen bezit geen duit en daarom heb ik hun boedeltje hier gratis heengebracht. Groen heeft een hele droevige tijd achter de rug. Maar wat ze

ook van hem vertellen, ik heb altijd in zijn onschuld geloofd. Wat er precies met hem is geweest, wil ik niet vertellen, maar ik hoop, dat de mensen in dit dorp hem een hand zullen toesteken om hem er weer bovenop te helpen. Hij verdient het echt! Wel mijnheer Klinkhamer, hartelijk dank voor de hulp en jullie ook, jongens!”

De chauffeur vertrok naar de stad. Bij de brug stond veldwachter Zwart, die goedkeurend knikte, toen de wagen met veel minder lawaai voorbij reed.

„Weer iemand geholpen,” zei Sietse. „Maar wat zou er met meneer Groen aan de hand zijn geweest?”

„Dat hoeft niemand te weten,” antwoordde Klinkhamer. „Als de man hier een nieuw leven wil beginnen, gun ik hem dat van harte. Er is al ellende genoeg in de wereld!”

„Laten we gaan varen,” zei Louw. „Misschien is er op het meer nog iets te beleven.”

Dat vonden de vrienden best en zo voer even later de Kameleon naar de Woudaap. Kees stond al aan de wal te wachten en hij sprong behendig aan boord, toen de Kameleon langs de oever gleed.

„Waar moeten we heen varen, Kees?” vroeg Sietse. „Heb jij nog een plan?”

„We kunnen wel naar de polder gaan,” bedacht Kees.

„Misschien valt er bij de boeren iets te beleven. Ik geloof, dat er dit jaar veel pruimen zijn.”

„Kees denkt alweer aan smullen!” riep Louw.

„Ik weet helemaal niet of er iets te smullen valt,” zei Kees verontwaardigd. „Ik heb nog geen pruimeboom gezien! Toevallig las ik in de krant dat de pruimenooft dit jaar bijzonder goed zal zijn!”

Sietse stuurde de Kameleon naar de stenen brug, die over de ingang van de poldervaart lag. Spoedig voeren ze er onderdoor en gingen dan in een smalle vaart met veel bochten verder. Langs de kanten stonden rietkragen en daarom mocht de Kameleon niet snel varen, want dan vernielden de hekgolven het riet.

De jongens naderden weldra de boerderij van Brandsma.

Kees ging staan om beter op het erf te kunnen kijken.

Jan, de knecht van Brandsma zag het en riep: „Zoek je iets, Kees? Hangt er iemand in de bomen? Is er een parachutist naar beneden gesprongen?”

„Kees zoekt pruimen!” spotte Sietse. „Hij zou best een kruiwagen vol lusten!!”

„Drommels, dan laat ik de hond los!” dreigde Jan. „Wij lusten de pruimen van onze boom zelf wel!”

„Waar staat die boom?” vroeg Kees en hij wou reeds op de

wal springen maar daar kwam Wodan de grote herdershond dreigend op de jongens af en toen zakte Kees de moed in de schoenen. Sietse liet de Kameleon verder varen en Kees zei mopperend: „Dat valt me lelijk tegen van Jan. Hij had ons toch wel een paar pruimen kunnen geven? Maar het was goed stom van je, Sietse Klinkhamer, om te zeggen dat we wel een kruiwagen vol wilden hebben. Daarom liet Jan de hond los!” „Ik zal het nooit weer doen,” lachte Sietse.

De Kameleon gleed langzaam langs de rietkragen en passeerde de ingang van een smal slootje. Er groeide zoveel riet in de sloot, dat er van het water bijna niets te zien was. Het viel Sietse op dat er kennelijk toch een bootje had gevaren, want het riet was hier en daar geknakt en platgedrukt. Daar moest Sietse meer van weten en hij liet de Kameleon terugvaren.

„Wat is er?” vroeg Hielke.

„Ik wil even in dit slootje kijken,” meldde Sietse hem. „Ik zie aan het riet dat er iemand is geweest.”

Dan gaf hij volgas en de zware Kameleon gleed de sloot in. Het riet werd naar weerszijden aan de kant geduwd. Om te voorkomen dat er geen rietzoden in de schroef zouden raken, stopte Sietse de motor. De Kameleon gleed nog drie meter verder en dan zag Kees iets tussen het riet.

„Ik geloof dat er een bootje ligt,” zei hij.

Ze trokken de Kameleon verder en dan ontdekten zij een smalle roei-jol. Op de bodem van het bootje stonden twee volle zakken met aardappels. Sietse duwde de Kameleon naar de kant en sprong op de wal. Voor hem lag een groot aardappelveld en aan de rand, half verscholen tussen het riet, waren twee mannen bezig met het rooien van aardappels. Sietse wist genoeg. Hij kwam weer aan boord en zei: „We moeten Brandsma waarschuwen. Er zijn twee aardappeldieven.”

Meteen begonnen ze de Kameleon achteruit te trekken tot in de vaart en dan liet Sietse haar snel terugvaren naar de boerderij. In de sloot naast de boerderij lag een grote praam. „Die duwen we dwars in de vaart!” zei Sietse en de vrienden begrepen meteen dat ze daarmee de dieven de doorgang konden versperren. De touwen van de praam werden vlug losgemaakt en het grote vaartuig gleed de vaart in. De rest deed Sietse met de Kameleon. De sterke motorboot duwde de praam aan weerskanten van de vaart stevig in de wal vast. Brandsma en z’n knecht Jan kwamen uit de boerderij.

„Hé jongens! Wat moet dat?” schreeuwde Brandsma.

„Meneer Brandsma!” riep Hielke. „Er zijn aardappeldieven op uw veld. Hun bootje ligt in de rietsloot en nu versperren

wij de doorgang als ze er vandoor willen gaan!”

„Heel goed! Dan bel ik de politie!” Brandsma verdween in zijn woning. Jan en de jongens tuurden naar het aardappelveld, maar er viel niets te ontdekken, want de dieven lagen goed verscholen achter het riet!

Brandsma kwam terug.

„De politie komt eraan,” meldde hij. „We moeten het verder maar afwachten!”

Jan stelde voor om met de grote herdershond erop af te gaan, maar dat mocht niet van Brandsma. „Daar komen alleen maar moeilijkheden van, Jan! Als Wodan er eentje bijt, dienen die lui een aanklacht in en moet ik voor het gerecht. We kunnen beter alles aan de politie overlaten, zij zullen zo dadelijk wel komen!”

Maar het duurde nogal even, voordat de politie kwam. Wel kwamen de twee aardappeldieven in hun roei-jol opdagen. De zakken met aardappels hadden ze toegedekt met een stuk zeildoek, zo zag niemand, wat zij vervoerden. Bij de dwarsliggende praam moesten ze stoppen.

„Kunnen we er niet door?” vroegen ze.

„Wij kunnen de praam niet los krijgen!” antwoordde Sietse.

„Ze ligt muurvast! Maar er komt hulp om haar los te trekken!” En dan verscheen bij de bocht de grijze patrouilleboot van de

politie en deze naderde snel de boerderij.

Sietse stuurde de Kameleon naast de politieboot en riep naar de stuurman: „U kunt de praam het beste bij de achtersteven los duwen! Onze boot helpt mee!”

Samen duwden de Kameleon en de politieboot de praam opzij. De aardappeldieven konden nu passeren, maar de brigadier gelastte hen om naast de politieboot aan te leggen. Met zichtbare tegenzin voldeden de mannen aan dat bevel en dan moesten zij bij de brigadier aan boord komen. In de kajuit werd een proces-verbaal opgemaakt wegens diefstal van aardappels. Sietse maakte van de gelegenheid gebruik om de roei-jol naar het erf van de boerderij te duwen, waar Brandsma en Jan de zakken aardappels op de wal tilden. Het waren er vijf stuks.

De brigadier vermoedde, dat de twee dieven nog meer op hun kerfstok hadden en daarom nam hij ze mee. De jol werd op sleeptouw genomen en de politieboot vertrok naar de stad. „Van die twee hebben we voorlopig geen last meer,” beweerde Brandsma. „En jongens jullie krijgen ieder een zak aardappels als beloning. Daar zullen jullie moeders wel blij mee zijn!”

„Ik heb liever pruimen!” zei Kees.

„Pruimen?” deed Brandsma verbaasd. „Maar Kees die heb ik

niet! Wij hebben geen pruimeboom!”

Jan stond luid te lachen.

„Gemenerik!” schold Kees. „Jij hebt me wat wijs gemaakt, hè?”

„Dat is wel zeker!” zei Brandsma. „Dus Kees neem maar een zak aardappelen mee, dan heb je toch wat!”

Louw en Hielke droegen ieder een zak in de Kameleon en Kees volgde hun voorbeeld. Maar toen Sietse ook een zak nam, protesteerde Kees: „Hé jô! Hielke heeft er al een! Jullie hoeven er toch geen twee?”

„Maar Sietse heeft het wel verdiend!” vond Brandsma.

„Ik wou de aardappels cadeau geven aan een arm gezin,” kwam Sietse opeens.

„Heel goed, Sietse!” zei Brandsma. „Neem die laatste zak dan ook mee!”

Zo voeren de vrienden met vijf zakken aardappels aan boord terug naar huis. Bij de Woudaap hielpen Louw en Hielke om samen met Kees een zak naar de molen te dragen.

„Wat krijgen we nu weer?” riep Dijkstra verrast.

„Aardappels? Tjonge Kees, jij begint best voor ons huishouden te zorgen! Als jij zo doorgaat, worden we schatrijk!”

De vrienden vertelden hoe ze aan de aardappels kwamen

waarop Dijkstra zei: „Deksels, dan mag ik wel extra op ons tuintje letten, want daar staat ook nog wel iets van waarde in nu de groenten zo duur worden!”

Kees vroeg hoe laat het was.

„’t Is nog geen tijd om te eten,” vertelde Dijkstra, „’t Is pas halfelf!”

„Dan ga ik nog even met de jongens mee,” zei Kees en zo voer het hele stel naar het dorp.

Bij Klinkhamer werd een zak aardappels in de keuken neergezet. Moeder Klinkhamer was er wel blij mee, maar dat de jongens de zak met een plof op haar schone vloer lieten vallen, vond ze minder leuk. Maar ze kon er geen aanmerking op maken, want de jongens holden alweer naar de Kameleon en voeren naar het Raadhuisplein. Daar moesten ze twee zakken naar de Achterstraat dragen.

„Laten we er eerst één wegbrengen,” zei Hielke. „Als we alle vier een punt van de zak nemen, wandelen we er gemakkelijk mee weg!”

Zo brachten ze de eerste zak over het plein naar de Achterstraat. Halverwege de straat woonde de familie Groen. Doordat er geen gordijnen voor de ramen hingen, leek het huis nog onbewoond. Sietse belde aan en het dochtertje deed open.

„Goedemorgen,” zei Sietse. „Wij komen twee zakken aardappels brengen. Hier is alvast de eerste!”

„Maar ik weet niet of moeder die besteld heeft,” zei het meisje.

„Ik weet het wel!” zei Sietse. „Je moeder heeft niets besteld! Wij geven de aardappels cadeau!”

„Waarom?” vroeg het meisje argwanend.

„Omdat wij ze niet allemaal op kunnen eten,” antwoordde Sietse. „Wij worden veel te dik. Maar thuis hebben wij ook aardappelen cadeau gekregen van boer Brandsma!”

Er kwam iemand de trap af, het was Groen.

„Wat is er, Anna?” vroeg hij.

„Deze jongens komen aardappels brengen,” vertelde Anna. Groen keek verwonderd naar de volle zak.

„Wij kregen aardappels cadeau van boer Brandsma,” deed Sietse het woord, „maar we hebben twee zakken teveel, uw buurman Gerben zei, dat wij ze maar naar u moesten brengen, u kon best wat extra voeding gebruiken zei hij!” Dat laatste fantaseerde Sietse er allemaal bij, maar Groen geloofde het meteen.

„Zei Gerben dat?” vroeg hij lachend. „Gerben is een grappenmaker hè? Maar wij willen de aardappels graag hebben!”

„Mooi!” vond Sietse. „Dan gaan we de andere zak ook even halen!”

Het hele stel holde terug naar de Kameleon en ze droegen de tweede zak ook naar het huis van Groen. Ditmaal hoefden ze niet te bellen, want Groen stond reeds op hen te wachten.

„Het is geweldig jongens!” deed hij verheugd. „Jullie worden reuze bedankt. En hier heb ik een gulden! Het is niet veel, maar wel uit een goed hart!”

Toen deed Kees een stap naar voren en zei: „Nee meneer! Wij nemen beslist geen geld aan! De aardappels kosten ons ook geen cent, dus waarom zou u er dan wel voor moeten betalen? Kom jongens, ik moet naar huis!”

„Nogmaals hartelijk bedankt!” riep Groen hen na.

„Bedankt u Gerben maar!” riep Sietse en dan holden de vrienden lachend terug naar hun boot.

„Zeg Kees?” zei Louw. „Ik stond stomverbaasd toen jij geen geld wou aannemen! Dat zijn we van jou niet gewend!”

„Je kunt van zulke arme mensen toch geen geld gaan aannemen?” zei Kees. „Die hebben het zelf broodnodig!”

„Je hebt gelijk, Kees,” zei Hielke, „maar jij was goed fout, Sietse! Die meneer Groen hoeft Gerben niet te bedanken, want Gerben weet van niets!”

„Dat is juist de grap,” vond Sietse. „En Gerben zal het heus

niet onprettig vinden, als hij bedankt wordt!”

Het was kwart vóór twaalf en Kees wou graag naar huis. Maar in de Kameleon stond nog de zak aardappels van Louw en die wilden ze eerst wegbrengen. De zak werd in het schuurtje achter de woning gedragen en daarna voeren Hielke, Sietse en Kees terug naar het meer, nagewuifd door Louw.

Op het meer liet Sietse de Kameleon in de hoogste versnelling varen en zo werd de Woudaap snel bereikt.

„Je vader staat al op de uitkijk of je weer iets hebt meegenomen, Kees!” zei Hielke.

„Ha, vader!” riep Kees. „Is het al twaalf uur?”

„Het is er nog vijf minuten voor,” zei Dijkstra. „Jij bent keurig op tijd, Keesie!”

„Maar Kees is ook een beste jongen!” riep Sietse, waarop Dijkstra vroeg: „Of niet, soms?”

„Natuurlijk!” meende Hielke.

Sietse liet de Kameleon keren en de Klinkhamertjes voeren snel naar huis.

„Kees is nog lang geen slechte!” zei Sietse. „Of niet soms?”

„Nou ja!” mompelde Hielke.

HOOFDSTUK IV

Het vernuft van Kees

's Middags kwam Gerben even de smederij binnen.

„Mijn nieuwe burens,” vertelde hij, „bedankten mij voor een paar zakken aardappels. Maar ik had er part noch deel aan. Toen hebben wij hen maar gordijnen gegeven. Moeder had nog een reserve stel en de familie Groen heeft van alles tekort. Ze zijn bepaald niet de rijksten van het dorp!”

Hielke en Sietse vertelden hem waarom zij aardappels cadeau hadden gekregen van boer Brandsma!

„Aha,” begreep Gerben, „beginnen ze te stelen nu de aardappels duur zijn? Dan zullen we een oogje in het zeil houden! Je kunt maar niet alles toelaten. Het zou een mooie wereld worden als iedereen op rooftocht ging!”

„Dat gaat natuurlijk niet!” bemoeide Klinkhamer zich ermee.

„Maar daarvoor hebben we de politie!”

„Hm,” peinsde Gerben. „Als Zwart in z'n eentje op het dorp en de polder moet letten, komt hij dik tijd tekort! Als hij in de ene hoek van de polder is, slaan de dieven hun slag in de andere hoek. Daarom moeten de boeren zelf maatregelen

nemen! En dat zullen we doen!”

„Wat voor maatregelen?” vroeg Sietse.

„Wel, ik ga een Chinese muur rond de boerderij en de weilanden metselen,” beweerde Gerben. „De muur wordt zo breed als een weg en daar rijdt ik dan over in een racewagen. Degene, die op de muur durft te klimmen blaas ik eraf met een grote ventilator, die ik voor op de auto zet!”

„Dat kan niet,” ontdekte Sietse. „Zo’n sterke ventilator zou de auto achteruit duwen!”

„Goed, dan neem ik een hoge druk tank vol water en spuit daarmee naar de indringers. Ik doe een rode kleurstof in het water, zodat de dieven knalrood worden en dus door de politie gemakkelijk te herkennen zijn!”

„Kun je wel metselen?” informeerde Hielke.

„Als de beste!” zei Gerben. „Ik kan zo de bouw in en dan verdien ik meer dan bij de boer. Maar ik vind metselen een rotbaan. Je moet de hele dag stenen oprapen en specie uit de kuip scheppen, dat betekent, dat je je wel honderd keer per uur moet bukken en daar krijg je een knik-knak rug van. Daarom blijf ik maar liever agrarisch specialist en dus ga ik maar weer naar Jellema! Saluut!”

„Dag Chinese metselaar!” plaagde Sietse en hij holde meteen de smederij uit, want Gerben zijn ogen schoten vuur.

„Heb jij ook nog wat te zeggen?” vroeg Gerben aan Hielke.

„Ik kan niets zeggen, omdat ik moet lachen,” gierde Hielke en lachend verliet ook hij de smederij.

Gerben bromde nog zoiets als ‚kwajongens’ en fietste dan naar de boerderij.

Sietse had de dop van de benzinetank in de Kameleon los geschroefd.

„We moeten weer krachtvoer hebben,” meldde hij. „De bodem komt in zicht!”

Ze gingen vader vragen om een blik benzine.

„Neem er maar één,” stemde Klinkhamer toe, „maar dan moeten jullie wel een brief voor me naar het postkantoor brengen!”

„Het komt in orde!” beloofde het tweetal.

Het blik benzine werd in de tank leeggegoten en daarna ging Hielke de brief halen. Louw was er ook weer en natuurlijk ging hij mee met de Kameleon. Ze voeren naar het Raadhuisplein waar Hielke op de wal sprong en naar het postkantoor holde. Een meisje stond naar de jongens in de boot te kijken. Het was het dochtertje van de familie Groen. „Hallo Anna,” groette Louw, „ga je mee uit varen? Of durf je niet?”

Anna haalde haar schouders op.

„Of kun je niet zwemmen?“ informeerde Sietse.

„Dat leerden we op school!“ zei Anna.

„Ga dan mee!“ drong Sietse aan. „Of mag je niet van je ouders?“

„Jawel, maar ik moet om drie uur thuis zijn!“

„Dat kan!“ zei Sietse. „Om drie uur leveren wij je hier weer op het plein af!“

„Goed,” knikte Anna en ging naast Louw op het voorbankje zitten. Hielke kwam terug van het postkantoor.

„Ha Anna?“ zei hij. „Ga je mee? Je hebt gelijk! Je kunt beter uit varen gaan dan in de stille Achterstraat zitten!“

„En je zult er nog van opkijken, Anna,” zei Louw. „Hoe snel deze boot vaart. Het is de beste uit heel de omtrek!“

Anna lachte. Zij vond dat de Kameleon er niet bepaald als een raceboot uitzag. Maar toen ze over het meer naar de Woudaap voeren en Sietse vol gas gaf, keek Anna er inderdaad van op, dat die lompe Kameleon zo snel kon varen. Bij de Woudaap kwam Kees ook aan boord en ging de tocht verder naar het eiland midden in het meer en vandaar naar de overkant.

Het was erg gezellig op het meer met de vele, kleurige boten. Anna genoot zichtbaar van het varen.

Kees begon haar van alles te vragen, onder andere hoe oud

zij was.

„Dertien? Dan kom je bij ons in de klas! Wat doet je vader? Is hij elektriciën? Werkt hij bij een bedrijf in de stad? Nee? Gaat hij nieuwe leidingen leggen in de huizen van Siegerdsma?”

„Zeg Anna,” waarschuwde Louw, „Laat je niet door Kees uithoren. Hij is zo nieuwsgierig als een koe!”

„Jij bent zelf een koe!” riep Kees.

„Hé jongens, geen ruzie!” kwam Hielke ertussen. „Ik zie, dat we iemand moeten helpen!”

Een meneer in een rubberbootje moest uitwijken voor een zeilboot en daarbij trok hij zó hard aan de riemen, dat één van de roeispanten brak. Met de andere spaan probeerde hij het bootje te duwen, maar de spaan was te kort om er de bodem van het meer mee te bereiken. Sietse stuurde de Kameleon naar de onfortuinlijke roeier en toen ontdekten de jongens dat het de meneer was van de Clara uit Schiedam.

„Ha, komen jullie mij weer helpen?” deed hij verheugd.

„Waar moet u heen?” vroeg Sietse.

„Mijn motorboot ligt bij het Paviljoen! Als jullie mij daarheen brengen, trakteer ik op limonade!”

„Dat doen we altijd!” glunderde Kees.

De Kameleon begon de rubberboot te duwen en snel voeren ze tussen allerlei vaartuigen door in de richting van het Paviljoen. Weldra legden zij daarnaast de Clara aan. De boten werden vastgemaakt en de meneer riep opgewekt: „Kom jongens!”

Kees volgde hem op de voet naar het terras en de anderen gingen toen ook maar mee. Rond een tafel onder een parasol zaten ze weldra te genieten van de heerlijke limonade. De kelner kwam ook nog een grote schaal gebakjes brengen. Anna mocht er eerst één uitzoeken.

„Kijk Anna,” wees Kees. „Die daar is de grootste en heel

lekker!”

„Ben jij ziek, Kees?” vroeg Sietse. „Jij neemt toch altijd de grootste?”

„Ik heb niet veel trek,” zei Kees, maar hij was wel de eerste die zijn gebakje opat en dat was heus niet de kleinste.

De meneer vroeg of de jongens allemaal in het dorp woonden en of zij dikwijls gingen varen.

„Ik woon daar in de grote molen op de polderdijk!” gebaarde Kees.

„En wij wonen allemaal in het dorp,” vertelde Louw.

„Maar Anna Groen woont er nog maar één dag,” ging Kees verder. „Zij komt uit de stad en haar vader is elektricien!”

„Dat hoef je toch niet allemaal te vertellen?” merkte Anna boos op.

De meneer trakteerde op nog meer gebak en limonade.

De jongens vertelden van hun avonturen, die zij met hun boot beleefd hadden en de tijd vloog om.

Maar dan werd het tijd om weer te vertrekken.

De meneer ging aan boord van de Clara en onze vrienden voeren het meer op. In de verte sloeg een torenklok drie uur.

„Wel Anna,” zei Louw, „als jij niet met ons was meegegaan had je geen traktatie gehad!”

„Maar ik moet nu wel naar huis,” reageerde Anna. „Het is al

drie uur!”

Sietse liet de Kameleon op volle snelheid naar het dorp varen en precies om tien minuten over drie legden ze aan bij het Raadhuisplein.

„Welbedankt jongens!” riep Anna en holde vlug naar huis. „Zo!” vond Sietse. „Die zegt niet veel, maar ze lust wel gebak!” „Ik geloof, dat zij in geen jaren een gebakje geproefd heeft,” peinsde Hielke.

„En ik ben blij, dat ik haar de grootste gaf!” vervolgde Kees. „Maar jij bent een beste jongen!” lachte Sietse en liet de Kameleon keren. Ze voeren terug naar het meer. Ze bleven nog een uurtje rond varen en toen was het tijd om naar huis te gaan.

Die avond maakte Kees een beveiliging rond de moestuin achter het schuurtje. Hij spande langs het bed met wortelen een nylondraad op ongeveer twintig centimeter boven de grond. Hetzelfde deed hij langs het bed met slabonen, het bed met aardappelen en langs het bed met kool. De draden werden bij de slootkant aan kleine paaltjes vastgemaakt en aan de kant van het schuurtje aan een lange draad die langs de schuur was gespannen. Die lange draad maakte Kees aan het ene einde vast aan een stapel kistjes en lege blikken. De stapel stond zo wankel dat hij zou omvallen zodra iemand een rukje

aan één van de draden gaf. Het lawaai dat daardoor ontstond zou de familie Dijkstra duidelijk in de molen kunnen horen en dan waren ze gewaarschuwd, dat er ongenode gasten in de tuin waren.

Kees vroeg zijn vader om het alarmsysteem te komen bewonderen. Dijkstra lachte welwillend.

„Tjonge Kees,” zei hij. „Jij bent geniaal! Je mag wel patent aanvragen voor deze groentetuinbeveiliging!”

„Nou ja,” aarzelde Kees, „maar als we er niets tegen doen, kan iedereen ongemerkt onze tuin leegroven en dan hebben wij niets meer!”

„Tja, dan zouden wij moeten verhongeren,” sprak Dijkstra.

„Maar dank zij jou zal dat niet gebeuren. Kom, ik ga nog een lekker sigaartje roken!”

Vader en zoon verdwenen in de molen en de avond zou verder rustig zijn verlopen met het kijken naar de televisie, als niet een zekere, ons welbekende, Gerben Zonderland uit vissen was gegaan.

Gerben had tot 's avonds tien uur op de boerderij gewerkt en zou naar huis gaan. Maar toen bedacht hij, dat hij nog best een halfuurtje met een loophengel in de brede sloot kon gaan vissen die langs de dijk tot voorbij de Woudaap liep. Er werd verteld dat er een kanjer van een snoek in die sloot zat, doch

het was verpacht viswater en dat betekende, dat Gerben er niet vissen mocht. En met een loophengel mocht het al helemaal niet, want daarvoor moest je een speciale vergunning hebben en die had Gerben ook niet. Maar op dit late uur was er toch niemand op de polderdijk en tevens was het al vrij donker dus kon Gerben best een kansje wagen om de snoek te vangen. Met een korte, stevige hengel en daaraan een sterk snoer voorzien van een metalen namaak visje, begon hij zijn strooptocht onder langs de berm van de dijk. Ongeveer in het midden trok hij het kunstvisje door de sloot en wandelde rustig in de richting van de Woudaap.

Wij weten nu al wat er gaat gebeuren als Gerben straks langs het tuintje van Dijkstra loopt en tegen een draad stoot. En toch liep het weer helemaal anders dan we dachten. Als Gerben had verwacht dat er op dit late uur niemand meer op de dijk was, bleek hij zich toch te vergissen.

Naast het schuurtje van Dijkstra stond iemand te wachten op de stiekeme visstroker. Toen Gerben tot vlak bij het schuurtje was genaderd, sprong de wachtende persoon te voorschijn en riep: „Halt! Geef hier... Wel verdraaid...!”

De man struikelde over een draad en viel languit tussen de rode en groene kool, waarbij de vallende stapel kistjes het nodige lawaai maakte.

Dijkstra en Kees stormden de molen uit en Gerben vond het beter om er zo gauw mogelijk vandoor te gaan.

Hij holde terug naar de boerderij. Dijkstra zag iemand in de tuin omhoog krabbelen en hij greep de indringer stevig bij de kraag. Kees zag een fiets tegen het schuurtje staan en hij verstopte die gauw achter de molen. Daarna kwam hij zijn vader helpen, maar dat bleek al niet meer nodig te zijn, want de vermeende dief was veldwachter Zwart.

„Verdraaid nog aan toe!” bulderde Zwart. „U belemmert mij bij het arresteren van een stropende visser!”

Hij raapte zijn uniformpet op en riep: „Waar is mijn fiets?”

„Achter de molen!” stotterde Kees.

„Wel alle duivels, spannen jullie tegen mij samen? Haal op die fiets!” commandeerde Zwart en Kees holde naar de achterkant van de molen. Nauwelijks was hij terug of Zwart greep zijn rijwiel, sprong erop en fietste zo snel hij kon naar de boerderij van Jellema. Op het erf kwam hij Gerben tegen die naar huis wilde gaan.

„Wat doe jij hier?” vroeg Zwart bars.

„Fietsen,” antwoordde Gerben.

„Waarom ben jij hier nog zo laat?”

„Omdat ik een belangrijke functie heb!” deelde Gerben mee.

„Als jij geen redelijke verklaring kunt geven, waarom jij hier

zo laat nog op de boerderij bent,” bromde Zwart kwaad.

„Geef ik je een proces-verbaal wegens het vissen in verboden water!”

„Dat kan niet!” protesteerde Gerben. „Als ik hier aan het werk ben, kan ik niet tegelijkertijd gaan vissen!”

„Wat voor werk deed je?”

„Ik heb de olie ververst van de tractor,” vertelde Gerben. „En het luchtfilter schoongemaakt, modder uit de tandwielen geborsteld en... maar dat hoef ik toch niet allemaal uit te leggen? Gaat u maar mee naar Jellema! Hij kan u inlichten!”

„Hm,” bromde Zwart. „Nou ja,” twijfelde hij.

„Nee, we gaan de zaak tot de bodem uitzoeken!” schreeuwde Gerben en hij opende de deur van het woonhuis en riep luid:

„Kunt u even komen, Jellema?”

Gerbens werkgever kwam naar buiten en vroeg verwonderd:

„Is er iets, meneer Zwart?”

„Heeft Gerben hier de hele avond gewerkt?” vroeg Zwart.

„Jawel! Hij heeft de tractor doorgesmeerd en schoongemaakt.”

„Juist!” knikte Zwart. „Dan weet ik genoeg. Welbedankt.”

„Dat is iets anders dan vissen in verboden water!” schamperde Gerben. „U denkt altijd dat ik een stroper ben, maar u hoort het, ik ben zo onschuldig als een... als een... rode kool!”

„Rode kool?” verbaasde Zwart zich. „Daar heb ik je! Jij verraaft jezelf broer! Jij hebt dus gezien, dat ik tussen de kool viel!”

„Wat zegt u? Bent u gevallen?” vroeg Gerben quasi verbaasd. „In een tuin? Waar gebeurde dat?”

„Jij praat teveel, jij praat je mond voorbij!” beschuldigde Zwart hem en hij haalde zijn boekje te voorschijn en vroeg bars:

„Wanneer ben je geboren?”

„Waarvoor moet u dat weten?” vroeg Gerben. „Of is het voor een onderzoek naar de gewoonten van de plattelanders?”

„Jij krijgt een proces-verbaal voor het stropen met een loophengel in verboden water!” stelde Zwart vast.

„En dat weet u heel zeker, omdat ik rode kool zei?”

informeerde Gerben. „Wel meneer Zwart, kijk, tussen uw kraag zag ik dit stukje Unpacked/OEBPS/Text/e koolblad zitten en daarom zei ik rode kool, begrijpt u?”

Zwart zei niets meer. Hij sloeg zijn boekje dicht en verliet zonder te groeten de boerderij. Hoewel hij er zo goed als zeker van was dat Gerben in verboden water had gevisst, kon hij tegen die gladde jongen niets bewijzen. Jellema keek hem verwonderd aan en vroeg: „Begrijp jij waarom Zwart zo kwaad is?”

„Hij heeft zeker last van ochtendziekte,” bedacht Gerben.

„En is met het verkeerde been uit bed gestapt. Maar morgen is hij wel weer beter te spreken. Tot ziens!”

Jellema keek zijn helper hoofdschuddend na. Hij wist niet wat hij er van denken moest, maar dat Zwart ’s avonds om halfelf nog ochtendziek was, geloofde hij beslist niet.

Gerben fietste de dijk langs en zag bij de Woudaap nog iemand bezig achter het schuurtje. Het was Kees.

„Wat doe jij daar?” vroeg Gerben. „Stapel jij kistjes op? Dat mag je dan wel beter doen, want de zaak staat reuze wankel!”

„Dat is juist de bedoeling,” antwoordde Kees en liet Gerben zien hoe hij de tuin beveiligd had tegen dieven.

„Och jongen, dat werkt toch niet!” beweerde Gerben.

„Het heeft al gewerkt!” zei Kees. „De eerste dief hebben wij al gevangen. Het was Zwart! Hij struikelde over de draden toen hij een visstroker wilde grijpen. Wij hoorden de stapel kistjes omvallen en mijn vader greep Zwart, in zijn kraag!”

„Ha ha,” lachte Gerben. „Dat was een mooie grap!”

„Dat was het wel,” vond Kees. „Maar ik durfde niet te lachen, want Zwart was reuze kwaad!”

„Tja, Kees!” zei Gerben. „Je kunt vreemde dingen beleven in de wereld. Ik wens je nog veel succes met je kistjestoren-alarmapparaat!”

Lachend fietste Gerben naar huis en Kees ging de molen

weer binnen.

„Wie was daar, Kees?” vroeg Dijkstra. „Was het Gerben?”

„Ja!” zei Kees. „Ik heb hem de dievenval laten zien!”

„Drommels,” bromde Dijkstra. „Dan zullen we morgen vroeg moeten opstaan. Ik weet zeker dat die halve gare koeiendrijver de kistjes omver zal trekken of een andere grap gaat uithalen. Je had hem niets moeten vertellen!”

„Dan zet ik de wekker op halfzes,” zei Kees. „Ik ben dan vroeg genoeg om Gerben op te wachten!”

Zo schrok Kees de volgende morgen wakker door het lawaai van de wekker en sprong meteen uit bed. Hij kleepte zich aan en keek door het venster. In de verte naderde iemand op een fiets. Dat was natuurlijk Gerben. Kees ging gauw naar buiten en verschoolde zich naast het schuurtje. Het duurde even voor Gerben bij de molen was. Hij zette zijn fiets tegen het schuurtje en liep naar de achterkant. Tegelijkertijd sloopte Kees naar de fiets en begon het achterwiel met een stevig touw vast te binden. Dan klonk er plotseling het lawaai van de stapel kistjes, die omviel. Dijkstra kwam uit de molen en riep: „Ben je weer bezig Gerben Zonderland? Moet je altijd met de klompen in het spel komen? Wat voor...”

„Wat heb ik nu weer gedaan?” vroeg Gerben, die juist van zijn fiets stapte.

Kees keek hem verbaasd aan en vroeg stotterend: „Maar jij was...? Hoe kom je...? Ben jij het dan niet?”

„Natuurlijk ben ik het!” riep Gerben boos. „Maar daar gaat wel iemand er vandoor! Misschien moet je hem hebben?”

„Welverdraaid!” riep Dijkstra. „Er was dus een echte dief! Achtervolg hem, Gerben!”

„Waarom moet ik dat doen?” vroeg Gerben. „Ik ben toch zeker geen waakhond? Laat die man maar lopen, jullie hebben immers zijn fiets?”

„En we moeten veldwachter Zwart waarschuwen!” bedacht Kees.

„Juist!” zei Dijkstra. „Breng direct de fiets naar Zwart en vertel hem alles. En zeg hem dat de dief rond het meer probeert te ontluchten!”

Kees maakte het touw van het achterwiel los. Dijkstra vond in de tuin een lege zak waarin de dief de buit had willen vervoeren. Hij gaf haar aan Kees om die in te leveren bij Zwart.

„Die fiets is nog zo goed als nieuw,” constateerde Gerben.

„Kunnen we niet ruilen, Kees? Breng mijn oude kar maar naar Zwart, dan neem ik deze wel!”

„Ben je gek?” reageerde Kees. „Zwart herkent de fiets van jou meteen en dan denkt hij, dat jij de dief was!”

Kees stopte de zak onder de snelbinder op de bagagedrager en fietste naar het dorp. De fiets reed zo heerlijk licht dat Kees volop genoot van het tochtje en voor hij het wist, was hij reeds bij het huis van de veldwachter. Hij belde aan en Zwart deed open.

Kees vertelde waarom hij zo vroeg op bezoek kwam. Zwart bekeek de fiets en bracht hem in het schuurtje achter de woning. Hij bedankte Kees voor de hulp en ging dan de politie van de omliggende gemeenten waarschuwen om uit te kijken naar een man die rond het meer kwam lopen.

Kees haastte zich naar huis, want hij moest nog ontbijten. Toen zijn vrienden die morgen met de Kameleon bij de Woudaap aanlegden, vertelde Kees hen wat hij reeds allemaal beleefd had. Hij toonde hen zijn uitvinding en toen Louw een draad aanraakte tuimelde de stapel kistjes weer omver.

Dijkstra kwam kijken.

„Zeg Kees!” riep hij. „Als je er een spelletje van maakt, reageert straks niemand meer op het vallen van de kistjes! En als jij aan iedereen vertelt hoe jouw uitvinding werkt, is het geen geheim meer en loopt er niemand in de val!”

„Dat is waar,” aarzelde Kees. „Jongens, jullie mogen het beslist niet verder vertellen!”

„Welnee!” lachte Sietse. „Zo zijn wij niet! Wij zijn geen

praters! Wij zijn schippers! Wie gaat er mee?!”

Allemaal gingen ze in de Kameleon en voeren het meer op. Gerben was er ook met de praam, waarin hij twee schapen en een geit vervoerde.

„Ha jongens!” groette hij. „Brengen jullie mij even naar boer Brandsma?”

„Oké!” riep Sietse en de Kameleon begon de praam te duwen.

„Jij boft alweer, Gerben!” beweerde Louw. „Je vaart lekker snel en je hoeft er niets voor te doen!”

„Maar ik verdien het ook!” meende Gerben. „Wie goed doet goed ontmoet. Ik zorg ervoor, dat jullie vaders werk hebben!”

„Wat doe jij dan voor mijn vader?” vroeg Kees verbaasd.

„Wel Keesie, de boeren verzorgen het grasland in de polder. Daarvoor houden ze greppels en sloten schoon, opdat het teveel aan water afgevoerd kan worden naar de Woudaap.

Waren er geen boeren in de polder dan had het ook geen zin om er een molen te laten draaien. Dus was je vader dan zonder werk!”

„Hm,” zei Kees. „Misschien wel.”

„En,” vervolgde Gerben. „Wij leveren de melk waar Louws vader kaas van kan maken. De smederij van Klinkhamer heeft veel reparatiewerk van de boeren en daarmee is dus bewezen,

dat we elkaar nodig hebben. Jullie mogen mij dan ook af en toe wel eens helpen met die sterke duwboot!”

„Maar dat doen we graag, Gerben,” sprak Hielke. „Heeft Brandsma de schapen en de geit gekocht?”

„De schapen wel,” zei Gerben. „Maar de geit niet. Die is het eigendom van Brandsma. Toen de geit nog klein was vond mevrouw Jellema het leuk om zo’n dartel diertje rond de deur te hebben en dus kwam Sijbolt bij ons logeren.”

„Heet de geit Sijbolt? Wat een gekke naam,” vond Louw.

„Dat geeft niet, als het diertje maar een naam heeft,” vervolgde Gerben. „Maar het diertje werd groot en vorige week toen de bakker bij de deur stond te praten met mevrouw Jellema, kreeg hij onverwachts een kopstoot van Sijbolt waardoor hij voorover in de gang tuimelde. Daarbij bezeerde hij zijn knie en verkruimelde enige rollen beschuit. Tja, en zo iets kan natuurlijk niet en daarom gaat Sijbolt terug naar zijn baas.”

Ze voeren de poldervaart in en naderden weldra de boerderij van Brandsma. Bij het aanleggen kwamen Brandsma en Jan kijken.

„Ik heb twee balen wol en een acrobaat voor jullie!” riep Gerben.

„Wat is die geit groot geworden?” riep Jan verbaasd.

„Wij wasten hem met poeder, dat het wasgoed niet doet krimpen!” beweerde Gerben. „En hij kreeg iedere dag een emmer kindermeel. Daar worden ze groot van!”

Gerben probeerde de schapen uit de praam te drijven, maar de dieren durfden niet, omdat Wodan de grote herdershond op de wal stond.

„Ze zijn bang voor de hond, Gerben!” riep Sietse.

„Daar weet ik raad op!” sprak Gerben en hij maakte Sijbolt los, die meteen op de wal sprong. Wodan kwam nieuwsgierig op hem af, maar Sijbolt kwam met dreigende horens op Wodan af. De hond ontweek de aanval, maar Sijbolt probeerde meteen opnieuw een kopstoot uit te delen. Het was stoeien wat de beide dieren deden en de jongens stonden lachend te kijken hoe de hond en de geit samen achter de boerderij verdwenen. De schapen durfden nu ook aan wal te gaan en werden naar het weiland gedreven. Daarmee was Gerbens werk klaar en voeren onze vrienden terug naar het meer.

„Zal de hond de geit niet bijten, Gerben?” kwam Louw benauwd.

„Welnee,” zei Gerben. „Sijbolt laat zich niet bijten en Wodan hebben ze geleerd, dat hij niet bijten mag. Die twee worden vast beste maatjes!”

Ze bereikten het meer en voeren naar de boerderij van Jellema.

Daar was de bakker ook met zijn bestelauto.

„Bakker?” vroeg Kees. „Hoe is het met uw knie?”

„Wat zeg je?” deed de bakker verwonderd.

„Kees wil graag grappig zijn!” kwam Gerben tussenbeide. „Hij vraagt: Hoest met uw knie, maar een knie kan niet hoesten!”

„’t Spijt me jongens,” mopperde de bakker. „Maar voor grapjes heb ik nu geen tijd.”

En hij haastte zich snel naar de boerderij.

„Kijk, hij heeft helemaal geen zere knie,” constateerde Kees verontwaardigd. „Jij hebt alles weer gefantaseerd, Gerben Zonderland! Jij bent een grote leugenaar!”

„Roep dat niet zo hard!” fluisterde Gerben. „Veldwachter Zwart kan het wel horen!”

Zwart naderde op zijn fiets en stapte bij onze vrienden af.

„Kees Dijkstra!” begon hij op gewichtige toon. „De burgemeester wil jou spreken. Hij verwacht je om elf uur!”

Die boodschap verraste de jongens zo, dat ze er een moment stil van waren. Maar dan bemoeide Gerben zich er weer mee.

„Is het dan eindelijk zover? De burgemeester had Kees al veel eerder op het matje moeten roepen! Hij heeft al zoveel rare dingen uitgehaald, dat het de hoogste tijd wordt om hem

een paar weken op te sluiten! Doe hem de boeien maar om, want hij is gemeen genoeg om er vandoor te gaan!”

„Wat voor rare dingen heeft hij dan uitgehaald?” vroeg Zwart.

„Hij laat mensen struikelen over laag bij de grond gespannen draden en hij liet Jellema met zijn fiets tegen de Woudaap botsen!” klikte Gerben. „Hij zit vol met narigheid en het wordt de hoogste tijd, dat de burgemeester er een stokje voor steekt!”

„Is dat alles?” vroeg Zwart. „Wel Kees, ga jij dan maar met een gerust hart naar de burgemeester en laat Gerben maar kletsen!”

„Wij brengen je wel, Kees!” bood Sietse aan, want de vrienden wilden natuurlijk graag weten wat voor boodschap de burgemeester voor Kees had.

„Is het al elf uur?” ontdekte Kees.

„Het is halfelf geweest!” zag Zwart. „Je kunt er nu wel heengaan, Kees!”

„Daar gaan wij dan!” riep Sietse en de Kameleon begon te varen.

„Doe het niet, Kees!” riep Gerben hen na. „’t Is een valstrik! Je wordt vast meteen opgesloten!”

Kees lachte, hij was zich van geen kwaad bewust en ging dan ook heel nieuwsgierig naar het gemeentehuis. Het was kwart

vóór elf toen de Kameleon bij het Raadhuisplein aanlegde.

„Ik moet nog een kwartier wachten,” peinsde Kees.

„Ben je mal!” meende Sietse. „Hoe eerder je erheen gaat, hoe eerder je weet, wat de burgemeester van je wil!”

„Zou hij iets van mij willen?” vroeg Kees, want aan die mogelijkheid had hij nog niet gedacht.

„Misschien vraagt hij, of je ook een alarminstallatie in zijn tuin wilt aanleggen,” lachte Louw.

„Dat vraagt de burgemeester vast niet!” vond Hielke. „Er zou geen appel of peer aan de bomen blijven als Kees daar ging ronddraven!”

„Ik ben toch wel benieuwd, wat hij mij zal vragen,” zei Kees weer.

„Vertel niet te veel!” waarschuwde Sietse. „Als de burgemeester strik vragen stelt, zit je erin voor je het weet!”

„Ik ben niet achterlijk!” deed Kees verontwaardigd. „De burgemeester kan mij nog meer vertellen, maar van mij hoort hij niets wat ik niet kwijt wil. En nu ga ik meteen, des te eerder is dat gezeur achter de rug!”

Kees sprong op de wal en liep resoluut naar het gemeentehuis, beklom de stoep en verdween naar binnen.

„Zo!” zei Sietse. „En nu maar afwachten hoe dit afloopt!”
Het duurde een half uurtje, toen Kees weer naar buiten

kwam. In plaats van naar zijn vrienden in de Kameleon, liep hij naar de supermarkt van Zijlstra en ging er binnen.

„Wat is dat nou?” vroeg Louw zich af. „Waarom komt hij niet eerst even vertellen wat er aan de hand is?”

„Misschien mag hij niets vertellen,” vermoedde Hielke.

„Ha, ha, geheim agent Kees!” riep Sietse. „Ik wed, dat het allemaal een storm in een glas water is. Keesie gaat straks met opzet geheimzinnig doen, maar daar trap ik niet in. Wij gaan hem niets vragen. Laat hem zelf maar uit de hoek komen en als hij niets vertellen wil, doen wij net alsof het ons niet interesseert. Dan hebben wij hem te pakken in plaats van hij ons!”

„Maar ik ben bang, dat ik dan telkens moet lachen,” aarzelde Louw.

„Lach jij maar!” sprak Hielke. „Lachen is gezond!”

„Ja! Daar komt Keesie!” riep Sietse.

Kees liep op een holletje naar onze vrienden. Hij droeg een vierkant, kartonnen doosje verpakt in fraai papier.

„Ik ben klaar!” hijgde hij van het lopen en ging naast Louw zitten.

„Mooi!” meende Sietse. „Dan gaan we maar weer!”

De Kameleon voer naar het meer. Kees hield zijn pakje stevig vast en Louw zat er naast te lachen.

„Waarom lach je?“ vroeg Kees.

„Omdat ik een vrolijke natuur heb!“ lachte Louw.

„Of wilde jij hem het lachen verbieden?“ vroeg Sietse. „Want dan zeg je het maar. En gooien wij je meteen overboord!“

„Wat doen jullie vreemd?“ twijfelde Kees. „Is er iets? Of zijn jullie jaloers?“

„Jaloers?“ vroeg Hielke verbaasd. „Waar moeten wij jaloers op zijn?“

„Op dit cadeautje bijvoorbeeld,” zei Kees en hij wees op het pakje. „Maar wat erin zit, is een verrassing voor thuis. Daarom vertel ik nog niets!“

„Een verrassing moet je zo lang mogelijk geheimhouden,” knikte Sietse, maar hij liet de Kameleon op z'n hoogste snelheid varen, zodat ze spoedig de Woudaap bereikten en het geheim niet lang meer een geheim zou zijn.

Dijkstra stond te kijken toen de Kameleon aanlegde en Kees met zijn pakje aan wal ging.

„Kees heeft weer iets!” waarschuwde Sietse.

„Alweer?“ vroeg Dijkstra verbaasd. „Blijft dat zo? Tjonge Kees, jij bent een volhouder. Wat heb je nu weer meegebracht?“

„Het is voor moeder!” deed Kees mee en hij holde de molen in. Dijkstra vroeg aan de vrienden: „Wat heeft Kees

meegebracht?”

„Hij wou het ons niet vertellen,” antwoordde Hielke.

„Heeft hij het cadeau gekocht? Hoe kwam hij aan geld?”

vroeg Dijkstra nieuwsgierig.

„Kees moest bij de burgemeester komen,” vertelde Hielke.

„Hij is een halfuurtje in het gemeentehuis geweest en ging toen naar de winkel van Zijlstra. Daar kwam hij vandaan met dat pakje!”

„Daar moet ik meer van weten!” riep Dijkstra opgewonden en hij liep naar de deur van de molen. Maar daar verscheen reeds zijn vrouw.

„Kijk eens!” deed ze blij. „Wat Kees voor mij meebracht?!” Ze toonde een nieuwe trekpots.

„Wat is dat?” vroeg Dijkstra verbaasd.

„Een trekpots!” lachten de jongens.

„Ja, een trekpots!” zei moeder Dijkstra. „Daar ben ik reuze blij mee, want de vorige week is de mijne gebroken!”

„Tjonge, onze Kees zorgt zoetjes aan voor het hele huishouden!” sprak Dijkstra. „Hij bracht sigaren en aardappelen en nu ook al aardewerk?! Een volgende keer brengt hij zeker textiel mee? Hé Keesie, waar ben je?”

„Hier ben ik!” zei Kees en hij kwam trots naast zijn moeder staan. Op dat moment stapte Gerben van zijn fiets en vroeg:

„Wordt dat een foto voor een modeplaat?”

„Kees heeft zijn moeder een nieuwe trekpots cadeau gegeven,” zei Sietse.

„Dan is Kees zeker een kapitalist!” bedacht Gerben.

„Zeg Kees, hoe kwam jij aan het geld voor die trekpots?” vroeg Dijkstra.

„De burgemeester betaalt de rekening,” glunderde Kees, „want ik bracht vanmorgen zijn gestolen fiets terug!”

„Hoor je dat, Gerben?” riep Dijkstra. „Dank zij het vernuft van Kees’ uitvinding, kreeg de burgemeester zijn fiets terug. Onze Kees is goed bij! Hij ziet ze om den drommel niet vliegen!”

„Toch is Kees geen hoogvlieger, maar een gewone overvlieger!” beweerde Gerben.

„Vlieg op jij!” riep Dijkstra kwaad en dan verdween de familie in de molen!

„Kees heeft vernuft!” zei Sietse.

„En hij is gek op thee!” zei Gerben. „Hij vroeg zelfs aan de burgemeester om een trekpots!”

„Toch vind ik het leuk van Kees!” vond Hielke.

„Ik ook!” was Louw van mening.

„Natuurlijk was het leuk,” zei Gerben, „maar wie verwacht er nu zoiets van Kees?”

Nog lachend om de ‚vernufteling’ gingen ze ook naar huis.

HOOFDSTUK V

De wondertuin van Gerben En het verhaal van Groen

's Middags kwam Kees al vroeg bij de smederij. Hielke en Sietse waren nog maar nauwelijks klaar met eten, toen hun vriend bij de deur kwam en riep: „Zijn jullie nog thuis, Hielke en Sietse?!”

„Nee!” grapte Sietse. „Wij liggen al in bed!”

Kees kwam binnen en Hielke zei lachend: „’t Is op Kees! Er is geen eten meer!”

„Ik heb mijn maag al boordevol,” zei Kees. „Maar ik moet naar Groen, de elektricien. Er is kortsluiting bij ons thuis. Het vuur spoot uit de leiding!”

„Uit de waterleiding?” vroeg Sietse.

„Welnee! Uit de elektrische leiding natuurlijk! En nu zitten we zonder stroom en kunnen we vanavond geen televisie kijken!”

„Ga dan maar gauw naar Groen,” adviseerde Hielke. „Wij wachten wel op je!”

Kees vertrok naar het dorp en kwam een kwartier later terug in gezelschap van Louw.

„En Kees?” vroeg Klinkhamer. „Komt meneer Groen nog bij de kortsluiting kijken?”

„Jawel Klinkhamer. Hij gaat vanmiddag naar de Woudaap, heeft hij beloofd!”

„Boffen jullie even?” zei Klinkhamer. „Als meneer Groen hier niet was komen wonen, hadden jullie een elektriciën uit de stad moeten laten komen en dan had het zeker een paar dagen geduurd voor er iemand was komen kijken!”

„Maar dan had u ons toch kunnen helpen?” meende Kees.

„Dat mag ik niet, Keesie! Ik ben geen erkend installateur!”

„Zullen we maar weer gaan varen?” vroeg Sietse.

Dat vonden ze allemaal een uitstekend idee en dus ging het hele stel in de Kameleon en voer het meer op.

„We gaan straks zwemmen,” bedacht Sietse. „Maar eerst varen we een uurtje rond. Dat is goed voor de spijsvertering!”

„Daar moet ik om lachen,” spotte Louw. „Voor de spijsvertering moet je in beweging zijn in plaats van stil te zitten in een boot!”

„We kunnen oefeningen doen,” beweerde Kees. „Armen omhoog, armen zijwaarts, armen gestrekt...”

En toen zat de hele club met de armen allerlei oefeningen te doen tot groot vermaak van de vele opvarenden in passerende boten.

„Wat stelt dat voor, jongens?“ wilde een grappenmaker weten. „Proberen jullie te vliegen, of zijn jullie aan het lucht roeien?“

„Wij zijn aan het trimmen!“ reageerde Kees. „Dat doen we voor de spijsvertering!“

Van wat de man nog meer riep, trokken de jongens zich niets aan, zij bleven net zo lang oefeningen met hun armen maken, tot ze er vermoeid van werden. De Kameleon had de overkant van het meer bereikt en Kees vroeg: „Vaar even naar het dorp, Sietse. Ik heb dorst en er is een waterkraan op het plein!“

Sietse vond het best en de Kameleon voer het kanaal binnen. Het dorp was spoedig bereikt en de Kameleon legde aan bij een plein. Midden op het plein was een klein plantsoentje met een waterpomp. Maar daar kon je geen water uit pompen, want het deugde niet voor consumptie. Daarom was er een kraan aangebracht waaruit fris, helder leidingwater getapt kon worden. Hieruit dronk Kees, alsof hij dagenlang dooreen woestijn had gedood.

„Jij kunt niet meer verdrinken, Kees,“ ontdekte Sietse, „want jij zit al boordevol water!“

„Van veel eten krijg je dorst!“ wist Louw.

„Ik heb gewoon gegeten,“ reageerde Kees. „Het komt door

de warme zon dat ik uitgedroogd ben!”

„De ijswinkel is open, Kees!” wees Sietse. „Moet je geen ijs kopen? Daar koel je van af!”

„Ik heb geen geld!” zei Kees. „En ik leef nu anders!”

„Hoe leef jij anders?” vroeg Hielke nieuwsgierig.

„Jullie weten, dat ik altijd trek heb in lekkers!” zei Kees. „Maar dat kwam door de suiker!”

„Dat is logisch,” vond Louw. „Zoet is lekker!”

„Maar ik heb gelezen,” begon Kees. „Hoe meer suiker je gebruikt, hoe meer honger je krijgt! En het is waar, want ik heb enige dagen geen korreltje suiker gehad en nu heb ik veel minder trek in snoep!”

„Wel Kees we zullen zien hoe lang jij het volhoudt,” zei Hielke. „Ik hoop voor je dat je minder gaat snoepen!”

Ze gingen weer in de Kameleon en voeren terug naar het meer. Ze volgden de oever, waaraan het Paviljoen stond. Voorbij het Paviljoen lag het motorjacht de Clara uit Schiedam. In de kajuit zat de helper van de eigenaar in een krant te lezen.

„Die man heeft een mager hoofd en toch brede schouders!” merkte Kees op.

„Er zijn ook mensen die smalle schouders hebben en een dik hoofd,” nam Louw het voor de man op. „Dat is toch niets

bijzonders?”

„Kees zal ook wel een mager hoofd krijgen als hij niet meer snoept!” voorspelde Hielke.

„Geloof dat maar niet!” zei Kees. „Ik eet nog genoeg!”

„Zullen we nu maar gaan zwemmen?” stelde Sietse voor.

„Welja!” zei Louw. „Stuur maar naar de wal!”

De Kameleon werd aan de kant vastgelegd en op de helling van de dijk gingen de jongens zich uitkleden en doken te water. Er werd heerlijk gezwommen en gestoeid, totdat de jongelui moe werden en in de berm gingen liggen luieren. De zon straalde zo warm, dat de één na de ander in slaap viel en dat zag Gerben, toen hij voorbij voer met de praam.

Dat stel ga ik een poets bakken, dacht Gerben en hij maakte de Kameleon los en nam haar achter de praam op sleeptouw. Zo voer hij met beide boten verder.

Na een tijdje werd Louw wakker. Hij keek naar het meer en ontdekte, dat de Kameleon verdwenen was. Vlug maakte hij zijn vrienden wakker en allen sprongen op en keken of de Kameleon nog ergens te zien was.

„Ja! Daar gaat Gerben!” ontdekte Kees. „Hij heeft de Kameleon achter de praam meegenomen!”

Sietse begon meteen langs de dijk te hollen.

„Hé Gerben!” riep hij. „Geef hier die boot!”

Gerben zag het hele stel over de dijk hollen en hij duwde de praam naar de wal. Sietse vroeg verontwaardigd: „Wat moet jij met onze boot?”

„Ik wou jullie een lesje geven,” antwoordde Gerben. „Als jullie als luie varkens in het gras gaan liggen snurken, kan iedereen er met jullie boot vandoor gaan! Dat heb ik nu wel bewezen, nietwaar?”

„We zullen in het vervolg blijven waken!” zei Hielke.

„Maar wie zou de Kameleon willen stelen?” vroeg Sietse.

„Niemand vindt het een mooie boot!”

„Ze is niet mooi, dat ben ik met je eens,” gaf Gerben toe.

„Maar ze is wel reuze sterk en snel en dat maakt haar aantrekkelijk voor mensen, die er bijvoorbeeld gauw vandoor willen gaan. En nu jullie hier toch zijn, kunnen we misschien gezamenlijk verder varen?”

„Je hebt het niet verdiend,” beweerde Sietse. „Maar we zullen je toch maar even helpen!”

De Kameleon begon de praam in de richting van Jellema's boerderij te duwen.

„Hoe gaat het met jullie tuin, Kees?” vroeg Gerben. „Zijn er alweer dieven geweest?”

„Welnee,” wist Kees. „Die komen niet overdag!”

„Bij boer Brandsma wel,” zei Louw.

„Nou ja, in een groot aardappelveld is dat wel mogelijk,” vertelde Kees. „Maar bij mij thuis wordt het meteen gezien als er iemand naar het tuintje gaat!”

„Ik heb thuis een tuintje,” zei Gerben. „Dat is zo wonderbaarlijk goed, alles groeit er sneller dan in andere tuinen. Dat komt doordat ik een speciale bemesting toepas! Het is een door mijzelf uitgevonden experiment en wanneer het zo blijft lukken als het tot nu toe heeft gedaan, vraag ik er patent op aan!”

„Patentmest?” vroeg Sietse spottend.

„Ja jongetje! Inderdaad! Patentmest! Als ik er vandaag een koolplantje inzet, is dat morgen al een kool zo groot als een voetbal en dan moet ik haar niet verder laten groeien, want dan is ze binnen drie dagen zo groot als een luchtballon. En daarvoor heb ik op mijn erfje geen ruimte genoeg. Drie van zulke luchtballonkolen zouden mijn huis plat drukken!”

„Luchtballonkolen?” spotte Sietse. „Luchtkasteelkolen zul je bedoelen!”

„Ik weet, dat jij nooit iets wilt geloven,” zei Gerben boos, „maar het is een feit, dat ik niet bang hoeft te zijn voor dieven in mijn tuintje, want wat ze vandaag stelen, kan ik twee dagen later weer dubbel teruggoogsten!”

„Dat moet je aan de krant vertellen,” stelde Kees voor. „Dan

krijg je veel reclame en kun je goede zaken doen!”

„Ben je mal?” schrok Gerben. „Dat zou het domste zijn wat ik ooit zou kunnen doen! Dan kwamen er spionnen van de kunstmestfabrieken die stiekem grond uit mijn tuintje zouden roven. In hun laboratorium kunnen ze dan precies onderzoeken wat voor mest er in de grond zit. Op die manier ontdekken ze dan mijn geheim. Dus jongens vertel het niet verder! Eerst moet ik een patent op mijn mest hebben, daarna kan niemand mij meer de voet dwarszetten!”

„Jij denkt toch zeker niet dat wij zo dom zijn om deze onzin verder te vertellen?” vroeg Sietse spottend. „Smeer jij je fantasiemest maar in je haar!”

„Ik kijk wel uit!” bromde Gerben. „Als ik dat deed, moest ik om het uur naar de kapper en dat wordt mij te duur!” Ze hadden de boerderij bereikt en de praam werd bij het steigertje vastgelegd.

„Jongens! Jullie worden reuze bedankt!” riep Gerben. „En mondje dicht hè, over mijn patentmest!”

„Op je hoofd een rattenest!” rijmde Sietse en toen voer de Kameleon weer verder.

Bij de Woudaap stapte een kleine, magere man van een oude damesfiets en belde aan bij de deur.

„Ha!” riep Kees. „Meneer Groen gaat de elektrische leiding

repareren! Vanavond kunnen wij weer televisie kijken!”

„Stop even, jongens!” gebood Louw. „Daar drijft een pakje!”

Hij wees naar het riet langs de wal.

Sietse stuurde de boot erheen en Hielke trok het pakje met de boothaak naar zich toe. Het bleek een in kranten gewikkeld kartonnen doosje te zijn met aardappelschillen erin.

„Dat heeft natuurlijk een kampeerder te water gegooid!”

vermoedde Hielke. „Sommige mensen leren het nooit!”

„Geef maar hier!” bood Kees aan. „Ik stop het wel in ons vuilnisvat!”

Kees ging aan wal en hield het druipende pakje zo ver mogelijk van zich af. Met een ruk trok hij het vuilnisvat open en zag daar halve sinaasappels in liggen die de vorige avond door moeder waren uitgeperst. Dat bracht Kees op een ondeugend idee. Hij nam er zes halve sinaasappelschillen uit en wierp het pakje aardappelschillen erin. Met de halve sinaasappels kwam hij terug bij zijn vrienden, die verbaasd vroegen wat hij met dat afval ging doen.

„Wel,” zei Kees geheimzinnig, „Jullie zijn toch niet vergeten, hoe Sietse groen geverfde koehoorns in de tuin van Zwart plantte?”

„Aha!” riep Sietse. „Ik begrijp het al. Jij wilt naar de tuin van

Gerben?”

„Dat heb je gauw door!” riep Kees bewonderend.

„Ik zat zelf ook te bedenken, hoe ik Gerben met zijn wondertuin een poets kon bakken,” vertelde Sietse. „De opschepper en leugenaar, die er met onze boot vandoor ging, mag best eens bij de neus worden genomen!”

„Maar wat willen jullie dan gaan doen?” vroeg Louw nieuwsgierig.

„We planten deze halve sinaasappels netjes op een rij in de tuin,” stelde Kees voor, „zodat er een klein bolletje boven de grond uitsteekt. Als Gerben die oranje bolletjes ziet, denkt hij dat er iets bijzonders in zijn tuin groeit!”

„Dat is een geweldig plan!” deed Louw enthousiast. „Ik zie Gerben de bolletjes al besproeien. Het wordt een reuze grap!”

„We kunnen het proberen,” meende Hielke nuchter. „Maar of Gerben erin zal trappen, moet ik nog maar zien!”

„’t Is in ieder geval een leuke grap!” vond Sietse. „En ik vind, dat Kees dit toch maar weer fijn heeft bedacht!”

„Jij wordt nog eens een groot uitvinder, Kees!” bedacht Louw. „Want jij bedenkt altijd dingen waar een ander nooit opkomt!”

„Ik bedenk nooit iets,” protesteerde Kees. „Het komt bij mij

zomaar. Als ik die sinaasappelschillen niet had gezien, was ik nooit op de gedachte gekomen om ze in Gerbens tuin te planten!”

„Maar als ik die schillen had gezien,” kwam Louw, „had nog geen haar op mijn hoofd eraan gedacht om er iemand mee voor de mal te houden!”

„Dat komt omdat jij niet zo ondeugend bent als Sietse en Kees,” vermoedde Hielke.

De Kameleon was snel naar het dorp gevaren en legde bij het Raadhuisplein aan.

„Kijk, de moeder van Gerben gaat naar de winkel van Zijlstra!” zag Sietse. „Dus is er niemand thuis! Kom we gaan meteen!”

Ze holden het plein over, de Achterstraat in en bereikten spoedig het huis van Gerben. Ze liepen langs de woning naar de er achterliggende groentetuin. Vooraan in een keurig geharkt bed werden de oranje bolletjes geplant. Het leek zeer raadselachtig wat daar uit de grond kwam. Een oningewijde zou bij eerste aanblik niet kunnen verklaren wat voor bijzondere planten daar groeiden.

„En nu weg wezen,” schreeuwde Sietse. „Als iemand hier de hele club ziet, weet Gerben vanavond alles!”

Ze gingen weer in de Kameleon en voeren naar het meer. Op

het erf achter de smederij haalde moeder Klinkhamer de was van de lijn.

„Hallo moeder!” riep Hielke.

„Gaan jullie niet te ver?” vroeg moeder. „Het is al halfvijf geweest!”

„We brengen Kees even naar huis!” deelde Sietse mee.

„Ik wist niet, dat het al zó laat was,” schrok Kees.

„Ik ook niet,” deed Sietse verbaasd. „De dagen vliegen om. Maar waar ze omheen vliegen weet ik niet!”

Louw lachte. Sietse liet de motor even op volle toeren draaien en zo waren ze in een ommezien bij de Woudaap, waar juist de elektriciën Groen vertrok.

„Voor mij had jij zo hard niet hoeven varen, Sietse Klinkhamer,” meende Kees en hij sprong op de wal.

„Geen dank, halve gare sinaasappel!” spotte Sietse en liet de Kameleon terugvaren.

Een meneer op een vouwfiets met kleine wielen, reed over de dijk en stak een hand op naar onze vrienden. Het was de eigenaar van de Clara uit Schiedam.

„Zou het waar zijn dat je minder honger hebt als je geen suiker eet?” vroeg Louw. „Kees had helemaal geen haast om naar huis te gaan!”

„We zullen het experiment van Kees nauwlettend blijven

volgen!” sprak Sietse op deftige toon en ging toen gewoon pratend verder. „Maar morgen blijf ik uit de buurt van de experimentele bemester Gerben, want ik weet zeker, dat ik weer de schuld krijg van de sinaasappelgrap!”

Terwijl de jongens naar huis voeren, stapte de eigenaar van de Clara bij de Woudaap van zijn fiets. Aan Dijkstra en Kees die voor de molen stonden vroeg hij: „Mag ik u iets vragen? Kwam ik net de elektriciën Groen tegen?”

„Jawel,” antwoordde Dijkstra. „Groen heeft hier een karweitje gedaan! Kent u hem?”

„Kent u hem dan niet?” informeerde de meneer.

„Ik weet, dat hij Groen heet en hier pas is komen wonen,” vertelde Dijkstra. „En ik heb gezien, dat hij een kundig vakman is! Zonder zijn hulp hadden wij vanavond zonder licht gezeten!”

„En meer weet u niet van hem?” ging de meneer verder.

„Welnee,” zei Dijkstra. „Wat zou ik nog meer moeten weten?”

„Tjonge, tjonge,” de meneer schudde z’n hoofd. „Nauwelijks twee jaar geleden pleegde meneer Groen een bankoverval in de stad! De kranten stonden er vol van en u weet van niets?”

„Aha! Wacht eens even!” peinsde Dijkstra. „Ik geloof me toch wel iets te herinneren. Was het niet een langdurig

proces, omdat de verdachte bleef ontkennen?”

„Juist!” beaamde de meneer. „Alle bankemployés herkenden hem als de dader en toch hield hij hardnekkig vol onschuldig te zijn. Maar ik denk, dat hij zo sluw is als een vos! Het gestolen geld is nooit teruggevonden! En zo’n man is bij u in huis geweest? U mag wel een beetje uitkijken met dat soort lui!”

„Hoeveel geld was er gestolen?” kwam Kees nieuwsgierig.

„Ruim honderdduizend gulden!” vertelde de meneer.

„Maar hoe kan Groen dan nu zo arm zijn?” vroeg Kees.

„Dat is maar schijn,” fluisterde de meneer, „want zodra Groen met geld begint te strooien, wordt hij meteen weer gepakt! Maar Groen is een gladde jongen en hij laat zich heus niet in zijn kaart kijken. Dus meneer Dijkstra, u weet in het vervolg met wie u te doen heeft, als Groen bij u op bezoek komt!”

„Bedankt voor de inlichtingen,” bromde Dijkstra.

De meneer fietste verder naar zijn motorjacht.

„Tjonge Kees,” begon Dijkstra, „dat was geen leuk nieuws wat die man vertelde.”

„We mogen wel gaan kijken, of er ook iets vermist wordt,” meende Kees. „Dan weten wij wie het gestolen heeft!”

„Drommels, mijn gouden horloge lag op de boekenplank!”

riep Dijkstra en toen haastten vader en zoon zich naar binnen. Doch het horloge lag nog op z'n plaats evenals alle andere losse voorwerpen.

„Wat zoeken jullie toch?” verwonderde moeder Dijkstra zich, toen haar beide ‚mannen’ door de kamer liepen te snuffelen.

„Vermiste voorwerpen!” antwoordde Kees.

„Welke vermiste voorwerpen?” vroeg moeder.

„Ik zal het je uitleggen, moeder,” begon Dijkstra en hij vertelde wat zij zoëven hadden gehoord.

Moeder Dijkstra schudde haar hoofd.

„Of dat verhaal waar is,” zei ze, „weet ik niet, maar ik vind meneer Groen een heel fatsoenlijke man!”

„Maar als hij twee jaar in de gevangenis heeft gezeten, moet je toch wel voorzichtig met hem zijn!” vond Dijkstra.

„Maar als de man onschuldig heeft vastgezeten,” waarschuwde moeder, „moet je medelijden met hem hebben!”

Dijkstra bracht daar tegenin dat de bankbedienden hem allemaal hadden herkend, doordat hij zo'n klein, mager mannetje is. Vergissen was dus uitgesloten en dus moesten ze toch maar voorzichtig zijn met die meneer Groen!

Moeder Dijkstra haalde haar schouders op.

„We zullen wel zien,” reageerde ze.

Die avond kreeg Klinkhamer bezoek.

Er werd aan de voordeur gebeld en Hielke ging open doen. Op de stoep stond meneer Groen, die iets aan Klinkhamer wilde vragen. Hielke nodigde hem uit binnen te komen en bracht hem naar de woonkamer.

Groen kreeg een stoel en moeder zette een kopje koffie voor hem op tafel.

„Zo meneer Groen,” groette Klinkhamer joviaal. „U ziet het u bent hier hartelijk welkom. Begint het wonen hier al een beetje te wennen? Het is een heel verschil van uit een drukke stad naar zo’n stil dorp, niet waar?”

„Ik wou dat ik hier tien jaar eerder was komen wonen,” zei Groen. „Het had mij veel narigheid bespaard!”

„Er was toch geen ziekte in uw familie?” vroeg moeder.

„Gelukkig niet,” antwoordde Groen, „maar wat ik in de stad heb meegemaakt, durf ik nauwelijks te vertellen!”

„Vertelt u het dan maar niet,” zei Klinkhamer. „Wij hoeven niet alles te weten. Wat niet weet, wat niet deert!”

„Toch is het beter, dat u het weet,” aarzelde Groen. „Als u het op den duur van een ander hoort, denkt u misschien minder goed over mij. Ik ben namelijk beschuldigd geweest van een bankoverval en daar heb ik twee jaar onschuldig voor in de gevangenis gezeten!”

„Arme man!” schrok moeder. „Wat is dat vreselijk!”

„Maar had u dan geen getuigen, die konden verklaren, dat u niet in de bank was tijdens de overval?“ vroeg Klinkhamer.

„Ik had één getuige. Dat was de chauffeur die hier mijn inboedel bracht. Op de dag van de overval fietsten wij samen naar het bedrijf waar wij werkten. Ik kreeg een lekke band en moest gaan lopen. Mijn vriend fietste door naar het bedrijf en vertelde, dat ik even later kwam. En juist op het tijdstip dat ik naast mijn fiets liep vond de overval plaats. En die bank stond nota bene aan de andere kant van de stad. Mijn vriend getuigde voor de rechtbank, dat ik onmogelijk met mijn kapotte fiets in zo'n korte tijd naar het andere stadsdeel had kunnen rijden. Maar alle bedienden van de bank herkenden mij als de dader, die net zo klein en mager was als ik! De getuigenis van mijn vriend woog niet op tegen de zeven getuigen van de bank en zo werd ik veroordeeld. Toch was de rechter niet helemaal overtuigd van mijn schuld anders had ik wel een zwaardere straf gekregen. Toen ik weer vrij kwam, wilde mijn werkgever mij graag weer in dienst nemen, maar ik wil nooit meer in een stad wonen en daarom ben ik hierheen verhuisd!”

„U heeft groot gelijk, mijnheer Groen!” vond moeder Klinkhamer. „In ons dorp zal zoiets u niet weer overkomen!” „Hoe verklaart u dat de mensen van de bank u zo pertinent

herkennen?” vroeg Klinkhamer.

„Er is maar één verklaring voor!” beweerde Groen. „Ik moet ergens een dubbelganger hebben die sprekend op mij lijkt! Als ik die persoon ooit tegenkom, maak ik brandhout van hem!”

„Enfin,” zuchtte Klinkhamer. „U bent nu weer vrij man en wij zullen dit niet verder vertellen!”

„Maar ik verlang helemaal niet van u om het te verzwijgen,” reageerde Groen. „Meneer Siegerdsma van wie ik het huis huur en ook veldwachter Zwart weten er alles van. Dus zal spoedig iedereen het wel weten!”

„U moet maar zo denken, meneer Groen, de tijd heelt alle wonden!” raadde Klinkhamer aan.

„Dat is waar,” zei Groen, „maar ik moet wel rekening houden met moeilijkheden. Zo kan ik bij diverse leveranciers geen krediet krijgen voor het kopen van materialen. Daarom stuurt meneer Siegerdsma mij hierheen om u te vragen of...”

„Ik begrijp het al,” zei Klinkhamer lachend. „Ik moet de materialen voor u kopen en u koopt ze weer van mij!”

„Juist!” bracht Groen uit. „En de materialen voor de huizen van meneer Siegerdsma betaalt hijzelf aan u, moest ik zeggen!”

„Dat is niet nodig,” zei Klinkhamer. „Wij redden het samen

best. Ik vertrouw u volkomen!”

„Meneer Klinkhamer!” deed Groen ontroerd. „U bent een geweldige man! Ik hoop nog vele jaren met u te mogen samenwerken!”

„Dat doen we!” hoopte Klinkhamer. „Ik zal zorgen, dat u ook de reparatiewerken van de boterfabriek krijgt!”

„Dan val ik letterlijk en figuurlijk met mijn neus in de boter,” lachte Groen en hij bleef nog een tijdje opgewekt met de familie Klinkhamer praten.

Het leven zag er weer veel rooskleuriger uit, maar wat hem nog te wachten stond, kon hij toen nog niet weten. En dat was lang niet leuk!

HOOFDSTUK VI

De jongens helpen meneer Rozemeier en Anna doet een vondst

De volgende morgen was Louw nauwelijks bij zijn vrienden in de smederij, of Gerben kwam ook binnen.

„Hoi!” riep hij luid. „Daar hebben we de schavuiten!” Sietse wilde er meteen vandoor gaan, maar Gerben vroeg verwonderd: „Wat is er vriend? Je ben toch niet mensenschuw geworden? Of heb je een kwaad geweten?” „Ik weet van niets,” deed Sietse onschuldig. „Maar als jij roept van schavuiten, vertrouw ik het niet. Ik krijg immers altijd de schuld!”

„Wel beste, brave Sietse,” ging Gerben verder. „Jij hebt van mij niets te vrezen. Maar ik had jullie niet schavuiten moeten noemen. Het was beter geweest als ik jullie ongelovige Thomassen had genoemd. Gisteren vertelde ik jullie van mijn wondertuin en ’s avonds zag ik kleine, oranje bolletjes boven de grond komen. Wat was het geval? Ik had ’s morgens zes sinaasappelpitten geplant en ’s avonds kon ik de vruchten al duidelijk boven de grond zien komen. En kijk eens wat een

mooie sinaasappels ik vanmorgen kon plukken!”

Gerben haalde uit zijn jaszakken zes dikke sinaasappels te voorschijn en legde ze op de werkbank.

Louw begon te lachen.

„Waarom lach je?” vroeg Gerben. „Geloof jij niet dat deze sinaasappels in mijn tuin groeiden? Denk jij nog steeds dat het verhaal over mijn tuin niet waar is? En durf jij beweren, dat er geen oranje bolletjes in mijn tuin groeiden?”

„Dat beweer ik niet,” lachte Louw. „Het kan best waar zijn!”

„Dat geloof ik ook wel!” kwam Hielke.

„Proef dan deze sinaasappels maar eens!” zei Gerben. „Dan zul je zien dat ze echt zijn!”

Ze kregen allemaal een dikke, sappige vrucht cadeau.

„Moeten we de pitten voor je bewaren, Gerben?”

informeerde Sietse. „Dan kun je weer nieuwe planten!”

„Ik heb ze niet nodig!” deelde Gerben mee. „Houd jij je pitten maar. En blijf in het vervolg uit mijn tuin, want anders wordt het een pittige ruzie!”

„Hoe weet jij, dat wij in jouw tuin waren?” vroeg Sietse.

„Wel, het in de grond stoppen van halve sinaasappels is kwajongenswerk. Hielke en Louw geloofden het wel, dat ik oranje bolletjes zag. Zij wisten er dus meer van! En voorts stonden er zoveel voetafdrukken in de tuin, dat ik meteen

begreep hoe jullie met z'n allen op bezoek waren geweest. Maar dat doen we niet weer, hè?"

„Gerben, dat heb je steengoed opgelost!" juichte Louw. Sietse en Hielke knikten instemmend. Met Gerben kon je de onverwachtste dingen meemaken. In plaats van kwaad te worden over de poets, die de jongens hem wilden bakken, ging hij hen trakteren. En de sinaasappels smaakten prima! Anna Groen kreeg er ook één toen zij aan Klinkhamer een lijstje kwam brengen voor het bestellen van elektriciteitsmateriaal!

Gerben gaf ook nog een sinaasappel voor Kees en zei: „Doe hem de groeten en laat hem niet meer kwajongensstreken bedenken, want dan bedenk ik ook wat!"

Gerben ging naar de boerderij van Jellema en de jongens holden naar de Kameleon en voeren het meer op in de richting van de Woudaap. Kees stond daar reeds te wachten en kwam vlug aan boord.

„Ik heb iets gehoord, jongens!" zei hij nogal opgewonden.

„Waar jullie van zullen opkijken!"

„Hier!" Dat was Hielke en hij gaf Kees een sinaasappel. „Eet die eerst op. Hij is lekker kersvers, want Gerben heeft hem vanmorgen uit zijn tuin geplukt!"

„Gerben?" vroeg Kees verbaasd.

„Ja! Gerben zag gisteravond zes bolletjes in zijn tuin en vanmorgen waren het reeds hele sinaasappels geworden!”

„Heeft hij dan toch een wondertuin?” mompelde Kees.

„Maar dat kan toch niet?”

Louw begon luid te lachen.

„O, o, sufferd!” schaterde hij. „Nu heeft Gerben jou te pakken in plaats van jij hem!”

„Hm,” bromde Kees. „Gerben is gek!”

„Maar hij was niet zo gek, dat hij jouw halve sinaasappelschillen ging besproeien!” merkte Louw op.

Daar gaf Kees geen antwoord op, hij had nu alleen aandacht voor het verorberen van de sinaasappel.

„En wat voor nieuws had jij, Kees?” vroeg Sietse.

„De meneer van de Clara uit Schiedam weet wie Groen de elektricien is,” vertelde Kees. „Groen heeft twee jaar in de gevangenis gezeten voor een bankoverval. Wie had dat ooit gedacht? Die magere Groen is een bankrover!”

„Groen heeft geen bank beroofd!” protesteerde Sietse. „Dat deed zijn dubbelganger!”

„Een dubbelganger?” vroeg Kees. „Wie was dat?”

„Dat is juist de vraag,” zei Sietse. „Niemand kent hem!”

„Hoe weten ze dan dat er een dubbelganger was?” twijfelde Kees.

„Dat moet wel!” vervolgde Sietse. „Want Groen is onschuldig!”

„Onschuldig?” riep Kees. „Waarom zat hij dan twee jaar in de gevangenis?”

„Dat is een vergissing geweest!” wist Sietse.

„Maar jongens, is het waar dat Groen een bank beroofde?” vroeg Louw zich af. „Ik hoor dit vandaag voor het eerst!”

„Geloof jij dat Groen een bankrover is?” vroeg Sietse.

„Welnee!” meende Louw. „Ik vind Groen een nette man!”

„Dan moet je het verhaal van Kees niet geloven!” vond Sietse.

„Groen wil graag op een nette manier met hard werken zijn kost verdienen. Hij hoeft geen bank te beroven, want hij kan hier werk genoeg krijgen. Maar als Kees en zijn vader aan iedereen gaan vertellen, dat Groen een gevaarlijke dief is, raakt hij misschien zonder werk!”

„Mijn vader en ik vertellen het niet verder!” voorspelde Kees.

„Maar ik geloof toch niet dat die meneer van het motorjacht Clara het heeft gefantaseerd!”

„En hoe weet die meneer dat zo goed?” vroeg Louw.

„Dat zal ik hem nog eens vragen,” bedacht Kees.

„We praten er niet meer over,” sprak Hielke. „Groen kan veel schade van al die praatjes krijgen en hij is al zo arm!”

„Juist!” zei Sietse. „En dus mondjes dicht, oogjes open en we

varen weer fris en vrolijk over de kabbelende golfjes van het wijde meer!”

„Dat kun je niet nog eens zeggen!” lachte Louw.

„Ik zing niet tweemaal voor hetzelfde geld,” antwoordde Sietse en hij stuurde de Kameleon naar het eiland midden in het meer. Toen ze daar aanlegden bleek er slechts één persoon te zijn, die zat te vissen. Het was meneer Rozemeier, de advocaat, die in een zomerhuisje bij de boerderij van Jellema kampeerde.

„Ha jongens!” groette hij. „Komen jullie mij halen?”

„Halen?” deed Sietse verbaasd. „Waarvoor?”

„Wel, ik zit hier gevangen,” vertelde meneer Rozemeier.

„Mijn rubberbootje is losgeraakt en weggedreven! Ik dacht, dat jullie het gezien hadden!”

„Nee meneer, wij hebben niets gezien,” meldde Hielke.

„Maar wij willen u met alle plezier helpen! Komt u maar in de Kameleon dan gaan we uw boot zoeken!”

Meneer Rozemeier rolde het snoer om de hengel en kwam bij de jongens aan boord. Sietse liet de Kameleon voor de wind varen, want het rubberbootje was natuurlijk ook door de wind weggedreven.

„Welke kleur heeft uw boot, meneer?” vroeg Sietse.

„Geel!” reageerde meneer Rozemeier. „Maar de

moeilijkheid is, dat de meeste rubberbootjes geel zijn!”

„Dan weten die jongens daarginds er misschien meer van,” voorspelde Sietse. „Zij hebben drie rubberbootjes, ééntje kan best de uwe zijn!”

„Drommels,” peinsde meneer Rozemeier. „Het zal nog lastig worden om mijn boot daaruit te herkennen!”

In de drie rubberboten zaten in totaal vijf jongelui van ongeveer achttien jaar oud. Zij keken heel kwaad toen Sietse de lompe Kameleon pardoës tussen de bootjes stuurde.

„Wat moet dat?” schreeuwden ze. „Ga weg met die lompe modderschuit!”

„Heren!” sprak meneer Rozemeier. „Ik mis mijn rubberbootje! Het is losgeraakt en weggedreven. Hebben jullie het gevonden?”

„Welnee!” antwoordde een van de jongelui. „Dit zijn onze eigen boten! Uw boot hebben wij niet gezien!”

„Maar ik zie hem wel!” wees meneer Rozemeier naar de boot waar slechts één jongeman in zat. „Dat is hem!”

„U bent niet goed wijs!” scholden de jongelui in koor. „Deze boten zijn alle drie van ons! Waar die van u is, weten wij niet! U zult beter moeten zoeken!”

Meneer Rozemeier twijfelde. De boten waren zo precies aan elkaar gelijk, dat het moeilijk was om te bewijzen, welke de

zijne zou kunnen zijn.

Bij de ingang van het kanaal kwam de grijze patrouilleboot van de politie te voorschijn. Sietse zag het en liet meteen de hoorn van de Kameleon luid toeteren. Kees ging staan en zwaaide met zijn armen. De brigadier zag het door de kijker en de politieboot voer snel naar onze vrienden.

„Wat is er aan de hand?” vroeg de brigadier, toen de boot naast de Kameleon stopte.

„Meneer!” riepen de jongelui. „Zij willen één van onze rubberboten hebben!”

„Zijn ze alle drie van jullie?” informeerde de brigadier.

„Jazeker! Natuurlijk, meneer!” was het antwoord.

„Maar een uur geleden hadden jullie maar twee boten,” sprak de brigadier. „Waar komt die derde boot dan zo plotseling vandaan?”

„Die is van mij,” kwam meneer Rozemeier tussenbeide. „Hij is losgeraakt en weggedreven!”

„Kunt u uw boot aanwijzen?” vroeg de brigadier.

„Tja,” aarzelde meneer Rozemeier. „Dat is wel een beetje moeilijk!”

„Die daar! Waar die ene jongen in zit!” bemoeide Sietse zich ermee. „Dat is de boot van meneer Rozemeier!”

Sietse dompelde een stuk touw in het water en liet het daarna

aan meneer Rozemeier zien!

„Hij weet er niets van!” werden de jongens boos. „Hij kan het niet eens bewijzen!”

„Dat kan ik juist heel goed!” beweerde Sietse.

„Wacht even!” zei meneer Rozemeier. „Sietse heeft gelijk! Het is heel gemakkelijk te bewijzen. Hebben jullie telkens met de drie boten gevaren?”

„Ja! Wij zijn rond het eiland gevaren en we gaan nu weer terug!” beweerden de jongelui.

„Heeft u het gehoord, brigadier?” vroeg meneer Rozemeier. „De heren hebben telkens gevaren, maar het touw in de ene boot is kletsnat!”

De jongen die alleen in een bootje zat, keek verschrikt naar het touw dat drijfnat aan boord lag. Dan stapte hij vlug over in één van de andere bootjes.

„Dat had je niet moeten doen, Piet!” spraken zijn vrienden.

„Jullie deden een poging tot diefstal!” riep de brigadier bars.

„Ik zal jullie namen noteren!”

Het vijftal moest aan boord van de politieboot komen waar in de kajuit hun namen, woonplaats, geboortedatum en dergelijke werden genoteerd. Meneer Rozemeier mocht zijn bootje meenemen. Hij bedankte de politie voor de hulp en daarna nam de Kameleon het lichte rubberbootje op

sleeptouw en voeren ze naar de boerderij van Jellema.

„Zo jongens,” sprak meneer Rozemeier. „Ik heb weer iets geleerd! Ik zal mijn naam op de boot schilderen, het is anders onmogelijk om te bewijzen, dat het mijn eigendom is.

Doordat Sietse mij een nat stukje touw liet zien, begreep ik waar ik op moest letten. Het touw van een losgeraakte boot sleepte natuurlijk door het water en was dus kletsnat. Dat natte touw was het verschil met de andere boten, waarvan het touw keurig droog was. Jij bent goed wakker, Sietse!”

„Misschien word ik later ook advocaat,” glunderde Sietse.

„En ik ga Gerben straks vragen om karnemelk!” sprak Hielke. De rubberboot van meneer Rozemeier werd op de wal getrokken en Hielke en Kees droegen haar naar de boerderij.

„Jullie worden reuze bedankt, jongens,” zei meneer Rozemeier. „En als ik jullie ergens mee kan helpen, doe ik het graag!”

„Tot uw dienst,” zei Sietse en hij holde gauw achter zijn vrienden aan, die naar Gerben in de schuur waren gegaan.

„Wij hebben dorst, Gerben! Heb je nog karnemelk voor ons?” vroeg Hielke.

„Jij denkt toch zeker niet dat dit een café is?” mopperde Gerben. „Dat komt maar om karnemelk en ik mag de heren, als een ober bedienen! En alles voor de grap? Of willen de

heren ervoor betalen? Vijfendertig cent per glas, dat is een koopje! En je krijgt het nergens verser. Alleen in de stad in een restaurant krijg je de melk zó vers, verser kan het niet! Toen ik op een dag daar koffie bestelde, wist ik niet wat me overkwam. De ober bracht de koffie met twee klontjes suiker en een koe. De melk voor de koffie moest ik zelf uit de koe melken. Nu ben ik een eersteklas melker dus het was voor mij niet zo moeilijk, maar al die koeien tussen de tafeltjes was toch geen gezicht. Af en toe zwiepte een koe met zijn staart een kopje van de tafel en zo lag de vloer bezaaid met gebroken serviesgoed en melk. En als je de koffie niet meteen opdronk had een koe het kopje al leeggelikt. Het geslobber van die koeietongen was niet om aan te horen. Het was een rommelig café. Dan is het hiér beter of niet?"

„Dat hoop ik,” sprak Kees brutaal.

„Wat?" riep Gerben. „Weet je dat niet zeker? Dan geef ik geen karnemelk!"

„Maar Gerben het is hier de beste én schoonste boerderij van heel Friesland!" suste Louw. „En nergens smaakt de karnemelk zó lekker!"

„Dan is het in orde," zei Gerben. „Ik zal de bestelling even verzorgen! Er wordt aan gewerkt, heren!"

Hij verdween in het woonhuis en direct daarop kwam Jellema

kijken, wie de bezoekers waren.

„Aha,” sprak hij. „Dus jullie zijn de vier heren die hier karnemelk bestelden? Wel jongens kom maar verder!”

De vrienden gingen met Jellema mee naar de grote woonkeuken waar Gerben reeds bij de tafel zat achter een kop koffie.

„Dag jongens,” groette mevrouw Jellema. „Jullie wilden graag een glaasje karnemelk? Maar ik heb het niet. Lusten jullie koffie?”

„Dat hangt er vanaf,” deed Sietse het woord, „de karnemelk kost vijfendertig cent, maar wat kost de koffie?”

Mevrouw Jellema keek Sietse heel verbaasd aan en vroeg:

„Wie zegt dat jullie betalen moeten?”

„Gerben!” klonk het in koor.

„Dacht ik het niet!” schrok Gerben. „Ik krijg natuurlijk weer de schuld! Maar ik ga op die lasterpraatjes niet in. Of zoals de man tegen de tandarts zei: Ik hap niet! Maar daar had hij dan ook alle redenen voor. Hij moest een kunstgebit hebben. De tandarts deed cementpap in een vorm en duwde het de man in zijn mond. Happen! zei de dokter. Dat deed de man maar toen ging de telefoon en liet de tandarts zijn klant even alleen. Toen hij terugkwam, was het cement in de mond zo hard geworden, dat de dokter het er niet meer uit kon krijgen. Er

kwam een aannemer aan te pas, die met een zware drillboor het cement uit de mond begon te breken. Het duurde een halve dag voordat alle cement was losgehamerd. De man kreeg daarbij zoveel trillingen door zijn hoofd dat hij nog maanden liep te klappertanden!”

„Dat kan niet!” ontdekte Kees. „De man had geen tanden meer want hij moest een kunstgebit hebben, dus kon hij niet klappertanden!”

„Wel waar!” hield Gerben vol. „Hij klappertandde met zijn knieën!”

„Als jij zo praat,” zei Kees, „zeg ik maar niets meer!”

Mevrouw Jellema gaf ieder een kopje koffie met een stuk koek. Het smaakte de jongens best.

„Is er nog nieuws in het dorp, jongelui?” vroeg Jellema.

„Ik weet wel iets,” kwam Kees weer. „Maar ik mag het niet verder vertellen!”

„En zelfs dat had je niet mogen vertellen!” werd Sietse kwaad.

„Maak er geen ruzie om,” raadde Jellema aan. „Ik ben niet zo nieuwsgierig, dat ik alles weten wil!”

„Onze barbier is wel reuze nieuwsgierig,” begon Gerben.

„Maar ik heb hem laatst mooi te pakken genomen. De slager en Sjoerd, de postbode, en ik stonden op het plein te praten over de zeilwedstrijden die enige weken geleden werden

gehouden. Ik zag hoe de barbier vanuit zijn salon naar ons keek. ‚Zeg lui,‘ zeg ik tegen de slager en Sjoerd, ‚zullen we wedden, dat ik de barbier hier naar toe weet te halen zonder hem te roepen of te wenken?’ ‚Dat red je nooit,‘ zei de slager. De barbier is bezig iemand te scheren. Maar ik geef een worst als het je gelukt. Maar red je het niet, dan moet jij de worst betalen!’ ‚Aangenomen,‘ zei ik. We gingen gewoon door met praten, maar tijdens het gesprek keek ik een paar maal naar de barbierswinkel. Daarbij knikte ik dan, alsof ik iets over de barbier vertelde, maar dat deed ik helemaal niet! En toch kwam onze barbier naar buiten met het scheermes nog in zijn hand en vroeg: ‚Wat heb jij over mij te vertellen, Gerben Stalknecht?’

‚Hé, hé!’ protesteerde de slager. ‚U mag Gerben niet beledigen. Wij hebben het helemaal niet over u!’ ‚Welnee!’ beaamde Sjoerd. ‚Wij spraken over de zeilwedstrijden!’

‚Waarom knikte Gerben dan telkens naar mij?’ vroeg de barbier.

‚Dat deed ik niet,’ loog ik. ‚Ik knikte naar de worst in de slagerij! U wordt bedankt voor de hulp. Ik heb een lekkere worst gewonnen!’

Wij gingen naar de slagerij en de barbier begreep er niets

van!”

„Dan gaan wij naar de slager!” zei Sietse. „Om te vragen of dit verhaal waar is!”

„Daar hoeft je niet voor naar de slager te gaan, Sietse,” antwoordde Jellema. „Het is natuurlijk weer fantasie van onze Gerben!”

„Maar,” verdedigde Gerben zich, „als niemand iets weet te vertellen, wat is er dan voor aardigheid aan het koffiedrinken?”

„Gerben de stalknecht heeft gelijk!” nam Sietse het voor hem op, maar hij moest wel vlug de deur uithollen, want hoewel Gerben zelf het woord stalknecht had gebruikt wou hij dat niet van Sietse horen en dus probeerde hij hem te grijpen! Gerben holde ook de keuken uit maar Jellema riep hem terug.

„Gerben, jij hoeft niet naar je werk te hollen? Dat houdt je nooit de hele dag vol, vriend!”

De jongens lachten en Gerben verdween mopperend in de schuur.

„Bedankt voor de koffie, mevrouw,” zei Hielke.

Kees en Louw bedankten ook en gingen daarna naar de Kameleon waar Sietse reeds zat te wachten. Ze voeren weer langs de polderdijk en zagen bij het kruispunt waar de dijk de

weg naar het dorp bereikte Anna Groen staan. Zij had iets in haar hand, waarmee zij de jongens wenkte.

Sietse stuurde de Kameleon naar de wal.

„Kijk eens wat ik gevonden heb?” begon Anna direct.

Zij toonde een zwart leren portefeuille, die flink gevuld was, want het leer stond helemaal bol.

„Dat is een beste vondst, Anna!” constateerde Hielke. „Wat ga je er mee doen?”

„Alsjeblieft,” zei Anna. „Nemen jullie hem maar!”

„Ben je mal?” schrok Sietse. „Jij moet de portefeuille naar Zwart brengen. Dan is het vindersloon voor jou!”

„Maar ik durf niet,” zei Anna. „De politie kan wel denken, dat ik de portefeuille gestolen heb!”

De jongens zwegen. Zij begrepen, dat de familie Groen niet veel vertrouwen in de politie had, sedert de vader onschuldig in de gevangenis had gezeten. Daarom zei Sietse: „Ik ga met je mee naar Zwart, want ik heb zelf gezien, hoe jij de portefeuille opraapte!”

„Wij gaan allemaal getuigen, dat jij de eerlijke vindster bent, Anna!” stelde Kees voor.

„Stap maar in de boot, Anna!” nodigde Sietse haar uit.

Anna mocht naast Louw zitten. De portefeuille hield ze stevig vast. De Kameleon voer snel naar het Raadhuisplein waar ze

met z'n allen naar het gemeentehuis gingen. Aan de bode vroegen ze, of meneer Zwart te spreken was.

„Ik zal hem even bellen,” zei de bode. Hij draaide een nummer en even later kwam Zwart naar de hal.

„Zo jongelui? Wat hebben jullie mij te vertellen?”

„Alstublieft,” zei Anna. „Gevonden bij het meer!”

Ze overhandigde de portefeuille.

„Aha,” begon Zwart. „Waar vond je hem ongeveer?”

„Bij de kruising van de dijk en de weg,” antwoordde Sietse.

„De portefeuille lag in de berm!”

„Hebben jullie hem met z'n allen gevonden?” vroeg Zwart.

„Nee, meneer Zwart,” ging Sietse verder. „Ik zag dat Anna hem vond!”

„Maar zij durfde niet naar u toe,” vulde Kees aan, „want u kon wel denken, dat zij hem gestolen had!”

Toen begon Anna te huilen en wilde weglopen. Maar Zwart hield haar tegen en zei vriendelijk: „Ho, ho Anna. Ik weet, dat jij een eerlijk meisje bent en daarom zal ik mijn best voor je doen ervoor te zorgen, dat jij een beloning krijgt. De eigenaar van deze dikke geldbuidel mag jou best een flinke fooi geven. Jij hebt dus een goed vooruitzicht en daarom is er helemaal geen reden om te huilen!”

„Welbedankt, meneer Zwart!” snikte Anna en ging toen met de jongens mee. De torenklok sloeg half twaalf.

„Kom Anna,” gebod Sietse. „Wij gaan Kees naar huis brengen. Vaar even mee, de frisse lucht doet je goed en je moeder hoeft niet te zien dat je gehuild hebt!”

„Ben ik dan wel om twaalf uur terug?” vroeg Anna.

„Natuurlijk wel!” sprak Louw. „Ik moet ook om twaalf uur thuis zijn!”

Anna ging graag mee, want het varen was haar best bevallen. Het hele stel ging weer in de Kameleon en terwijl zij naar de Woudaap voeren, zei Kees: „Jij zult wel een beste beloning krijgen, Anna. Er zat veel geld in de portefeuille en ik heb wel eens gehoord, dat de vinder daar één tiende deel van krijgt. Misschien krijg je wel vijfhonderd gulden!!!”

„Is dat waar?” vroeg Anna en haar ogen glommen, maar ditmaal niet van de tranen.

„Reken er maar niet op, Anna,” waarschuwde Louw. „Wees maar blij als je vijftig gulden krijgt!”

„Laat Anna maar helemaal niet op een beloning rekenen,” bemoeide Hielke zich ermee. „Als ze niets krijgt, is de teleurstelling zoveel groter. Gerben heeft eens een portefeuille gevonden van een rijke boer, maar in plaats van een beloning kon hij een pak slaag krijgen!”

„Ja!” herinnerde Kees zich. „Daar was ik bij!”

„Maar ik kan toch geen pak slaag krijgen?” reageerde Anna, „want dan laat ik in het vervolg alles liggen wat ik vind!”

„Heel goed, Anna!” was Kees het er mee eens. „En dan roep je mij en raap ik het wel op!”

„Ga jij maar gauw in huis, Kees Dijkstra!” riep Sietse. „Je moeder heeft pannenkoeken gebakken!”

De Kameleon legde bij de Woudaap aan.

„Warempel! Joepie Jeee!” juichte Kees en hij haastte zich in huis. Uit het schuurtje kwam Dijkstra.

„Ging Kees naar binnen?” vroeg hij.

„Ja!” antwoordde Hielke.

„Drommels, dan ga ik ook gauw!” zei Dijkstra en hij verdween ook in huis.

„Daar sta je van te kijken, hè Anna!” lachte Hielke. „Maar mevrouw Dijkstra bakt de lekkerste pannenkoeken van het

hele land!”

„Dat lijkt wel zo,” glimlachte Anna.

Toen voeren ze terug. In plaats van bij de smederij legde Sietse bij het Raadhuisplein aan.

„Dat is een fijne bediening,” vond Louw.

„Dames behoor je altijd netjes thuis te brengen,” meende Sietse.

„Als je weer eens wilt varen, Anna, kom je maar, je mag altijd mee!”

„Wel bedankt,” jubelde Anna. „Ik vind jullie boot geweldig!”

„En wij hopen, dat jij een flinke beloning krijgt,” zei Hielke.

Een beloning hangt meestal af van de waarde van het gevondene. Veldwachter Zwart, die de inhoud van de portefeuille controleerde, ontdekte dat er een groot bedrag in zat, omdat er vele bankbiljetten van duizend gulden in zaten. Een politiemann wordt gauw argwanend wanneer hij zo’n groot bedrag in een portefeuille vindt. Zwart bekeek de bankbiljetten dan ook stuk voor stuk en noteerde iets. Maar of het iets van belang was, wat hij genoteerd had, zou nog moeten blijken. Tot zolang zullen we dus moeten wachten.

HOOFDSTUK VII

Op bezoek bij de padvinders Kees ontdekt iets

Over de polderdijk fietste de meneer van het motorjacht uit Schiedam. De jongens zagen vanuit de Kameleon hoe hij telkens aan weerszijden van de weg naar de berm tuurde.

„Die heeft zeker iets verloren,” bedacht Louw.

„En ik denk, dat ik weet wat het is,” vermoedde Sietse en hij stuurde de Kameleon naar de dijk. De meneer zag de jongens naderen en bleef op hen wachten.

„Hallo jongens!” begroette hij hen. „Ik heb iets verloren. Hebben jullie toevallig ook een portefeuille gevonden?”

„Jawel meneer!” antwoordde Sietse. „Wij hebben hem naar de veldwachter gebracht!”

„Goed zo! Alvast bedankt!” deed de meneer verheugd en hij fietste snel naar het dorp.

„Zeg Sietse Klinkhamer!” zei Kees. „Jij had moeten zeggen, dat Anna Groen de portefeuille vond! Want de beloning is voor haar!”

„Ik heb alleen maar gezegd, dat wij de portefeuille naar Zwart hebben gebracht,” antwoordde Sietse. „En als die meneer nu

denkt, dat hij ons alle vier een beloning moet geven, is dat in het voordeel van Anna, want vier krijgen meestal meer dan één. En natuurlijk geven wij de beloning aan Anna!”

„Dat is nog niet zo gek!” ontdekte Louw.

„Het is ook mogelijk dat die meneer niets geeft,” waagde Sietse, „maar we blijven in de buurt van de dijk, dan zien we de meneer terugkomen en geeft hij ons misschien wat!”

De meneer kwam niet zo spoedig terug.

Veldwachter Zwart stelde hem nogal wat vragen. De meneer moest vertellen hoeveel geld er in de portefeuille zat en waarom hij zo’n groot bedrag op zak had. Het stond toch veiliger op een bank?

De meneer beweerde, dat hij in plezierboten handelde, waarvan de prijzen varieerden van twintig- tot honderdduizend gulden. Door contant te betalen kon hij de boten vaak duizenden guldens goedkoper krijgen. Daarom had hij dus steeds veel geld bij zich.

„Juist!” merkte Zwart op en hij noteerde de naam en het adres van de meneer, die zich Lamberts noemde.

„U wordt vriendelijk bedankt voor de hulp!” zei meneer Lamberts en hij stak de portefeuille in z’n zak.

Hij liep naar de deur en wilde weggaan, maar Zwart zei nog: „Ik geloof, dat u iets vergeet? Moet de eerlijke vinder niet een

fooitje hebben?”

„Maar natuurlijk! Dat was ik inderdaad helemaal vergeten. Als ik die vier jongens ieder vijftientig gulden geef, is dat dan genoeg?”

„Dat beslist u,” stelde Zwart vast. „Maar ik denk, dat ze er wel blij mee zullen zijn!”

„Alstublieft,” zei meneer Lamberts en hij reikte Zwart een briefje van honderd aan. „Wilt u het ze geven?”

„Tot uw dienst,” sprak Zwart.

Meneer Lamberts ging terug naar zijn motorjacht. Bij de polderdijk zag hij de jongens in de Kameleon. „Jullie beloning is bij de veldwachter!” riep hij.

„Welbedankt,” schreeuwden de jongens, maar in plaats van naar het dorp te varen om de beloning te halen, voeren ze het meer op. De beloning was immers voor Anna? Zwart ging het haar brengen. Anna's moeder schrok toen de veldwachter aanbelde, maar de schrik veranderde spoedig in blijdschap, toen Zwart haar een biljet van honderd gulden overhandigde.

„Alstublieft,” sprak Zwart. „De beloning voor Anna! In de portefeuille, die zij vond, zat een groot kapitaal, dus heeft zij het eerlijk verdiend!”

En dan vroeg hij: „Is uw man thuis?”

„Nee veldwachter. Is er iets?”

„Ik zou graag een afspraak met hem willen maken voor het vernieuwen van de leidingen in mijn woning,” verklaarde Zwart.

„Mijn man doet op het ogenblik een karweitje in de boterfabriek,” antwoordde mevrouw Groen.

„Dan zoek ik hem wel even op,” vond Zwart. „Tot ziens mevrouw!”

„Nog wel bedankt, meneer Zwart!”

Zwart ging inderdaad naar de boterfabriek waar Groen bezig was met het repareren van een elektromotor. Groen was zichtbaar verheugd, toen Zwart hem vroeg om de leidingen te komen vernieuwen. Jaja, het ging goed met Groen. Zelfs de veldwachter schonk hem het volste vertrouwen. Het leven was ineens niet somber meer, totdat... Maar dat verhaal komt later.

Onze schippers hadden intussen op een weiland een grote tent ontdekt van een groep padvindders, die onze vrienden stonden te wenken.

„Dat is dezelfde club die in onze hut heeft gekampeerd!” ontdekte Kees.

Sietse stuurde naar de wal en de padvindders nodigden hen uit voor een kopje thee.

„We hebben het zelf gezet op een houtvuurtje,” vertelden ze

en toonden een zwart bewalmde ketel, die aan een stok boven een smeulend vuurtje hing.

„Een goede padvinder moet zich onder alle omstandigheden weten te redden,” zei één van de leiders. „Daarbij hoort ook het koken op een vuurtje. De thee smaakt goed, lusten jullie een kopje?”

„Alstublieft,” knikte Hielke. „Ik heb in geen maanden gerookte thee geproefd!”

„Of is het thee met gloeiende vonken erin?” vroeg Sietse.

„Jullie zitten altijd vol grapjes,” vond de leider. „Maar hier, proef maar!”

Ze gingen met z’n allen in een grote kring zitten en genoten van de thee.

Eén van de padvinders vertelde: „Wij hebben nu een boot, die zo geweldig snel kan varen, dat zelfs de Kameleon haar niet bij kan houden!”

„Voor ik dat geloof, moet ik het eerst zien!” reageerde Sietse.

Eén van de leiders was bereid om een wedstrijd tegen de Kameleon te varen en dat voorstel werd door de padvinders met gejuich begroet. Zij waren er van overtuigd, dat hun boot zou winnen en dat de Kameleonschippers nu eens niet de eersten zouden zijn. Het bleek dat de leider een plat bootje bezat met een grote buitenboordmotor.

„Drommels,” mompelde Louw, „dat lijkt meer op een drijvende motor dan op een echte motorboot. Ga maar niet wedden, dat je het wint, Sietse!”

Maar de stadsjongens wilden wel wedden. Zij waren er zó van overtuigd, dat hun boot het zou winnen dat ze wel om honderd gulden hadden willen wedden!

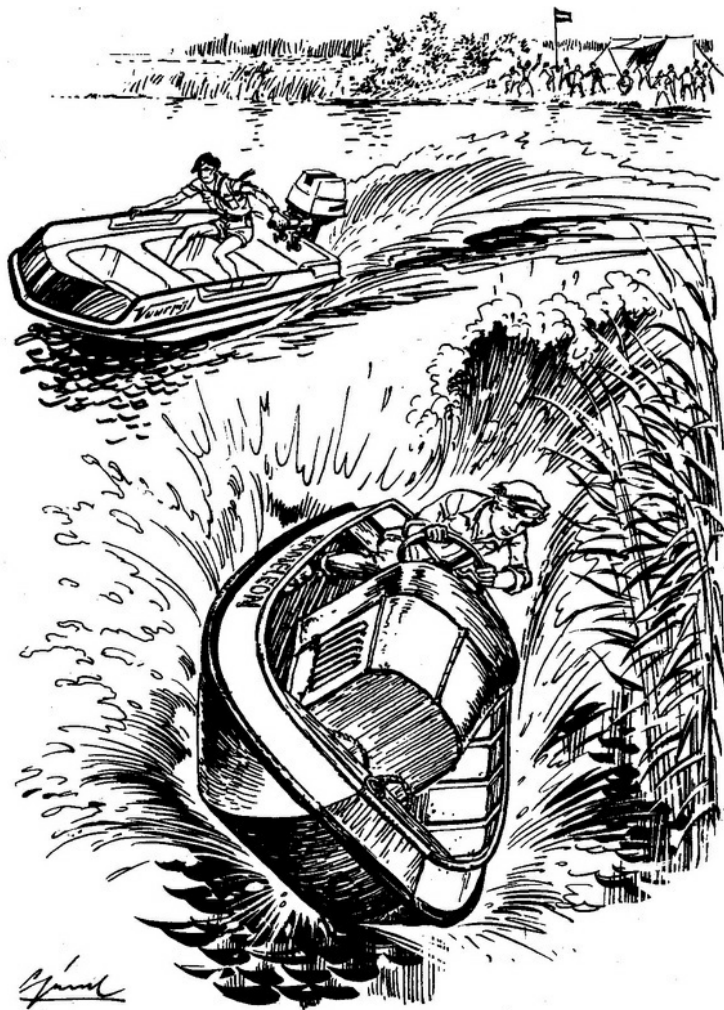
„Maar dat is te gek, jongens,” bemoeide de leider zich ermee. „Ik heb hier een zak lekkere appels. Als wij winnen, mogen jullie de appels opeten. Maar wint de Kameleon dan zijn de appels voor onze vrienden!”

„Daar kunnen wij dus niets aan verliezen,” protesteerde Sietse, „want het zijn jullie appels!”

„Maar wij willen ze niet verliezen,” merkte de leider op en hij stapte in het platte bootje, dat de naam Vuurpijl droeg.

Er werd afgesproken, dat de boten rond het eiland zouden varen en wie het eerst terugkwam, was winnaar. Sietse startte de motor en was klaar om te vertrekken. De leider was nog bezig met het starten van de buitenboordmotor. Daarvoor moest hij aan een koord trekken, dat om de starter was gewonden. De dynamo begon dan snel te draaien, maar de motor sloeg niet aan. Toen het starten voor de vierde maal mislukte, begon Kees te zingen: „Hij wil wel, hij kan niet!” „Is de benzinekraan wel open?” informeerde Hielke.

„Verdraaid, die staat nog dicht!” ontdekte de leider. Hij opende de kraan, trok nog tweemaal aan het koord en toen startte de motor en vloog de Vuurpijl meteen het meer op. „Dat is niet eerlijk!” mopperde Louw.

Maar Sietse zette ogenblikkelijk de achtervolging in en de zware, lompe Kameleon begon op het lichte bootje van de leider in te lopen. De Vuurpijl naderde snel het eiland. De stuurman keek om en zag hoe de Kameleon hem op de hielen zat. Daarom durfde hij de snelheid niet te temperen voor het nemen van de bocht om het eiland. Het gevolg was dat de Vuurpijl uit de bocht schoot en een extra wijde boog maakte. Dat deed de Kameleon niet. Integendeel, Sietse stuurde rakelings langs de rietkragen rond het eiland en kwam daardoor enige meters voor te liggen. En met die voorsprong, die op de terugweg nog groter werd, kwam de Kameleon als winnaar terug bij de kampeertent. Onze vrienden juichten, maar de padvinders keken teleurgesteld. Eén van hen zei: „Onze leider maakte een fout! Hij nam de bocht om het eiland verkeerd!”

„Hij kon niet anders,” vond Sietse. „Hij had teveel snelheid en dan glijdt zo’n platte boot uit de bocht. En was hij langzamer gaan varen, dan was ik hem gepasseerd, want vlak voor het eiland zat ik hem reeds op de hielen!”

De stuurman van de Vuurpijl was ook aan wal gegaan en hij zei lachend: „De Kameleon is niet te verslaan! Ik ging zelfs te vlug van start en toch haalde de Kameleon mij in.

Gefeliciteerd jongens, jullie hebben het royaal gewonnen!”

Hij gaf de zak met appels aan Sietse en die ging ze toen eerlijk delen met de padvindders door de appels in tweeën te snijden. Onze vrienden zaten gezellig bij de padvindders tot het tijd werd om naar huis te gaan. De Kameleon voer op volle snelheid het meer over en werd nagekeken door de padvindders, die vol bewondering waren voor de stoere Kameleon. Toen onze schippers de polderdijk naderden liep Anna Groen daar. Zij begon wild met haar armen te zwaaien, toen zij de jongens zag.

„Zou ze weer iets gevonden hebben?“ vroeg Kees.

„We zullen het even vragen,“ zei Sietse en hij stuurde de Kameleon naar de wal.

„Hallo jongens!“ groette Anna. „Ik heb honderd gulden beloning gekregen! Is dat even fijn?!”

„Wel gefeliciteerd,“ zei Hielke. „Jij wordt vast nog eens rijk, Anna!”

„Dat hoeft niet,“ lachte Anna, „maar ik ben er wel reuze blij mee!”

„Wat ga je er voor kopen?“ deed Kees nieuwsgierig.

„Niets!“ antwoordde Anna. „Ik heb het geld aan mijn vader gegeven. Hij moet veel materiaal kopen! Vader zit tot over zijn oren in het werk. Hij gaat zelfs ook in het huis van de veldwachter nieuwe leidingen leggen!”

„Maar dat is geweldig, Anna!” deed Sietse spontaan. „Ik wed, dat je vader veel klanten krijgt!”

„Dat hopen mijn moeder en ik ook,” reageerde Anna. „En jullie worden nog wel bedankt voor de hulp!”

„Geen dank! Wij helpen altijd!” vond Hielke. „Tot ziens Anna!”

De Kameleon voer naar de Woudaap en Anna liep zingend naar huis.

„Toch is honderd gulden niet veel, voor het vinden van zo’n dikke portefeuille!” meende Kees.

„Het is vijftientwintig gulden per persoon,” rekende Sietse uit. „Want die meneer dacht natuurlijk dat de beloning voor ons was!”

„Ai,” verbaasde Louw zich. „Dan had Anna maar vijftientwintig gulden gekregen, als die man geweten had, dat zij alleen de eerlijke vindster was?”

„Dat zat er dik in,” was Sietse van mening. „Zeg Kees jouw vader staat op je te wachten. Heb je weer iets uitgehaald?”

„Welnee!” verklaarde Kees. „Ik ben na het eten gewoon met jullie uit varen gegaan!”

De Kameleon legde aan. Dijkstra keek toe hoe Kees op de wal sprong en naar de molen liep.

„Dag vader!” groette Kees. „Is er iets?”

„Welnee, mijn jongen,” zei Dijkstra. „Ik keek even of jij misschien ook weer een verrassing had meegenomen. Maar dat is natuurlijk gekheid! Het is niet alle dagen feest, hè Kees! Kom we gaan naar moeder!”

Dijkstra legde zijn hand op Kees' schouder en zo gingen vader en zoon heel kameraadschappelijk naar binnen.

„Kees komt bij zijn vader in een steeds beter blaadje te staan,” merkte Hielke op.

„Ik zie ze liever rond de molen rennen!” lachte Sietse. Daar moest Louw om lachen.

De Kameleon voer snel naar het dorp en werd in haar boothuis opgeborgen. Louw wandelde naar huis en Hielke en Sietse gingen de smederij binnen. Zij vertelden hun vader hoe Groen honderd gulden van Anna had gekregen. Dat vond Klinkhamer mooi.

„Anna is een goede dochter voor haar vader!” vond hij.

„Groen heeft veel geld nodig voor het kopen van materiaal. En hij is een eersteklas vakman. Vandaag repareerde hij een elektromotor in de boterfabriek, die volgens de monteurs uit de stad niet meer te repareren was. Binnen een uur draaide de motor weer als vanouds! Groen zal wel meer werk van de boterfabriek krijgen!”

„En Groen gaat ook bij Zwart de leidingen vernieuwen,”

vertelde Hielke.

„Tja,” voorspelde Klinkhamer. „Ik zie de kleine Groen hier in de toekomst nog een groot man worden!”

Hoe die voorspelling uit zou komen, kon Klinkhamer toen nog niet weten, maar dat hij de plank niet ver misloeg, zou later wel blijken.

Na het eten gingen Hielke en Sietse vader helpen bij het opruimen van de smederij. Op hetzelfde moment was hun vriend Kees op de omloop van de molen en keek over het meer. Langs de polderdijk naderde een langzaam rijdende auto. Het was een dichte bestelwagen. Even voorbij de boerderij van Jellema stopte de wagen. De chauffeur parkeerde de auto zover mogelijk aan de kant en stapte uit. Hij liep de dijk af naar het meer en voelde met zijn handen in het water. De temperatuur vond hij goed genoeg om te gaan zwemmen, want hij begon zich in het gras van de berm uit te kleden. Langs de wal, vlak tegen de rietkragen naderden twee jongemannen met een bootje, dat ze door aan het riet te trekken voortbewogen. Het viel Kees op dat het tweetal nogal geheimzinnig deed, want terwijl zij langzaam naar de plaats van de zwemmer voeren, gluurden zij gedurig over het riet heen. Het was duidelijk dat zij niet gezien wilden worden. Maar Kees zag alles en hij begreep dat die twee in het bootje

iets in hun schild voerden tegen de man die wilde gaan zwemmen.

Daarom besloot Kees om langs de achterkant van de dijk naar de plaats te gaan waar de jongelui met hun bootje aanlegden. Misschien was het tweetal goede vrienden van de chauffeur en wilden zij een grap uithalen, maar het kon ook zijn dat de heren kwade bedoelingen hadden en dat zou Kees dan misschien kunnen beletten. Hij liet zich langs de leuning van de trap naar beneden glijden en holde vervolgens over de berm van de dijk. Hij passeerde de boerderij van Jellema en naderde de bestelauto die even verder op de dijk stond. En zag toen de twee jongemannen naar de auto gaan, waar zij met een kort breekijzer de achterdeur openmaakten.

Kees ging plat op zijn buik in het gras liggen en keek met kloppend hart naar wat er verder ging gebeuren.

Op het moment dat de eigenaar van de auto te water dook, haalden de twee jongemannen grote pakken uit de wagen en droegen ze naar hun boot die tussen het riet verscholen lag.

Kees gluurde over de dijk en zag het bootje liggen. Wat kon hij doen? Luid beginnen te schreeuwen om de aandacht van de zwemmer te trekken? Maar dan kwamen de mannen alweer tegen de dijk op om nog meer uit de auto te roven.

Kees dook weer in het gras, maar toen de mannen weer bij de

auto waren, zag Kees zijn kans schoon om naar de boot te hollen. Hij rukte het touw los en gaf de boot een flinke duw, zodat hij snel van de wal wegdreef. Eén van de mannen die juist weer een pak naar de boot wilde dragen, zag wat Kees had gedaan en riep luid: „Hé kwajongen! Wat moet dat?!” Dat ging Kees hem niet allemaal uitleggen. Hij holde terug naar Jellema’s boerderij en riep zo hard hij kon: „Gerben! Gerben! Help! Help!”

Onze grote vriend die juist naar huis wilde fietsen, keek verwonderd naar de om hulp roepende Kees. Hij fietste Kees tegemoet die hem hijgend van het lopen, vertelde hoe twee dieven pakken uit een auto stalen en ze in een bootje brachten.

„Maar ik heb de boot weggeduwd,” hijgde Kees. „En de meneer van de auto is aan het zwemmen en weet van niets!” Maar hier vergiste Kees zich, want door het geschreeuw van Kees had de eigenaar ontdekt wat er bij de auto gebeurde en hij zwom naar de wal.

De twee dieven stonden hem op te wachten.

„Tjonge,” zuchtte Gerben. „Hoe zal dat aflopen?”

En hij fietste naar de auto en legde zijn fiets achter de dijk in het gras. Gerben zag hoe de twee dieven de zwemmer het aan wal gaan belemmerden.

„Haal eerst onze boot terug!” brulden ze. „Eerder kom je er niet uit!”

De man die een meter uit de wal in het water stond, keek naar Gerben en riep: „Kunt u mij helpen?!”

„Natuurlijk help ik u!” reageerde Gerben.

De twee mannen keken met een ruk om en zagen Gerben op de dijk staan.

„Wat wou jij, boerekinkel!” riepen ze. „Loop door! Waar bemoei jij je mee?!”

„Meneer!” begon Gerben, „klimt u in de boot en houd hem zover mogelijk uit de wal! Ik pas wel op uw auto!”

Dat vond de meneer een goed plan, hij zwom naar de boot, klom erin en roeide hem nog wat verder van de wal af. Eén van de dieven zag de kleren van de zwemmer in het gras liggen en begon ze op te rapen.

„Laat liggen!” gebood Gerben en hij liep naar het tweetal toe.

„En wat wou jij???” vroeg de man, hij wierp de kleren op de grond en kwam met gebalde vuisten op Gerben af. De andere man probeerde Gerben van achteren aan te vallen, maar Gerben zag het en liep een eindje terug tegen de dijk op. Dan stormde hij onverwachts naar beneden en liep de ene jongeman omver en greep de andere zo stevig bij een arm, dat hij luidkeels „au” riep. Daarna lag hij ook op de grond. Zijn kameraad was weer opgestaan en wilde te hulp komen maar toen stond plotseling veldwachter Zwart voor hem. „Zo is het wel genoeg!” bulderde Zwart en in een ommezien had hij de twee boosdoeners geboeid. Daar kwam de politieboot ook aan.

„Verdraaid!” ontdekte Gerben. „Hoe kan dat? Waar komen al die politiemensen vandaan?”

„Dat vertel ik je nog wel eens,” beloofde Zwart. „Maar ik heb gezien, dat Kees goed werk deed.”

Kees, die op veilige afstand had staan kijken durfde er nu bij te komen. De eigenaar van de auto droeg de gestolen pakken uit de boot.

„Die lui probeerden mijn auto leeg te roven!” zei hij tegen Zwart.

„Ik heb het gezien,” sprak Zwart. „Maar ze waren niet ver gekomen met de buit, want ik had de politieboot reeds

gewaarschuwd!”

„Dus, ik heb mij voor niets druk gemaakt?” vroeg Gerben.

„Jij maakte je nuttig door de arrestanten het vluchten te beletten,” verklaarde Zwart. „En doordat Kees de boot wegduwde en de heren luid begonnen te schreeuwen werd ik op de diefstal attent gemaakt.”

„Ik zag alles vanaf de molen,” vertelde Kees.

De beide arrestanten werden in de politieboot geduwd en hun boot werd op sleeptouw genomen. Zwart noteerde de naam van de eigenaar van de auto. Het bleek dat de man een groothandel in textiel had en in de stad woonde. Hij was reuze blij dat de diefstal mislukt was en hij bood Kees en Gerben een beloning aan.

„Ik neem geen geld aan, meneer,” zei Kees. „Maar misschien heeft u een stukje textiel voor mijn moeder?”

„Wat zeg je?” deed Gerben verbaasd.

„Maar jongen, ik vind het geweldig, dat jij iets voor je moeder vraagt,” meende de handelaar. „Hierzo! Drie mooie baddoeken, drie handdoeken en drie theedoeken! Zal ze daar even blij mee zijn?!”

„Dat zal ze zeker,” glunderde Kees, terwijl hij drie pakjes in ontvangst nam. „U wordt heel vriendelijk bedankt, meneer!”

„Nee nee, jij wordt bedankt, jonge vriend!”

En dan nam de man nog zes pakjes en duwde in iedere fietstas van Gerben drie.

„Kijk!” zei hij. „Deze zijn voor u! En die andere moet u even ergens bezorgen, u weet wel waar!?”

„Het komt in orde!” beloofde Gerben. „Maar wordt het bad dat u nam nu niet te duur?”

„Welnee!” lachte de grossier. „In een pakhuis vol textiel mis je een paar doekjes niet!”

Gerben hielp nog even bij het sluiten van de opengebroken autodeur, die met een stuk touw stevig werd vastgemaakt. De meneer gaf Zwart, Gerben en Kees een hand en vertrok dan naar de stad.

Kees mocht bij Gerben achterop de fiets en samen met Zwart gingen ze terug naar het dorp. Zwart vertelde dat hij een nieuwe portofoon had gekregen die hij toevallig in samenwerking met de politieboot aan het testen was, toen de overval op de textielauto plaats vond. Zo konden hij en de politieboot tegelijkertijd te hulp komen. Maar dat Zwart ook nog iets anders had gedaan dan alleen maar telefoneren met de politieboot, vertelde hij niet.

Bij de Woudaap stond Dijkstra. Hij keek verrast naar Kees, die van Gerbens fiets sprong en drie pakjes naar de molen droeg.

„Wat heb je nu weer?!” vroeg Dijkstra nieuwsgierig.

„Een beetje textiel voor moeder!” vertelde Kees.

Een moment stond Dijkstra met open mond en riep dan:

„Zou je zo’n jongen niet?! Dat komt met textiel thuis voor moeder! Hoe haalt hij het in z’n hoofd? Eerst nam hij sigaren mee, toen aardappels, toen een nieuwe trekpots en nu weer textiel! Vroeger geloofde ik in Sinterklaas! Maar nu geloof ik in Sinterkees!”

„Kees heeft heel handig een diefstal voorkomen,” vertelde Zwart. „Twee dieven wilden de auto van een textielhandelaar leegroven, maar Kees duwde hun boot van de wal en daarom konden de heren er niet vandoor gaan!”

„En dat gebeurt allemaal zomaar even op een zomeravond hier vlakbij de molen?” vroeg Dijkstra verbaasd. „Het wordt hoe langer hoe gekker!”

„Maar door de oplettendheid van Kees werd een diefstal voorkomen!” sprak Zwart verder.

„En ik mocht weer de klappen opvangen,” pruilde Gerben.

„De dieven wilden met z’n tweeën tegen mij vechten. Zwart kwam net op tijd tussenbeide anders had ik ze het meer ingegooit!”

„Voordat het verhaal nog sterker wordt,” viel Zwart hem in de rede, „moesten we maar gaan! Ga je mee, Gerben?”

Zwart en Gerben fietsten naar het dorp en Dijkstra ging gauw kijken wat voor moois Kees had meegebracht. Drie van de zes pakjes, die Gerben had ontvangen, bracht hij naar mevrouw Zwart. Vervolgens ging hij naar de smederij en vertelde aan Klinkhamer en de jongens wat hij beleefd had. Het werd natuurlijk weer een fantastisch verhaal over een gevecht met twee grote, sterke kerels, die Gerben wilden grijpen. De één kwam van voren op hem af en de andere van achteren. Maar op het juiste moment dook Gerben naar beneden en grepen de kerels elkaar.

„Ik trok gauw hun petten over hun ogen,” vertelde Gerben, „zodat zij niets meer zagen en kon ik rustig toekijken, hoe die twee elkaar aftuigden! En daar verdiende ik een mooi stukje textiel mee!”

„Textiel?” riepen Hielke en Sietse. „Dat is toch zeker onzin?!”

„Onzin? Kijk maar wat ik hier heb!”

Gerben toonde de drie pakjes met handdoeken.

„Dat had Kees moeten weten,” zuchtte Hielke. „Dan had hij dit keer textiel aan zijn moeder kunnen geven!”

„Dat heeft hij ook gedaan,” zei Gerben, „want Kees stond er toevallig ook bij!”

„Ha! Dan horen wij morgen wel van Kees wat er precies is

gebeurd!” vond Sietse.

„Wat?” deed Gerben ongelovig. „Geloof je mij niet? En geloof je Kees wel, die grote fantast? Dat is het toppunt!”

„Jij en Kees zijn allebei met teveel aan fantasie geboren!” verkondigde Sietse.

„Maar je kunt er wel mooie handdoeken mee verdienen,” zei Gerben. „O zo!!”

En dan fietste hij heel eigenwijs terwijl hij kaarsrecht zat naar huis.

„Daar gaat de textielbaron!” spotte Sietse.

HOOFDSTUK VIII

Zwart wordt in het zonnetje gezet

De volgende morgen hoorden de vrienden van Kees het ware verhaal omtrent de overval op de textielauto.

„Dat klinkt alweer heel anders dan wat Gerben vertelde,” vond Sietse. „Hij beweerde, dat jij er toevallig bij stond te kijken!”

„Hij is gek!” mompde Kees. „Als ik hem niet geroepen had, had hij van de hele diefstal niets gemerkt. En die textiel heeft hij gekregen, omdat ik er om vroeg! O, zo!!”

„Zeg Kees?” vroeg Louw. „Wat neem je een volgende keer voor je moeder mee?”

„Dat zal de tijd wel leren,” antwoordde Kees.

Ze voeren over het meer en zagen op de polderdijk meneer Lamberts, de eigenaar van het motorjacht Clara naar het dorp fietsen. Op enige afstand volgde zijn knecht ook op een fiets.

„Die meneer vaart weinig,” merkte Kees op. „Zijn boot ligt steeds daarginds bij het Paviljoen.”

„Nietwaar,” ontkende Louw. „De Clara ligt nu bij de stenen brug! Kijk maar!”

„Maar gisteravond lag de boot daar nog niet,” wist Kees.

In de verte naderde een luxe motorboot die enige kleinere boten trok, gevolgd door twee roei-jollen met in iedere boot roeiers.

„Ha! Daar komen de studenten!” ontdekte Sietse en hij voer de boten tegemoet. De studenten gingen naar de Mariahoeve van mevrouw Wijnstra, waar een vakantiecentrum voor hen was ingericht. De Kameleon had hen weldra bereikt en de jongens werden door de studenten begroet als goede bekenden. Eén van de roeiers spatte plagend water naar Sietse, waarop Sietse de Kameleon even op volle toeren enige rondjes rond de jollen liet varen, zodat de studenten niet konden roeien vanwege de heftige schommelingen die hun ranke bootjes maakten.

„Zo is het wel genoeg!” meenden de studenten.

Sietse stuurde de Kameleon naast de luxe motorboot en Hielke koppelde de boten met een touw aan elkaar vast. De Kameleon ging helpen bij het trekken van de boten en zo werd de Mariahoeve weldra bereikt. De jollen werden uit het water gehaald en door de studenten naar een loods naast de boerderij gedragen. De jongens hielpen daarbij. Zij droegen koffers, dekens, kledingstukken, zoals regenpakken en andere bagage uit de motorboot naar de boerderij.

Veldwachter Zwart kwam ook even kijken. Hij kreeg een lijst van het aantal personen, dat enige weken in de hoeve kwam kamperen. Maar het was beter geweest als Zwart op dat moment bij de boterfabriek had rondgekeken, want daar gebeurden minder mooie dingen. Elektriciën Groen, die daar bezig was met het aansluiten van een nieuwe machine, kwam plotseling het kantoor van de directeur binnen en riep, terwijl hij met een revolver dreigde: „Doe het geld in deze tas! Een beetje vlug of ik schiet!”

De boekhouder, die veel geld op de tafel had liggen, keek de directeur vragend aan. Moest hij weigeren of moest hij meteen voldoen aan de eis van de brutale overvaller?

De directeur voelde er niets voor om zijn bedrijf zomaar zonder slag of stoot te laten beroven en hij probeerde Groen tot andere gedachten te brengen.

„Meneer Groen,” smeekte hij. „Zou u dit nu wel doen? U heeft toch volop werk en u kunt hier een goede toekomst opbouwen, waarom zou u dan gaan stelen?”

„Niets mee te maken!” bulderde Groen brutaal. „Hier dat geld! En een beetje vlug!”

En toen klonk er een schot! Pang! Groen schoot de lamp boven het bureau stuk en de scherven vielen bij de directeur op het hoofd. Hij zag bleek van de schrik. Hij knikte

toestemmend naar de boekhouder, die vlug het geld in de tas van Groen stopte. En dan was Groen in een ommezien verdwenen. De directeur en de boekhouder zaten naar de deur te kijken, alsof ze verwachtten dat Groen meteen weer met z'n revolver naar binnen zou komen.

Maar toen sprong de directeur op en riep: „Wel verdraaid. Ze moeten hem grijpen!”

Hij holde de deur uit gevolgd door de boekhouder.

De vader van Louw Vrolijk, die in de kaasmakerij werkte, kwam toevallig naar buiten, toen de heren van het kantoor kwamen aanrennen.

„Vrolijk, waar is Groen, de elektricien?” riep de directeur.

„Hij ging naar het magazijn van de machinist!” wist Vrolijk.

„Kom mee!” spoorde de directeur aan. „Help hem grijpen! Hij heeft het kantoor beroofd!”

„Dat is verschrikkelijk!” vond Vrolijk en hij holde met de heren mee naar de machinekamer.

De machinist keek heel verbaasd en tevens verontwaardigd naar de drie mannen, die zomaar, zonder hun voeten te vegen, de kraakheldere machinekamer binnen kwamen stormen.

„Waar is Groen?!” informeerde de directeur.

„Daar!” wees de machinist naar de openstaande deur van het

onderdelen magazijntje.

„We sluiten hem in!” adviseerde de directeur en hij deed vlug de deur dicht en draaide het slot vast. De sleutel stak hij in zijn zak.

„En nu als de weerlicht de politie bellen!” gaf hij de boekhouder opdracht. De machinist en Vrolijk moesten de wacht houden.

„Maar denk erom, Groen heeft een revolver,” waarschuwde de directeur. „Hij kan proberen het slot kapot te schieten!”

„Ik begrijp er niets van!” mompelde de machinist. „Volgens mij is Groen een keurig nette man!”

„Hij beroofde pas het kantoor,” vertelde de directeur. „En hij heeft al eerder in de gevangenis gezeten voor een bankoverval, dus zo’n keurig nette man is het niet! Schuiven jullie dat olievat voor de deur, dan weten we zeker dat hij niet kan ontsnappen!”

De directeur ging terug naar het kantoor waar de boekhouder nog steeds aan het bellen was.

„Heeft u Zwart al gesproken?” vroeg de directeur.

„Nog niet! Zwart is op het moment onbereikbaar! De bode van het gemeentehuis probeert nu alle adressen langs de polderdijk te bellen, want Zwart heeft gezegd, dat hij naar het meer ging!”

„Drommels, dat kan lang duren! Spring op uw fiets en ga ogenblikkelijk naar de polderdijk om Zwart te zoeken. We moeten snel handelen anders ontsnapt Groen ons nog, voordat de politie hier is!”

De boekhouder deed wat de directeur van hem verlangde en fietste snel naar het meer.

Intussen hadden de machinist en Vrolijk een zwaar olievat voor de deur van het magazijntje gezet toen Groen aan de deurkruk rammelde.

„Hé!” protesteerde Groen. „Maak de deur even los! Ik kan er niet uit!”

„Jij mag er niet uit!” antwoordde de machinist.

„Waarom niet?” vroeg Groen.

„Jij hebt het kantoor beroofd, zegt de directeur!” meldde Vrolijk.

Groen begon te lachen.

„Jullie zijn wel grappig, maar ik heb er geen tijd voor! Die nieuwe machine moet over een kwartier draaien!”

„Als wij de deur openmaken, ga jij er vandoor!” voorspelde de machinist. „Nee Groen, jij hebt het verkeerd aangepakt! Jij had meteen moeten verdwijnen!”

„Wel verdraaid, ik heb niet gestolen!” werd Groen kwaad.

„Wat denken jullie wel van mij? Ik heb nog nooit gestolen!”

En waar heb ik dan de buit? Gebruik jullie verstand toch eens! Het zou toch reuze dom zijn om zomaar het kantoor binnen te wandelen en het geld te stelen? Jullie denken toch niet dat ik idioot ben? Haal veldwachter Zwart! Ik dien een aanklacht in wegens vrijheidsberoving!”

„De directeur heeft Zwart al gewaarschuwd!” wist de machinist. „Blijf zolang maar rustig zitten!”

„Dat zal ik wel moeten!” mopperde Groen. „Maar ik laat me deze tijd wel uitbetalen!”

„Mag ik je een goede raad geven, Groen?” adviseerde de machinist. „Geef het geld terug en zeg dat het je spijt. Dan krijg je aanmerkelijk minder straf!”

„Ik wacht wel op Zwart!” zei Groen. „Hij is veel pienterder dan jullie!”

Maar Zwart was nog steeds niet gevonden. Niemand wist, dat hij bij de studenten in de Mariahoeve was. De bode van het gemeentehuis belde met Jellema en met Brandsma en naar nog meer boeren, maar nergens had iemand Zwart gezien. De boekhouder fietste naar de brugwachter en die vertelde hem dat Zwart de polderdijk was opgegaan. Dus fietste de boekhouder naar de Woudaap en vroeg aan Dijkstra of hij de veldwachter had gezien.

„Wat is er dan aan de hand?” vroeg Dijkstra. „U hijgt als een

paard! Er is toch niet iets ernstigs gebeurd?”

„Groen heeft het kantoor beroofd! Maar nu zoeken we Zwart!” sprak de boekhouder ongeduldig. „Waar is die man toch?”

„Natuurlijk ver weg!” vermoedde Dijkstra. „Die Groen is een uitgekookte knaap! Hij sloeg zijn slag, toen hij wist dat Zwart niet in de buurt was! Zo krijgt hij een mooie voorsprong om met de buit te verdwijnen!”

„Maar we hebben Groen al gevangen!” reageerde de boekhouder. „En nu moeten we Zwart hebben, begrijpt u?!” En de boekhouder fietste meteen weer verder naar de volgende bewoners aan de polderdijk. En dat was de Mariahoeve van mevrouw Wijnstra.

Hij zag, dat er bezoek was van de studenten en hij ging naar de openstaande deur van de recreatiezaal. Warempel, daar stond Zwart temidden van de studenten.

Nog hijgend van het harde fietsen zei de boekhouder:

„Meneer Zwart! O, o, ik moet even uitblazen, de directeur vraagt of u meteen komt! U moet Groen arresteren, hij heeft het geld van de fabriek geroofd!”

„Hoe weet u dat!” bracht Zwart uit.

„Maar ik was er zelf bij!” riep de boekhouder. „Ik moest zelf het geld in de tas stoppen! Groen dreigde met een revolver!”

„Hoe deed hij dat?“ informeerde Zwart. „In welke hand hield hij de revolver en in welke hand had hij de tas?“

„Even denken! Ja, de revolver had hij in de rechterhand en de tas gaf hij met de linker!“

„Juist!“ knikte Zwart. „Zou u met uw linkerhand kunnen schieten?“

„Ik niet,” beweerde de boekhouder. „Ik doe alles rechts! Maar Groen kon goed schieten, want hij schoot de lamp boven het bureau kapot!“

„En u durft er een eed op te doen, dat Groen met z'n rechterhand de revolver vasthield toen hij de lamp stuk schoot?“ vroeg Zwart.

„Ja! Dat weet ik heel zeker!“ was het antwoord.

De studenten en onze vrienden stonden vol aandacht naar dit gesprek te luisteren.

„Dat wordt dan een vervelende geschiedenis,” wist Zwart en hij ging naar buiten en nam uit zijn fietstas een verrekijker en tuurde er door langs de dijk.

„U hoeft Groen niet te zoeken,” vertelde de boekhouder.

„Wij hebben hem opgesloten in het magazijntje naast de machinekamer. Hij kan niet vluchten, want er zitten geen ramen in!“

Zwart luisterde niet, hij deed de kijker weer in de tas en nam

er zijn nieuwe portofoon uit. Hij schakelde hem in en dan klonk er een krakend geluid met direct daarop een stem die zei: „Met de RP éénnentwintig!”

Sietse stond zo dichtbij Zwart dat hij best kon meeluisteren.

„Ja RP éénnentwintig!” meldde Zwart zich. „Met Zwart! Vaart u naar de ingang van de polder?”

„Begrepen, meneer Zwart! Wij varen er meteen heen!”

Het gesprek was afgelopen.

„U bent wel modern uitgerust, meneer Zwart!” vond een student.

„Maar meneer Zwart!” drong de boekhouder aan. „Gaat u toch naar de fabriek! Daar is de dief reeds gevangen!”

„Gaat u maar terug naar de directeur!” adviseerde Zwart. „En zeg hem dat ik zo gauw mogelijk kom, maar dat hij Groen goed moet behandelen!”

Zwart nam zijn fiets en wandelde er rustig mee over de dijk in de richting van Jellema's boerderij.

„Zoiets stoms heb ik nog nooit meegemaakt!” mopperde de boekhouder tegen de studenten. „Wij grijpen een overvaller en Zwart doet net alsof het niets te betekenen heeft!”

„Maar?” zeiden de studenten. „U wilt toch niet beweren dat meneer Zwart geen goede veldwachter is? Wij hebben al heel wat staaltjes van hem gezien waarvoor wij diep respect

hebben. Zwart is een eerste klas speurder en het kan best zijn, dat hij nog iemand arresteert.”

„Dat zou dan helemaal het toppunt van onnozelheid zijn!”

vond de boekhouder. „Ik stond oog in oog met Groen toen hij dreigend met een revolver het geld in ontvangst nam.

Trouwens de directeur was er ook bij en hij weet net zo zeker als ik, dat Groen de overval pleegde. Tjonge, wat zal de directeur kwaad zijn, als hij hoort dat Zwart rustig langs de dijk is gaan wandelen. De directeur dient vast en zeker een klacht bij de burgemeester in. Het spijt me voor Zwart, maar dan zal ik toch tegen hem moeten getuigen!”

Daarna nam de boekhouder zijn fiets en ging driftig trappend terug, naar het dorp.

„Kom jongens!” riep Sietse. „We gaan kijken waar Zwart heengaat!”

Ze holden naar de Kameleon en voeren langs de dijk Zwart achterna.

„Ik denk, dat Zwart niet gelooft, dat Groen de overval pleegde,” vervolgde Sietse.

„Ik geloof het ook niet!” beweerde Louw.

„Maar de boekhouder en de directeur hebben Groen toch duidelijk herkend?” meende Kees.

„Maar Kees,” kwam Hielke, „als Groen zomaar dat kantoor

binnengaat, weet hij, dat hij meteen herkend wordt! En waarom is hij er niet vandoor gegaan? Ik geloof niet dat Groen zo onnozel is om zulke domme dingen te doen!”

„Als Groen er vandoor was gegaan,” voorspelde Kees, „bekende hij schuld! Maar als hij nu steeds blijft ontkennen, krijgt hij niet veel straf. Nou, en dan heeft hij mooi wat geld als hij weer vrijkomt!”

„Dat is helemaal een domme opmerking!” werd Sietse boos.

„Groen heeft twee jaar gevangen gezeten voor een overval waar voor duizenden guldens buit werd gemaakt. En toch is hij erg arm!”

„Ik heb wel eens gehoord,” bedacht Louw, „dat je gestolen geld altijd terug moet geven!”

„Natuurlijk,” vond Hielke, „want anders zou je honderdduizend gulden kunnen roven en je daarvoor twee jaar laten opsluiten! Na het uitzitten van de straf had je dan mooi vijftigduizend gulden per jaar verdiend! Er zouden genoeg mensen zijn, die zo hun kost zouden willen verdienen!”

„Nou ja,” twijfelde Kees. „Ik wil niet beweren, dat Groen schuldig is. En ik hoop, dat Zwart de zaak goed weet op te lossen!”

„Als Groen nu niet schuldig is,” peinsde Sietse, „was hij het

ook niet bij de overval in de stad! En hij is nu onschuldig dus was hij het toen ook!”

„Jij kunt leuk fantaseren,” lachte Louw.

„Ik vertrouw op Zwart,” beweerde Hielke. „Hij weet altijd precies wat hij doen moet!”

Zwart was de boerderij van Jellema al een flink stuk voorbij gewandeld, toen de Kameleon de boerderij bereikte.

Gerben kwam op de dijk en wenkte naar de jongens.

Sietse stuurde naar de wal.

„Hé jongens?” vroeg Gerben. „Is Zwart op het oorlogspad? Hij keek nogal ernstig en groette mij nauwelijks. Hij had bepaald geen tijd voor een praatje!”

„Het kantoor van de boterfabriek is beroofd!” vertelde Hielke. „De directeur zegt, dat Groen de dader is. Ze hebben hem in een magazijntje opgesloten, maar Zwart gaat er niet eens heen om te kijken!”

„Dan weet ik waar hij wel heengaat!” beweerde Gerben.

„Zwart heeft al een paar dagen door zijn kijker naar de Clara liggen turen. Niet hele dagen, maar af en toe een kwartiertje. Er klopt iets niet met die boot!”

„En daar komt de politieboot ook al!” ontdekte Sietse. „Nu gaat er direct iets gebeuren!”

„Blijf maar hier!” raadde Gerben de jongens aan. „Er kan wel

geschoten worden en dan is het gevaarlijk om in de buurt te zijn!”

De politieboot voer niet snel, hij ging met een matig gangetje in de richting van de stenen brug, waar het motorjacht Clara vlakbij lag.

„De heren hebben geen haast,” meende Gerben. „En Zwart blijft ook maar rustig wandelen. Het is zeker de bedoeling om de bemanning van de Clara te verrassen. Voer de politieboot op volle kracht en kwam Zwart op zijn fiets langs de dijk racen, dan zouden de mensen in de Clara meteen op hun hoede zijn. Nu lijkt het net, alsof Zwart een routinewandelingetje langs het meer maakt, en dat de politieboot op weg is naar de polder!”

Gerben ging op één van de melkbussen zitten, die op het steigertje stonden.

„Zo jongens,” vervolgde hij. „Wij zitten hier op de eerste rang en kunnen alles prachtig volgen!”

Zwart kwam steeds dichterbij de Clara, maar de patrouilleboot was er eerder. Maar zij voer de Clara voorbij en verdween onder de brug in de poldervaart.

„Wat is dat nou?” vroeg Gerben. „Hebben ze het dan niet op de Clara gemunt?”

Het duurde nog even en toen had Zwart de Clara bereikt. Op

dat moment kwamen van achter de dijk vier politieagenten te voorschijn, die snel aan boord van de Clara gingen.

„Ha!” brulde Gerben en hij ging staan om extra goed te kunnen kijken. „Dat is een verrassingsoverval! Die schippers kunnen onmogelijk meer ontvluchten.”

Terwijl een paar agenten in de kajuit van de Clara verdwenen, bleven Zwart en één agent op het dek de wacht houden. De politieboot kwam ook weer van onder de brug te voorschijn en legde naast de Clara aan. Het duurde maar kort of daar kwam de eigenaar van de Clara de heer Lambregts aan dek en werd in de politieboot geduwd. Hetzelfde gebeurde met zijn knecht, maar die had schijnbaar gevochten want zijn kleren waren aan flarden gescheurd. Daarna nam de politieboot de Clara op sleeptouw en voer naar het dorp. Zwart was weer op de fiets gestapt en reed zo snel mogelijk naar het dorp.

„Zwart gaat naar de boterfabriek,” vermoedde Gerben. „Hoe zal dat aflopen met Groen?”

„Dat wil ik ook wel eens weten,” kwam Sietse nieuwsgierig.

„Kom jongens, wij gaan naar de boterfabriek!”

De Kameleon voer op volle snelheid naar het dorp. Doordat ze een flinke voorsprong hadden, waren de jongens eerder bij de fabriek dan Zwart. Zij holden naar de ingang van de machinekamer waar Louw zijn vader zag staan.

„Vader!” riep Louw. „Zwart heeft twee mannen gearresteerd!” Vrolijk en de machinist kwamen naar de deur en vroegen nieuwsgierig: „Wat weten jullie van Zwart? Komt hij hier ook heen?”

„Daar is hij al,” zei Hielke.

Zwart kwam snel het terrein op en stopte hij de machinekamer.

„Houden jullie Groen gevangen?” snauwde hij.

„Ja, hij zit..” begon de machinist te vertellen, maar Zwart viel hem in de rede en gebod: „Laat hem ogenblikkelijk vrij! De man is totaal onschuldig!”

„Drommels!” schrok Vrolijk. „Dat heb ik steeds gedacht!”

Beide mannen haastten zich het olievat te verwijderen, maar toen konden ze de deur niet openmaken, want de directeur had de sleutel meegenomen.

„U komt direct vrij, Groen!” meldde de machinist. „U bent onschuldig! Veldwachter Zwart is hier!”

„Ik heb de tijd!” antwoordde Groen. „De uren komen wel op de rekening!”

Vrolijk holde naar het kantoor om de directeur te halen. De directeur was nog met de burgemeester aan het telefoneren om zich te beklagen over het gedrag van Zwart. De burgemeester probeerde hem te kalmeren door te zeggen,

dat hij het volste vertrouwen in Zwart had en dat het allemaal wel in orde zou komen. Maar dat was olie op het vuur. De directeur smeed driftig de hoorn op de haak en riep kwaad tegen de boekhouder: „Het is hier in de gemeente een compleet gekkenhuis! Ze willen gewoonweg niet luisteren! Wat zullen we doen?”

„Tja,” mompelde de boekhouder. „Wat kunnen we doen?” Daar kwam Vrolijk het kantoor binnen.

„Zwart is er!” riep hij. „Of u het magazijntje los wilt maken. U heeft de sleutel! En Groen is onschuldig!”

„Wat?” reageerde de directeur nu helemaal op het kookpunt. „Is Zwart nu helemaal gek geworden? Maar dat gaat zo maar niet!”

De directeur sprong op en liep met grote passen naar de machinekamer gevolgd door de boekhouder en Vrolijk. Daar ging hij vlak voor Zwart staan en zei kwaad: „Durft u te beweren, dat Groen de overval niet pleegde? Ik was er zelf getuige van! Ik zeg u, het was Groen en niemand anders!!!” „En maak nu ogenblikkelijk die deur los!” bulderde Zwart plotseling heel kwaad. „Of ik zet u achter slot en grendel. Wat denkt u wel, dat ik achterlijk ben?”

De directeur haalde aarzelend de sleutel te voorschijn, maar Zwart griste hem uit zijn handen en opende resoluut de deur.

Groen kwam naar buiten. Zwart stak hem een hand toe en zei: „Gefeliciteerd, Groen! U beleeft vandaag een geweldige dag! Wij hebben de overvallers van de bank in de stad gepakt! Zij probeerden hier hetzelfde spelletje te spelen, maar dat hebben we weten te voorkomen!”

„Is het waar?” straalde Groen. „Dan wordt u geweldig bedankt meneer Zwart! U bent geniaal! En wie was de dader?”

„De heren voeren hier op het meer rond in een luxe motorboot,” vertelde Zwart. „De ene leek precies op u, maar hij droeg opgevulde kleren, zodat hij groter en dikker leek. De heren worden naar de stad gebracht en zullen zeker een dubbele straf krijgen!”

„Toch klopt het niet,” wist de directeur. „De overvaller droeg net als Groen een overall en hij was minstens zo mager!”

„U heeft het niet goed begrepen,” zei Zwart. „Tijdens de beroving had de overvaller zijn opgevulde jas uitgetrokken. Zijn handlanger stond er buiten mee te wachten. De twee bandieten hadden alles zorgvuldig voorbereid. Zij gingen het kantoor overvallen, toen ze wisten dat Groen in de fabriek was. Ze wisten zelfs wat voor overall Groen droeg, want de overvaller lijkt zo precies op Groen dat het niet moeilijk was om de verdenking op Groen te laten vallen. Maar deze keer ging de laffe opzet niet door. Ik hield de heren al een paar

dagen in de gaten, zodoende wist ik waar ik de daders zoeken moest. En meneer Groen, weet u wat dit voor u betekent?”

„Jawel!” riep Groen luid. „Niemand kan mij meer verdenken van diefstal! Eindelijk komt de waarheid aan het licht! Ik weet niet hoe dankbaar ik u wel moet zijn, meneer Zwart!”

„U wordt een rijk man, Groen!” lachte Zwart. „De rechtbank zal u een flinke schadevergoeding moeten betalen voor het ten onrechte gevangen houden. Ik raad u aan om een goede advocaat te nemen!”

De directeur schudde zijn hoofd.

„’t Is onbegrijpelijk!” vond hij. „Ik had durven zweren, dat Groen de overvaller was!”

„Misschien kan dit bewijs u overtuigen?” vroeg Zwart en hij haalde uit zijn fietstas, de tas waarin het geld zat. „Alstublieft! Ik weet niet hoeveel erin zit, maar telt u het maar na!”

De boekhouder begon meteen de inhoud te controleren en het bleek te kloppen.

„Drommels, meneer Groen,” verontschuldigde de directeur zich. „Wat hebben wij ons vergist. U moet het ons maar niet kwalijk nemen, maar de dief leek sprekend op u! Nietwaar meneer Zwart?”

„Als twee druppels water!” beaamde Zwart.

„Ik ben veel te blij om iemand iets kwalijk te nemen,” deed

Groen spontaan.

„En van nu af aan krijgt u al het reparatiewerk van de fabriek,” sprak de directeur. „U bent een eersteklas vakman en u geniet nu het volste vertrouwen!”

„Dat vind ik heel mooi van u!” zei Groen. „En dan moet ik nu gauw die nieuwe machine aansluiten, want er wordt op gewacht!”

Sietse trok Groen aan een mouw en zei: „Ik weet een advocaat voor u! Wij brengen u er wel heen!”

Zwart hoorde het en zei: „Ja meneer Groen, gaat u maar met de jongens naar de advocaat. Hij is een hele beste! Ik heb zelfs een geschil van hem verloren!”

„Dan moet het wel een uiterst goede zijn!” merkte Groen lachend op. „Ik kom zo, jongens!”

Hij verdween in de fabriek om het karweitje af te maken.

„Meneer Zwart?” vroeg de boekhouder. „Hoe wist u zo zeker, dat Groen de diefstal niet had gepleegd, toen ik het u vertelde?”

„Wel u beweerde, dat Groen met de revolver in zijn rechterhand de lamp kapot schoot!”

„Ja! Dat kan ik bevestigen!” kwam ook de directeur.

„Maar meneer Groen doet alles links!” ging Zwart verder.

„Dat ontdekte ik toen ik laatst hier in het bedrijf bij hem op

bezoek was!”

„Het lijkt mij toch wel een beetje weinig bewijs om daarmee Groen van alles vrij te spreken,” vond de directeur.

„Dat is het ook,” stemde Zwart mee in, „maar het was mij bekend dat één van de verdachten geld in zijn bezit had dat afkomstig was van de bankroof in de stad. Daarom hebben de politie te water en ik de heren steeds geschaduwd, begrijpt u?”

„Meneer Zwart!” zei de directeur. „Wij mogen ons zeer gelukkig prijzen met zo’n eersteklas veldwachter.

Gefeliciteerd met uw succes en nog reuze bedankt!”

De directeur drukte Zwart de hand en dat deed de boekhouder ook.

Groen kwam uit de fabriek. Hij had zijn jasje aangetrokken.

Tegen de directeur zei hij: „De motor draait! Vanmiddag kom ik het wel verder afwerken! Ik ga nu eerst even mijn zaken regelen!”

„Maar natuurlijk, meneer Groen,” knikte de directeur. „Ik wens u veel succes!”

Groen ging met de jongens in de Kameleon naar de boerderij van Jellema waar ze meneer Rozemeier opzochten in zijn zomerhuisje.

„Meneer Rozemeier,” begon Sietse. „Wij hebben uw hulp nodig! Meneer Groen eist schadevergoeding, omdat hij twee

jaar onschuldig in de gevangenis heeft gezeten. Zwart kan u alle bewijzen leveren!”

„Meneer Groen,” begroette de advocaat onze elektricien. „Ik herinner mij uw rechtzaak nog goed! Ik vond het een tragische zaak! En wanneer Zwart het bewijs kan leveren van uw onschuld, wil ik graag zorgen dat u zoveel mogelijk schadeloos gesteld wordt!”

Ze moesten meneer Rozemeier alles vertellen wat er was voorgevallen, waarna meneer Rozemeier de zaak opnieuw bij de rechtbank aanhangig maakte, opdat Groen volledig in ere hersteld zou worden.

Het werd een hele sensatie, er verschenen grote koppen in de kranten met foto's van meneer Groen erbij.

Iedereen was het er over eens dat onze elektricien een groot onrecht was aangedaan en dat deze van de rechter een schadevergoeding moest eisen.

De zeer kundige advocaat Rozemeier zou het voorstel doen, waarna het wel zou worden ingewilligd.

Zo kreeg de arme familie Groen plotseling veel geld.

„Het leek allemaal heel grijs met Groen,” sprak Gerben, „maar hij is nu boven Jan! Ik wed dat als hij eens echt ging inbreken, geen mens het geloven zou, dat hij de dader is!” Maar Groen behoefde niet te stelen. Hij kreeg een winkel

naast de barbier en dat werd een drukke zaak. Groen was veldwachter Zwart geweldig dankbaar voor het zo kundig oplossen van de overval, dat hij hem graag van alles had willen geven. Maar politiemensen nemen geen beloningen aan en dus kon Groen niets anders doen dan een bedrag storten in het fonds voor hulpbehoevende politiegezinnen.

Maar de studenten vonden dat Zwart wel eens extra in het zonnetje gezet mocht worden en zij gingen met een lijst langs de huizen om sympathiebetuigingen te verzamelen. Geld hadden de heren niet nodig, want Groen had hen een prachtige kleurentelevisie gegeven.

En zo kwamen op zaterdagmiddag de heren studenten deftig gekleed in lange jacquets en met hoge hoeden op naar het dorp. Gerben volgde hen met paard en wagen waarop hij een grote doos vervoerde waar de studenten met grote letters op hadden geschreven: „Hulde aan onze veldwachter!”

De stoet trok door het dorp, het Raadhuisplein rond en dan naar het huis van Zwart. Uit alle woningen kwamen mensen, die zich bij de optocht aansloten en zo ontstond er voor het huis van Zwart een grote menigte van belangstellenden. Onze vrienden stonden natuurlijk vooraan. Op verzoek van een student trok Sietse bij Zwart aan de bel. Zwart verscheen in de deuropening en meteen begonnen de studenten te zingen:

„Lang zal hij leven!” en dat zong iedereen mee. De voorzitter van de studenten was bij Gerben op de wagen geklommen en hield een toespraak.

„Dames en heren!” begon hij. „Geachte burgers van deze gemeente! Wij mogen ons gelukkig prijzen dat wij in het bezit zijn van een hoogst bekwame veldwachter! Er kan een heel lange lijst van prestaties, die meneer Zwart leverde, worden opgenoemd, maar dat zou teveel tijd nemen. Als we naar zijn laatste prestatie kijken, waarbij hij een onschuldig veroordeelde wist vrij te pleiten van alle blaam, dan mogen wij hem met z’n allen best eens een cadeautje geven! Daarom meneer Zwart krijgt u van de hele burgerij deze televisie!”

„Hoera!” kwam Gerben als eerste. „Lang leve Zwart!” Iedereen juichte mee. Twee studenten droegen de grote doos bij Zwart in huis. Zwart kwam naar voren en zei: „Als de hele burgerij vindt dat ik dit cadeau moet aannemen, doe ik dat heel graag! En dan zeg ik u mede namens mijn vrouw, hartelijk bedankt! Maar zo’n cadeau was niet nodig geweest, want ik hebt gewoon datgene gedaan, waarvoor ik ben aangesteld! De politie moet het recht handhaven, niet waar?”

„Juist!” riep Gerben. „De politie is uw vriend! En de politiepet past ons allemaal! Mag ik uw pet even passen, meneer Zwart?”

Iedereen lachte en toen kwam de burgemeester naar voren. „Meneer Zwart,” begon hij. „Ik had u op het gemeentehuis een mededeling willen doen, maar het lijkt mij hier een leukere gelegenheid met zoveel getuigen om u te vertellen, dat u bevorderd bent tot brigadier eerste klasse! Hoe vindt u dat?”

Zwart was een moment sprakeloos! Dat was wel het mooiste cadeau dat ze hem konden aanbieden! Hij salueerde en bedankte de burgemeester. Iedereen kwam Zwart feliciteren met zijn bevordering en hij moest vele handen schudden. Er was een journalist en er werden foto's genomen. Daarna kwam er een leuk stuk over Zwart in de krant.

Een paar dagen later zei Klinkhamer: „U bent nu voorgoed beroemd geworden, Zwart!” en hij wees naar de opengeslagen krant op de werkbank.

„Tja,” peinsde Zwart, „en dat allemaal door een kleinigheid!” „Een kleinigheid?” vroeg Klinkhamer verbaasd.

„Ja, ja, doordat Anna het dochttertje van Groen een portefeuille vond, wist ik wie wij in de gaten moesten houden. In de portefeuille zaten namelijk enige bankbiljetten, die afkomstig waren van de overval op de bank in de stad. Had Anna de portefeuille niet gevonden, dan hadden wij meer moeite gehad om de zaak op te lossen. Zo ziet u maar, een

kleinigheid kan veel aan het rollen brengen!”

„Zegt u dat wel!” zuchtte Klinkhamer en Hielke en Sietse knikten instemmend. Zij waren vol bewondering voor hun veldwachter. Eén ding stond vast! Als Zwart ook maar een kleinigheid wist, was het oplossen van een grote zaak voor hem maar een peuleschil.

Volgens Gerben had Zwart de ogen van een torenvalk!

„Hij ziet alles!” beweerde hij. „Als Zwart in je rechter oor kijkt, kan hij precies vertellen wat er in je linker broekzak zit!” „Ik vind, dat Zwart de beste politieman is uit heel de omtrek!” vond Sietse. „En dat jij Gerben Zonderland de grootste praatjesmaker bent!”

„Dat heb je goed gezegd!” reageerde Gerben. „En jullie zijn de grootste belhamels. En Klinkhamer is de beste smid, onze dokter is reuze bekwaam en Sjoerd Bonnema is de snelste postbode, wij hebben hier het beste vee en het mooiste meer waar de Kameleon altijd het snelste vaart, kortom ons dorp is het mooiste plekje op aarde! Ik blijf hier mijn leven lang wonen! Joepiee!!”

„Wij ook!” meenden Hielke en Sietse. „Joepieeee!!”

Wel, zolang die kornuiten in het dorp blijven wonen, kunnen wij nog veel over hen schrijven! Althans, dat hopen wij en jullie toch ook?

De Kameleon Reeks

1. De schippers van de Kameleon (1949)
2. Kameleon ahoy! (1951)
3. Redders met de Kameleon (1952)
4. Speurders met de Kameleon (1955)
5. De Kameleon op volle toeren (1956)
6. De Kameleon houdt koers (1958)
7. Goede vaart, Kameleon (1958)
8. Trossen los Kameleon! (1959)
9. De Kameleon in 't zoeklicht (1959)
10. De Kameleon opnieuw in actie (1960)
11. De Kameleon in de branding (1961)
12. Vivat Kameleon! (1961)
13. De Kameleon Blijft Favoriet! (1962)
14. De Kameleon wint de prijs! (1962)
15. De kameleon brengt geluk! (1963)
16. Bravo Kameleon! (1963)
17. Vakantie met de Kameleon (1964)
18. De Kameleon viert feest! (1964)
19. Tiptop Kameleon (1965)
20. De Kameleon schiet te hulp (1965)
21. Trouwe vrienden van de Kameleon (1966)

22. De Kameleon staat voor niets! (1966)
23. Met de Kameleon er op los! (1967)
24. De kameleon altijd paraat (1967)
25. De Kameleon slaat zijn slag (1968)
26. De Kameleon pakt aan! (1968)
27. Ruim baan Kameleon (1969)
28. De Kameleon vaart uit! (1969)
29. De Kameleon treft doel! (1970)
30. Volle kracht, Kameleon! (1970)
31. Met de Kameleon op avontuur (1971)
32. De Kameleon maakt schoon schip (1971)
33. De Kameleon knapt het op! (1972)
34. Met de Kameleon vooruit (1972)
35. De Kameleon steekt van wal (1973)
36. De Kameleon doet een goede vangst! (1973)
37. De vlag in top voor de Kameleon (1974)
38. De Kameleon in de storm (1974)
39. Alle hens aan dek, Kameleon! (1975)
40. De Kameleon krijgt nieuwe vrienden (1975)
41. Op reis met de Kameleon! (1976)
42. De Kameleon heeft succes (1976)
43. De Kameleon vaart voorop! (1977)
44. Lang leve de Kameleon! (1977)

45. De Kameleon helpt altijd! (1978)
46. De Kameleon ruikt onraad (1978)
47. De Kameleon geeft vol gas (1979)
48. De Kameleon maakt plezier (1979)
49. De Kameleon ligt op de loer (1980)
50. De Kameleon in het goud (1980)
51. De Kameleon houdt stand! (1981)
52. De Kameleon vaart door (1981)
53. De Kameleon gooit het roer om (1982)
54. Recht door zee, Kameleon (1982)
55. De Kameleon op dreef (1983)
56. De Kameleon in woelig water (1984)
57. Met de Kameleon voor de wind (1985)
58. De Kameleon heeft goed nieuws (1988)
59. De Kameleon draagt zijn steentje bij (1989)
60. De Kameleon maakt het helemaal (1991)
61. De Kameleon slaat alarm (1992, door P. de Roos)
62. De Kameleon stuurloos (1995, door P. de Roos)
63. De Kameleon op jacht (1998, door P. de Roos)
64. De Kameleon scoort! (2006, door Fred Diks)
65. Zet 'm op, Kameleon! (2008, door Fred Diks)
66. De Kameleon lost het op (2009, door Fred Diks)